

LUNDEN FOREVER - FOREVER LUNDEN

Et speciale om unge i et ghetto-kategoriseret boligområde

Psykologi

Speciale 2013

2. kandidatmodul

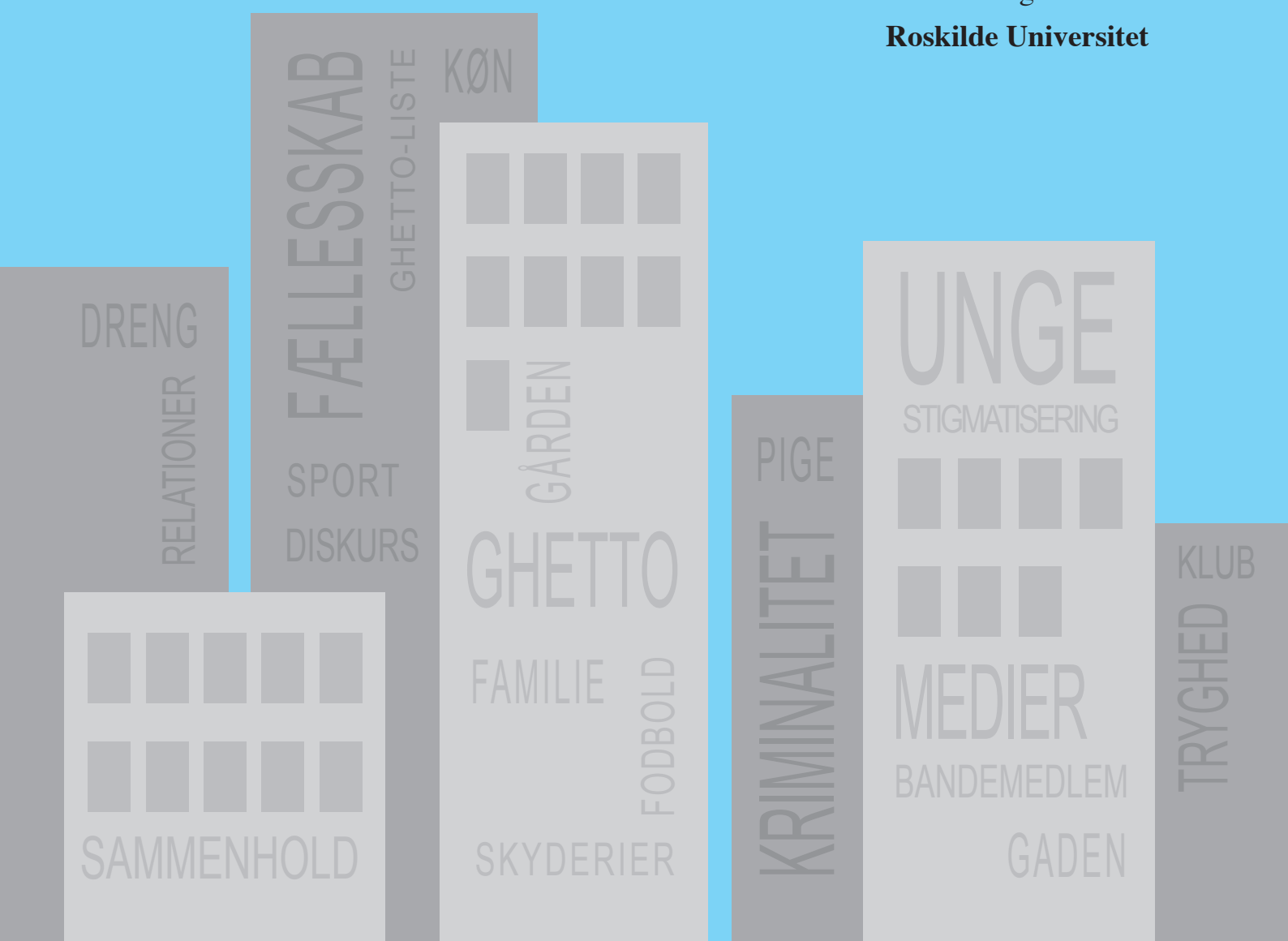
Sofie Pedersen / 2006 studieordning

Tina Sagulin Bay / 2006 studieordning

Vejleder / Kirsten Grønbæk Hansen

Sideantal: 99 / Anslag: 237.840

Roskilde Universitet

Resumé

This master thesis addresses the issues about young people in a ghetto-categorized residential area. The study investigates which matters are being emphasised as important to the young people in their everyday lives in an area often negatively framed in the media. It is based on qualitative research interviews with seven young people in Lundtoftegade in Copenhagen, which is classified as a ghetto-area by the government. Building on a social constructionist and poststructuralist theoretical framework, the thesis analyses these young peoples opportunities for positioning and subjectivization in their everyday lives within this residential area. The analysis is divided into two different perspectives. The “inner perspective” is concerned with the relationships between the young people in the residential area, and how they relate to their neighbourhood. The analysis reveals that the young people share a special community and that they have a strong sense of belonging in their neighbourhood. The “external perspective” focuses on how the young people experience the media’s portrayal of Lundtoftegade as a ghetto, as well as their own experience with living in a ghetto- categorized neighbourhood. In this regard, the gender category is of substantial importance in relation to how the young people are affected by the media’s accounts. In particular, the boys are targeted by their gender, since they are often positioned as criminals. By speaking about the sense of community and social cohesion that exist in the neighbourhood, the young people negotiate the negative ghetto-discourse upheld in the media and construct a positive oppositional discourse of their neighbourhood.

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1 – Indledende del	6
Ghettoen på dagsordenen	6
Forskning på feltet.....	7
Unge i et ghetto-kategoriseret boligområde	11
Problemformulering	12
Uddybning af problemformulering	12
Kapitel 2 – Ghetto – en indføring i feltet	13
Historisk oprids	13
Ghettobegrebet i en dansk kontekst.....	14
Lundtoftegade.....	16
Ghettobegrebets anvendelse	17
Kapitel 3 - Metodologi	19
Videnskabsteori	19
Metode.....	22
Den kvalitative forskningsmetode	22
De tilgængelige metodiske veje.....	23
Forskeren som medkonstruktør	24
Forskningsmæssig kvalitetsvurdering	25
Afgrensning af feltet	26
Rammerne for adgangen til informanter.....	28
Præsentation af informanter.....	29
Vores kvalitative tilgange	31
Fokusgruppeinterviewet – et kollektivt forhandlingsrum.....	31
Forberedelse af fokusgruppeinterview	33
Interviewsituationen - Fokusgruppe	35

Go-along metoden – et stedsspecifikt fokus	36
Interviewsituationen – Go-along	38
Efterbehandling af interviews	39
Kapitel 4 – Teori	40
Overordnede teoretiske optikker	40
Subjektivering	42
Positionering	44
Kategorisering	46
Territorial stigmatisering	48
Kapitel 5 – Analyse	52
Analysestrategi	52
Første analysedel – det indre perspektiv	55
Lundtoftegades sublokaliteter	55
Distinktionen imellem gaden og gården	59
Det familiære fællesskab	61
Det inkluderende fællesskab	63
Lunden forever – forever Lunden	65
Sociale og relationelle til- og fravalg	68
Kategoriernes minoriserende og majoriserende effekter	70
At kende de unge rigtigt og forkert	73
Anden analysedel – det ydre perspektiv	77
Den medieskabte ghetto-diskurs	77
Den territoriale stigmatiserings negative betydning	80
Hvad er en ghetto – og hvem skaber den?	85
Lundtoftegade versus Mjølnerparken	88
Kriminalitet og skyderier	91
Kapitel 6 – Afsluttende del	97
Forhandlingsrummet – en diskuterende og reflekterende afrunding	97
En midlertidig lukning af betydning	101

Resumé.....	104
Litteraturliste	105
Individuel ansvarlighed	111
Bilag 1	113
Bilag 2	114
Bilag 3	116
Bilag 4	118

Lundtoftegade d. 4. april 2013 kl. 14.00

Der er høj sol og blå himmel den dag, men det er fortsat lidt koldt. Da vi ugen forinden havde besøgt området for første gang, var det kl. 19 om aftenen, hvor mørket var faldet på, og hvor vi kun opholdt os i Ejendomskontoret. Vi havde derfor ikke fået dannet os et billede af, hvordan området så ud, hvor stort det var, og hvem der færdedes der. Da vi igen står og venter på ungedarbejderen kan vi se, at der er liv i området. Fra hvor vi står og venter, kan vi se to boldbaner – den ene belagt med asfalt og den anden med græs. Særligt på den græsbelagte bane er der en flok unge samlet. Ungedarbejderen kommer os i møde og vinker til os, mens han afslutter en snak med nogle af de unge. Han fortæller, at han lige skal hente en bold til drengene, så de kan spille fodbold, og vi går med ham hen til en container for at finde bolden. På vej tilbage til boldbanen siger han til os "I kan kaste bolden til drengene for på den måde at vise, at I er nede på jorden". Da Sofie kaster bolden, hører vi i det samme, at drengene råber "Yeah", mens de griner, hvorefter vi råber: "God kamp drenge".

(Uddrag fra observationsbeskrivelser fra andet besøg i Lundtoftegade).

Kapitel 1 – Indledende del

Ghettoen på dagsordenen

Den danske ghetto-liste har i en årerække været på den politiske dagsorden. På listen figurerer en række almene danske boligområder, som på baggrund af en række politisk bestemte kriterier bliver kategoriseret som særligt udsatte boligområder – også kaldet ghettoer. I en dansk politisk kontekst blev ghettobegrebet aktualiseret tilbage i 2004, da den daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen i sin nytårstale proklamerede, at: ”Vi må stoppe den ulykkelige ghettodannelse” (Statsministeriet¹). Samme år blev *Regeringens strategi mod ghettoisering* fremlagt med den begrundelse, at der måtte sættes ind over for den øgede ghettoisering i særligt udsatte boligområder, idet ghettoiseringen blandt andet blev opfattet som integrationshæmmende (Socialministeriet¹). Selve ghetto-listen så dagens lys i 2010 under daværende statsminister Lars Løkke Rasmussens regering, og siden 2010 har Socialministeriet i samarbejde med Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter hvert år den 1. oktober præsenteret den danske befolkning for listen over danske ghettoer (Mbb11). Begrundelsen for ghetto-listens indførelse blev fremsat i udgivelsen *Ghettoen tilbage til samfundet*, hvor regeringen fremlagde, at den så det nødvendigt at gøre op med de parallelsamfund – ghettoerne – der blev opfattet som en trussel mod de ”danske værdier” og som afsondrede fra det øvrige danske samfund (Socialministeriet²). I juni 2013 blev den politiske debat re-aktualiseret, idet der blev tilføjet yderligere kriterier til ghetto-listen¹.

Ghetto-debatten har også været på mediernes dagsorden. I slutningen af 2012 og starten af 2013 var Danmark centrum for en såkaldt bandekonflikt, hvor det særligt var unge drenge, som var i mediernes søgelys. Mediebevågenheden centrerede sig her omkring en fremstilling af, at de skyderier og den øvrige kriminalitet, der fandt sted i relation til bandekonflikten, i visse tilfælde blev knyttet til de såkaldte ghettoer. Blandt andet var Charlotteager i Hedehusene og Askerød i Hundige, der begge står på ghetto-listen anno 2012, i mediernes søgelys, da der var skyderier i områderne i slutningen af 2012 (Mbb14). Fælles for disse historier var den måde, hvorpå medierne knyttede urolighederne og skudepisoderne til både områdernes ghetto-kategorisering og til den igangværende bandeproblematik (Politiken¹, TV2nyheder¹). En anden måde, hvorpå denne mediebevågenhed viste sig, var i forhold til Blågårdsbanden, hvor boligområdet Blågårds Plads ligeledes kom i mediernes søgelys, idet banden og boligområdet blev koblet til hinanden

¹ Regeringens ghetto-udspil kom i maj 2013, og efter forhandling blev udspillet vedtaget i juni 2013 (Mbb12, Mbb13).

(TV2nyheder2). Centralt for bandekonflikten var, hvordan det særligt var unge mænd, både med indvandrebaggrund samt etniske danskere, som i dagspressen blev knyttet til bandekonflikten og kriminaliteten (Berlingske1). Udover at nogle boligområder i medierne direkte bliver knyttet til bandekonflikten, så er der andre ghetto-kategoriserede områder som eksempelvis Mjølnerparken, Vollsmose og Gellerup, der ligeledes ofte omtales i medierne. Her er det udlægninger om generelle problemer med kriminalitet, uro og sociale problemer i områderne, der præger mediebilledet, og i flere sammenhænge er de tre områder blevet symbolerne på de danske ghettoer (Boligen1, Ekstrabladet1).

Den politiske og journalistiske brug af ghettobegrebet synes således i høj grad at være præget af negative italesættelser. Mediernes omtale af bestemte boligområder som ghettoer, der ofte relateres til bandekonflikter og kriminelle drenge samt politiske udtalelser og lister, der fremstiller de ghetto-kategoriserede boligområder som en trussel mod det danske samfund og de ”danske værdier”, var for os at se meget entydige fremstillinger. Hvor var beboerne i de ghetto-kategoriserede områder henne i debatten? Hvad var deres forståelse af at bo i de omdiskuterede boligområder? Et beboerorienteret undersøgelsesfokus for vores speciale blev herud fra aktualiseret.

I vores interesse for at beskæftige os med beboerne ønskede vi at rette fokus mod de unge. Hvorfor var det kun de unge drenge, der var i mediernes søgelys, og ikke pigerne? Hvordan var det i mere bred forstand at være ung i et ghetto-kategoriseret boligområde? Hvad var de unges egne forståelser, egne meninger og egne erfaringer med at bo i disse ofte negativt omtalte boligområder? Vores opmærksomhed på dette felt var præget af en antagelse om, at det at bo i et område, som ofte fremstilles på negativ og problematisk vis, på en eller anden måde måtte berøre og påvirke de unges hverdag og deres forståelser af deres boligområde og dem selv. En interesse i at søge ind i de ghetto-kategoriserede boligområder og få et indblik i beboernes hverdag i området blev således vakt.

Forskning på feltet

I dette afsnit rammesætter vi det forskningsfelt, som vi bevæger os indenfor. I vores optagethed af ghetto-kategoriserede boligområder har vi fokus på den danske kontekst, og derfor er dette afsnit rettet mod det danske forskningsfelt. I det efterfølgende afsnit ”Unge i et ghetto-kategoriseret boligområde” præciserer vi, hvor vores forskningsmæssige interesser placerer sig i forhold til de undersøgelser, som vi præsenterer i dette afsnit. Grundet vores beboerorienterede interesse, som

specifikt er rettet mod unge, så retter vi i det følgende fokus mod udvalgt forskning, som primært er rettet mod at undersøge aspekter af unges levede liv i de ghetto-kategoriserede boligområder². Vi præsenterer i det følgende fire undersøgelser.

I afhandlingen *Fortællinger fra et sted* (2002) er Birgitte Mazanti optaget af stedsforståelser i socialt belastede boligområder. Trods det at Mazanti ikke centrerer sin forskning omkring unge, så har hun alligevel nogle perspektiver, som vi finder det væsentligt at fremhæve. Mazanti opererer med en todeling i sin undersøgelse, som hun betegner som et udefra- og et indefraperspektiv, og hun er optaget af de to perspektivers gensidige påvirkning. I udefraperspektivet afdækker Mazanti de forståelser af 'sted', der kommer til udtryk i den planpolitiske forståelse af socialt belastede boligområder. Indefraperspektivet centrerer sig om afdækningen af en hverdagslivsbaseret forståelse af 'sted', hvor der tages udgangspunkt i interviews med beboere i Avedøre Stationsby, og Mazanti er blandt andet optaget af, hvordan beboerne selv oplever at bo i boligområdet. Mazanti konkluderer, at når man sammenligner de planpolitiske forståelser af boligområderne med beboernes egne forståelser, så varierer disse forståelser. Hvor de planpolitiske forståelser centrerer sig omkring social uorden og manglende netværksrelationer i områderne, så pointerer beboerne i kontrast hertil, at der *er* et positivt fællesskab beboerne imellem, hvilket øjensynliggør at beboernes egne forståelser ikke harmonerer med de politiske og mere strukturelle forståelser af områderne. Mazantis konklusioner har bidraget til at skærpe vores interesse for at undersøge beboernes egne forståelser af at bo i et ghetto-kategoriseret boligområde, samt hvilken betydning det har for beboernes liv og hverdag, at et udefrakommende blik på deres boligområde ikke nødvendigvis harmonerer med egne oplevelser og forståelser.

Under temaet *Integration, rummelighed og konflikthåndtering i boligområder* har Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) foretaget flere delprojekter med det samlede formål at belyse årsager til konflikter og barrierer for integration i boligområder samt at give bud på løsninger. To af disse delprojekter er særligt centreret om et beboerorienteret undersøgelsesfokus, og opmærksomheden i

² Statens Byggeforskningsinstitut (SBI), Statens Forsknings Institut (SFI) og forskere som blandt andet Troels Schultz Larsen (2009) har foretaget en række undersøgelser omkring danske boligområder, som centrerer sig omkring mere strukturelle og samfundsmæssige perspektiver som eksempelvis integrations-, arbejdsmarkeds- og beboersammensætningsproblematikker. Evalueringer af indsatser inden for disse felter er ligeledes udbredt, og blandt andet Center for Boligsocial Udvikling evaluerer på indsatser specifikt i udsatte boligområder med fokus på blandt andet tryk og indsatser overfor kriminelle unge (Cfbu1, Cfbu2).

begge projekter er rettet mod ungdomsliv i de tre multietniske boligområder³ Lundtoftegade i København, Vollsmose i Odense og Gellerup i Århus. Der tages udgangspunkt i kvalitative interviews med områdemedarbejdere, lokalpoliti samt aktive beboere⁴. I den ene af undersøgelseerne, *Konflikter i boligområder – Opfattelser og håndtering* (Børresen 2008), er fokus rettet mod konflikthåndtering og forebyggelse, hvilket særligt knytter sig til drengene i boligområderne. Her tages der udgangspunkt i, hvordan interviewpersonerne opfatter problemer og konflikter i disse boligområder samt deres strategier i forhold til de unge. Et aspekt i undersøgelsen er, hvordan interviewpersonerne pointerer, hvordan følelsen hos de unge af ikke at blive anerkendt og respekteret kan føre til reaktioner i form af konfliktskabende adfærd. Der tages endvidere afstand fra at omtale boligområderne som ghettoer, idet interviewpersonerne udtrykker, hvordan medierne blæser enkeltstående negative episoder op og herved bidrager til en øget stigmatisering og stempning af både boligområdet og dets beboere, hvilket interviewpersonerne mener, kan påvirke de unges selvforståelse og adfærd. Den dominerende opfattelse blandt de interviewede peger på, at de unges oplevelse af marginalisering kan øge risikoen for konfliktfyldt adfærd, hvorfor det konkluderes, at dialog, anerkendelse og gensidig forståelse er central aspekter i konflikthåndtering og konfliktforebyggelse.

I den anden SBI-undersøgelse, *Unge udeliv i multietniske boligområder* (Børresen og Schytte 2008), rettes der opmærksomhed mod hverdagslivet og de unges adfærd og anvendelse af udendørsarealerne i boligområderne, og der inddrages i denne forbindelse interviews med de unge. Teoretisk set tager forskningsprojektet udgangspunkt i en aktør-strukturtilgang ud fra den opfattelse, at aktørerne ikke kan studeres uafhængigt af de strukturer, de er en del af. Det generelle billede, som undersøgelsen tegner, er, at de unge anvender mange af udendørsarealerne i deres dagligdag, og at disse steder har stor betydning for det sociale samvær i boligområderne. Det er også særligt i forhold til faciliteter som boldbaner og idrætslegepladser i området, at de unge ønsker forbedringer, og forskningsprojektet konkluderer blandt andet, at etableringen af flere udendørsfaciliteter synes at have betydning for de sociale netværk i området.

Undersøgelseerne har således bidraget med et indblik i betydningen af de ghetto-kategoriserede boligområders fysiske miljø for deres unge beboere, samt hvorledes mediernes marginalisering og

³ *Multietniske boligområder* er den betegnelse som forskningsprojektet benytter i forhold til de tre boligområder, som undersøgelseerne centrerer sig om.

⁴ Betegnelsen *aktive beboere* refererer til beboere, som udmærker sig ved at være meget aktive i beboerdemokratiet og/eller har andre tillidshverv i bebyggelse eller arbejder som frivillige fx med idræt for børn og unge (Børresen 2008).

stigmatisering af områderne kan påvirke de unges selvbilleder og potentielt føre til konfliktfyldt adfærd.

Specifikt i forhold til unges egne oplevelser af at bo i et ghetto-kategoriseret boligområde er det relevant at fremhæve en undersøgelse foretaget af Aydin Soei, *Vrede unge mænd* (2011), som bygger på kvalitative interviews og samtaler med 20 unge mænd fra Blågårdskvarteret på Nørrebro i København samt skolelærere, socialarbejdere, politi og pædagoger i området. Den teoretiske indgangsvinkel er sociologisk og anerkendelsesteoretisk, og interessen er at forsøge at trænge om bag mediernes dækning af ghettoen og de unge beboere. Centralt for de unge mænds udtalelser er, hvordan de føler sig diskrimineret og mistænkeliggjort grundet den bandekonflikt og den kriminalitet, som foregår i og omkring deres boligområde, samt hvordan de ikke oplever at blive anerkendt som ligeværdige medborgere i Danmark. Soei understreger i denne sammenhæng en udpræget tendens til, politisk såvel som mediemæssigt, at drenge i ghetto-stempledde boligområder⁵ fremstilles som uroskabere, kriminelle og bandemedlemmer. Essentielt for hans udlægninger er, at han igennem en historisk analyse af politiske og journalistiske udtalelser pointerer, hvordan drenge med etnisk minoritetsbaggrund særligt står for skud på grund af deres etnicitet, samt hvordan bopælen (det stigmatiserede boligområde), kønnet (mand) og alderen (ung) også spiller en afgørende rolle i forhold til den marginalisering, som de unge mænd indimellem føler sig udsat for. Undersøgelsen bidrager til at skærpe vores blik på den politiske og mediemæssige indvirkning på drengenes oplevelse af at føle sig marginaliseret og stigmatiseret, men samtidig efterlader Soeis fremstillinger os med nysgerrighed efter at vide mere om, hvilke andre forhold drengene tillægger betydning i deres hverdag.

De fremhævede forskningsprojekter og undersøgelser viser forskellige perspektiver og udgangspunkter i forhold til at belyse aspekter af det levede liv i ghetto-kategoriserede boligområder, og de har på forskellig vis bidraget til at fremme og indsnævre vores fokus i specialet. I vores orientering inden for forskningen på feltet forekommer det at være i et begrænset omfang, at der er foretaget kvalitative danske undersøgelser af unges egne oplevelser af at bo i ghetto-kategoriserede boligområder, og vi mener således, at der er behov for flere kvalitative undersøgelser af unges egne refleksioner over at være beboer i et boligområde, som kategoriseres

⁵ Ghetto-stemplet boligområde er den betegnelse som Soei benytter om det boligområde, Blågårds Plads, som han beskæftiger sig med i sin undersøgelse.

som en ghetto. I forlængelse heraf præciserer vi i det følgende, hvor vi i dette speciale mere specifikt placerer os i dette forskningsfelt.

Unge i et ghetto-kategoriseret boligområde

Hvor vi indledningsvis ridsede op, hvordan ghetto-listen og mediernes fremstilling af de ghetto-kategoriserede boligområder oprindeligt fangede vores interesse, udfolder vi med ovenstående forskningsgennemgang in mente nu dette speciales specifikke forskningsmæssige interesser.

Som synliggjort ud fra indledningen og forskningen på feltet så ser vi et overvejende fokus på drengene i de ghetto-kategoriserede boligområder, idet det som oftest er dem, der fylder i mediebilledet såvel som i undersøgelser og forskning på feltet. Men fremstillingerne af drengene er som oftest relateret til aspekter, der knytter sig til uroskabende adfærd, kriminalitet, etnicitet samt konfliktforebyggende og løsningsorienterede indsatser. Da disse fremstillinger sjældent kommer fra drengene selv, efterlader det os med en interesse for at undersøge, hvad drengene selv taler frem om deres hverdag i et ghetto-kategoriseret boligområde. Samtidig er vi drevet af en nysgerrighed over, hvor pigerne er henne i forhold til de omdiskuterede boligområder. Hvordan forholder de sig til at bo i et ghetto-kategoriseret boligområde? På baggrund af disse refleksioner fokuserer vi således på unge i ghetto-kategoriserede boligområder, som inkluderer både drenge og piger. Fokus er således rettet mod det at være ung beboer i bred forstand i et ghetto-kategoriseret boligområde. Endvidere skal specialets fokus på unge finde sin begrundelse i, at vi finder det relevant at bidrage til at udbygge det begrænsede felt af kvalitativ forskning rettet mod unge beboeres egne oplevelser og fortællinger om hverdagen i et ghetto-kategoriserede boligområde.

Vores forskningsinteresse er desuden rettet mod, hvordan det som ung beboer er at bo i et boligområde, hvor diskursen om boligområdet og dets beboere fra politisk og journalistisk hold, i mange henseender har været særligt negativt præget. Én ting er, hvad medierne beretter, og hvad politiske udtalelser og forordninger centrerer sig om, men der, hvor vi stiller os spørgende, er i forhold til de fortællinger de unge selv har om hverdagen i deres boligområde. Hvilke forhold taler de unge selv frem som betydningsfulde aspekter i deres hverdag, og hvordan forholder de sig til de ofte negative italesættelser og fremstillinger, der knytter sig til deres boligområde? Vi finder det endvidere væsentligt at undersøge, om der er helt andre forhold, end dem som eksempelvis fremstilles i medierne, som får betydning for de unges hverdag. Vi undersøger således ikke kun betydningen af at bo i et ofte negativt omtalt boligområde, men vi går åbne til feltet, idet vi lige

såvel favner andre forhold, som de unge selv taler frem som betydningsfulde elementer i den hverdag, som boligområdet danner rammen om. Disse forskningsinteresser undersøges i det specifikke boligområde Lundtoftegade i København, som er ét af de boligområder, som figurerer på den danske ghetto-liste. Her har vi interviewet syv unge om, hvordan det er at bo i Lundtoftegade.

Dette speciale favner således to forhold, som i samspil med hinanden bidrager til at udbygge og nuancere det forskningsfelt, som vores undersøgelse bevæger sig inden for. Vi kombinerer et bredt ugefokus med en åben tilgang til feltet, som ikke indbefatter særlige forudbestemte undersøgelsesfoci, som eksempelvis drenge, etnicitet eller kriminalitet, men hvor en mere bred optagethed af det at være ung i et ghetto-kategoriseret boligområde er i centrum.

Problemformulering

Med afsæt i ovenstående overvejelser er nærværende speciale rammesat omkring ønsket om at besvare følgende problemformulering:

Hvad tillægger unge beboere betydning i deres hverdag i Lundtoftegade, og hvilken betydning har det for dem at bo i et boligområde, som kategoriseres som en ghetto?

Uddybning af problemformulering

Vi undersøger vores problemformulering ud fra en poststrukturalistisk og socialkonstruktionistisk videnskabsteoretisk tilgang. Vi går ikke her yderligere ind i en beskrivelse af disse tilgange, men de bliver udfoldet i ”Kapitel 3”. Vi finder det dog nødvendigt at pointere, at vores forståelse af betydning skal ses i lyset af vores videnskabsteori. Vi forstår således de forhold, som de unge tillægger betydning i deres hverdag, som influerende på måden hvorpå de unge *bliver til* som unge mennesker i Lundtoftegade. Dette skal forstås som et ønske om at undersøge de unges *tilblivelsesprocesser*, hvor vi ud fra vores metateoretiske optikker anvender begreberne diskurs, magt, subjektivering, positionering og kategorisering til at belyse og besvare specialets problemformulering. Disse teoretiske begreber bliver udfoldet i ”Kapitel 4”, hvor vi begrunder og argumenterer for vores anvendelse af dem.

Kapitel 2 – Ghetto – en indføring i feltet

I dette afsnit præsenterer vi ghettobegrebets historik for at opnå en bredere begrebsforståelse samt for at skabe et fundament for vores videre blik på begrebet og dets betydning for de unge. Ghettobegrebet bliver herefter belyst i en dansk politisk sammenhæng, hvorefter vi argumenterer for relevansen af det historiske og politiske oprids. Følgelig bliver specialets specifikke genstandsfelt Lundtoftegade præsenteret. Afslutningsvis præsenterer vi, hvilke begreber vi benytter videre i specialet.

Historisk oprids

Betegnelsen ghetto er helt tilbage fra det 13. århundrede blevet brugt i historieskrivningen som en betegnelse for Europas jødiske kvarterer. Første gang begrebet blev brugt til at betegne en social institution var i 1516 i forbindelse med jødekvartret i Venedig (Damm 2006: 19). Her blev byens jøder afskåret fra resten af byens befolkning og tvangsbosat i ”Camp ghetto Nuovo”, som var en isoleret og bevogtet ø, der tidligere havde fungeret som stedet for byens støberier (Sennett i Schultz Larsen 2011: 51). Overordnet set kan man ifølge Löic Wacquant⁶ påpege tre specifikke aspekter, der udgør ghettoernes historik: 1) Historiografien af den jødiske diaspora i det tidlige og moderne Europa og under Nazismen. 2) Den ”sorte” ghetto i USA i det 20. århundrede. 3) De etnisk udstødte i Afrika og Øst Asien (Wacquant 2004: 1). Brugen af ghettobegrebet kan således knyttes til forskellige kontekster og historiske perioder, men som Wacquant pointerer, så har særligt USA, ifølge ham, bidraget til forståelsen af ghetto som begreb. Ghettobegrebet knyttes blandt andet til forhold efter Første Verdenskrig, hvor sorte afroamerikanere blev rekrutteret til særlige områder for at arbejde på grund af ønsket om at fremme den voksende industri. Afroamerikanerne blev i denne forbindelse tvunget til at flytte ud i særligt afgrænsede bydele, og de hvide amerikanere betragtede afroamerikanerne i disse områder med skepsis og stigende fjendskab. Som et resultat heraf skabte afroamerikanerne adskilte institutioner, og på denne måde opstod såkaldte parallelbyer (Damm 2006: 18ff, Schultz Larsen 2011: 51). Ghettoen forstås her som et sted, der på baggrund af hudfarve afgrænser grupper af mennesker til et særligt boligområde, og som i dette tilfælde medfører indskrænkning af deres frihed (Wacquant 2004: 1). I nyere tid har de amerikanske forhold ligeledes præget forståelsen af ghettobegrebet, og Wacquant pointerer, at det op igennem 1960’erne særligt har været forståelsen af, at de ”sorte” amerikanske ghettoer har været opretholdt og styret af det

⁶ Wacquant er en fransk-amerikansk sociolog, som i egen forskning beskæftiger sig med ghetto-områder i særligt USA og Frankrig (Delica 2011). Ud over inddragelsen af Wacquant i dette historiske oprids vil han ligeledes blive inddraget i gennemgangen af specialets teoretiske begreber.

”hvide” samfund (Wacquant 2004: 1). Ghettoen kan på den måde siges at være stærkt knyttet til opdelt og ulige samfundsforhold, hvor to befolkningsgrupper lever mere eller mindre parallelt (Wacquant 2004: 1).

Dette korte indblik i ghettobegrebets oprindelse og historie giver et billede af, at ghetto-begrebet historisk set kan knyttes til magtforhold mellem grupper, adskillelse mellem befolkningsgrupper og social ulighed. Fra denne historiske indsigt i ghettobegrebet skal vi i det følgende se nærmere på, hvordan ghettobegrebet defineres og anvendes i en dansk kontekst.

Ghettobegrebet i en dansk kontekst

Som vi indledningsvist redegjorde for, blev ghettobegrebet særligt aktualiseret i en dansk kontekst i 2010, da den daværende VK-regering indførte ghetto-listen. Ghetto-listen betegnede på dette tidspunkt almene boligområder med over 1000 beboere, hvor boligområderne skulle opfylde to ud af følgende tre kriterier (Socialministeriet³):

- Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
- Andelen af 18-64 årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 pct. (gennemsnit for de seneste fire år).
- Antal dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer pr. 10.000 beboere på 18 år og derover overstiger 270 (gennemsnit for de seneste fire år).

I juni 2013 tilføjede den nuværende regering⁷ yderligere to kriterier til listen, og boligområderne skal efter denne vedtagelse opfylde tre ud af de i alt fem kriterier for at figurere på ghetto-listen:

- Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse (inkl. uoplyst uddannelse), overstiger 50 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.
- Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusiv uddannelsessøgende er mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen⁸.

⁷ Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti danner denne nuværende regering. Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgik ligeledes i vedtagelsen af aftalen (Socialministeriet⁴).

⁸ Ud over de to tilføjelser ændrede regeringen ligeledes to af de eksisterende tre kriterier, så gennemsnittene for det andet og tredje kriterie gik fra at være 4 år til i stedet for at være 2 år (Mbb13).

Begrundelsen for disse ændringer og tilføjelser skal findes i regeringens overordnede ønske om, at kriterierne skal være mere bredspektrede (Mbb12, Mbb13). Derudover er hensigten, at det skal være lettere for boligområderne at komme af ghetto-listen, hvilket kan ses i relation til regeringens målsætning om, at der i 2016 skal være 25 pct. færre boligområder på listen, end der er på nuværende tidspunkt (Altinget1). Når listen udvides og ikke afskaffes eller erstattes af alternative tiltag, finder det sin begrundelse i, at blandt andet boligminister Carsten Hansen fortsat mener, at der er behov for en særlig indsats over for ghettoerne. Der er til stadighed problemer med blandt andet uroligheder, kriminalitet og manglende beskæftigelse i mange af boligområderne, og disse områder skal med ministerens ord have hjælp til at blive hjulpet ud af denne negative spiral (Mbb12, Mbb13, Mbb16).

Fælles for både den nuværende og den tidligere regering er, at de begge betegner den officielle ghetto-liste som en *Liste over Danmarks særligt udsatte boligområder* (Mbb14, Mbb110). Sammen med denne betegnelse benyttede VK-regeringen desuden betegnelsen *ghetto-liste*. I den nuværende Regerings ghetto-udspil fra maj 2013 benyttes betegnelsen *særligt udsatte boligområder* udelukkende (Mbb18, Mbb110), og den nuværende boligminister har i flere omgange udtalt sig kritisk over for brugen af ghettobetegnelsen (Mbb19, Berlingske2). På trods af denne ændring opererer den nuværende regering fortsat med en liste, der udpeger visse almene boligområder som nogle, der politik såvel som økonomisk og socialt kræver særlig bevågenhed (Mbb14). I mange tilfælde benytter medierne ligeledes betegnelsen ghetto frem for særligt udsatte boligområder (Politiken2, Politiken3). I Danmark er der på nuværende tidspunkt 33⁹ ghettoer (Mbb14).

Ud fra ghettobegrebets historiske og politiske kontekst er det blevet synliggjort, hvordan der knytter sig nogle bestemte negative konnotationer til begrebet blandt andet fordi, det konnoterer en form for opdeling, hvor ”dem” i ghettoerne betragtes som anderledes end ”os” ude i det øvrige samfund. På grund af begrebets negative konnotationer forholder vi os kritisk til denne begrebsbrug, hvilket vi kommenterer yderligere i afsnittet ”Ghettobegrebets anvendelse”. Inddragelsen af ghettobegrebets historik er med til at øjensynliggøre hvilke mere strukturelle og historiske faktorer og kontekster, som de unge i Lundtoftegade potentielt er influeret af i deres forståelse af det boligområde, de bor i.

⁹ Hvis antallet af ghettoer bliver beregnet efter de nye kriterier, der blev vedtaget d. 10. juni 2013, så ville Danmark have 34 ghettoer. Indtil 1. oktober 2013, hvor den næste ghetto-liste offentliggøres er der dog fortsat 33 ghettoer på listen, som det blev vedtaget efter de daværende kriterier d. 1. oktober 2012 (Altinget1).

Derudover er vi i arbejdet med empirien stødt på perspektiver, som vi ser knytter sig til ovenstående historiske og politiske oprids og for at skærpe vores analytiske pointer, har vi medtaget disse oprids.

Lundtoftegade

Lundtoftegade figurerede pr. 1. oktober 2012 på den officielle ghettoliste ligesom det også gjorde det i både 2010 og 2011 (Mbb110). Ud fra listen fremgår det, at andelen af indvandrere og efterkommere i Lundtoftegade udgør 52,5 pct. af det samlede beboerantal. Andelen af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse udgør 40,8 pct., og ud af 10.000 beboere fra 18 år og op er 400 dømte. Det er således ghetto-listens samtlige tre kriterier¹⁰, som området opfylder (Mbb14)¹¹.

Lundtoftegade er et alment boligområde, der er beliggende på Ydre Nørrebro i København tæt på Nørrebroparken og Bispebuen og grænsende til Frederiksberg. Området er opført i 1970'erne og administreres af boligselskabet AKB. Pr. 1. oktober 2012 talte boligområdet 1511 beboere (Mbb14). Faciliteterne i Lundtoftegade omfatter blandt andet en pigeklub, drengeklub, fritidshjem, vuggestue, vaskeri, beboerhus samt et ejendomskontor for områdets ansatte. Endvidere er der nogle større grønne arealer, grillområder, flere små legepladser og en større bemandet legeplads samt flere fodbold- og basket-baner. Området består af otte boligblokke med henholdsvis fem eller tolv etager, og i kraft af blokkenes placering er der fire separate gårde imellem blokkene og en fysisk afgrænsning fra det øvrige Lundtoftegade (Bilag 1).

Fra 2010 til 2012 blev der som en del af regeringens indsatser på ghetto-området iværksat en fysisk helhedsplan i Lundtoftegade, som blandt andet betød, at områdets facader blev renoveret, ligesom der blev etableret en række store familieboliger til fordel for små etværelses lejligheder (Lundtoftegade1). Derudover arbejdes der på nuværende tidspunkt på en social helhedsplan¹², der blev igangsat den 1. juli 2012, og som løber frem til 30. juni 2016. I den sociale helhedsplan

¹⁰ De to yderligere kriterier til listens nuværende tre kriterier blev vedtaget i juni 2013, men idet den næste ghetto-liste først træder i kraft pr. 1. oktober 2013, er det fortsat kun de tre kriterier som boligområderne er defineret ud fra (Mbb12).

¹¹ Sammenlignet med det øvrige København er andelen af unge beboere (0-17 år) højere i Lundtoftegade, idet den samlede procentdel af unge i Københavns Kommune udgør 17,4 pct., hvorimod de unge i Lundtoftegade udgør 25,1 pct. af det samlede beboerantal. Andelen af beboere med ikke vestlig baggrund er på 53,6 pct. i Lundtoftegade sammenlignet kommunegennemsnittet på 14,6 pct. I forhold til arbejdsmarkedstilknytning er 36,6 pct. af de voksne beboere i Lundtoftegade på overførselsindkomst hvorimod det kommunale gennemsnit ligger på 14,6 pct. (Lundtoftegade2).

¹² Helhedsplanen finansieres af Landsbyggefonden, Boligselskabet AKB København og Københavns Kommune (Lundtoftegade1).

arbejdes der med at gennemføre initiativer inden for følgende seks indsatsområder: 1) Børn, unge og familier 2) Uddannelse, beskæftigelse og erhverv 3) Beboernetværk, inddragelse og demokrati 4) Image og kommunikation 5) Kultur og fritid og 6) Udsatte grupper (Lundtoftegade2).

Når vi i specialet skriver Lundtoftegade, refererer vi udelukkende til den afgrænsede del af Lundtoftegade, som boligselskabet AKB administrerer, og som er den del af gaden, som regeringen refererer til, når den omtaler Lundtoftegade som en ghetto.

Ghettobegrebets anvendelse

Vi afrunder dette kapitel med at beskrive og argumentere for vores begrebsanvendelse.

Idet ghettobegrebet tillægges nogle negativt konnoterede betydninger, stiller vi os kritiske over for begrebet, og man kan som læser måske undre sig over, at vi i specialet benytter os af selv samme ghettobegreb. Det skal derfor pointeres, at vi hverken kan eller vil se bort fra begrebet, da interessen for at skrive dette speciale netop er udsprunget af selv samme ghettobegreb, og at det dermed kan betragtes som en grundlæggende præmis for specialets tilblivelse, at ghettobegrebet ikke udelades. Vi er således præget af en dobbelthed. På den ene side er vi kritiske over for begrebet og betragter det som en potentiel fordømmende konstruktion, og på sin vis ønsker vi derfor at fraskrive os begrebsbrugen. På den anden side har begrebet netop vores forskningsinteresse, idet vi er optaget af at undersøge, om ghetto-kategoriseringen af Lundtoftegade har en betydning for dets unge beboere og deres tilblivelsesproces. Denne dobbelthed er således specialets præmis.

Vi benytter specialet igennem betegnelsen *ghetto-kategoriseret (bolig)område* eller *Lundtoftegade*, når vi omtaler boligområdet. Begrundelsen herfor hentes blandt andet i vores videnskabsteoretiske optikker, hvorudfra vi betragter ghettobegrebet som en kategori, som kan tillægges et væld af betydninger, hvilket vi udfolder nærmere i specialets følgende kapitel.

Lige så vel som vores brug af ghettobetegnelsen ikke må forstås som et ukritisk eller ureflekteret ønske om at fastholde denne begrebsbrug, må vores måde at betegne de unge som beboere i et ghetto-kategoriseret område ej heller forstås sådan. Vi er som forskere optaget af de unge, som bor i et ghetto-kategoriseret boligområde, men vi er bevidste om, at denne optagethed og kategorisering er én, som vi lægger ned over de unge. Det er os som forskere, der gør de unge til beboere i et

ghetto-kategoriseret område, og de unge ville ikke nødvendigvis selv kategorisere sig på denne måde. Ved at lade de unge italesætte, hvad der har betydning for dem i deres hverdag, åbner vi op for, at de kan være andet og mere end beboere i et ghetto-kategoriseret boligområde. På denne måde bliver ghetto-betegnelsen undersøgelsens præmis lige så vel som betydningen af betegnelsen forsøges forhandlet.

I nogle sammenhænge anvender vi derudover betegnelsen *den negative ghetto diskurs*. Begrundelsen for at benytte denne betegnelse er, at ghettobegrebet konnoterer et negativt meningsindhold. Den negative ghetto diskurs skal forstås som en samlebetegnelse for politiske og mediemæssige fremstillinger af de ghetto-kategoriserede områder af særlig negativ karakter.

Vi afslutter her vores gennemgang af ghettobegrebet og vender nu blikket mod specialets metodologiske perspektiver.

Kapitel 3 - Metodologi

I dette kapitel præsenterer vi indledningsvist vores videnskabsteoretiske position. Dernæst redegør vi for vores metodiske tilgang og overvejelser, og afslutningsvist i kapitlet går vi nærmere ind i en beskrivelse af vores empiriske fremgangsmåde.

Videnskabsteori

Specialets videnskabsteoretiske forståelsesramme er formet af poststrukturalistiske og socialkonstruktionistiske perspektiver. Der er forskellige antagelser om, hvorvidt poststrukturalisme skal ses som en del af socialkonstruktionisme (Burr 1995), eller om socialkonstruktionisme skal ses som en del af den større poststrukturalistiske strømning (Stormhøj 2006). I nærværende speciale betragter vi de to videnskabsteoretiske retninger som to forbundne teoriretninger grundet deres fælles anti-essentialistiske standpunkt og konstruktionsfokus (Khawaja 2005: 36). Vi bevæger os ikke yderligere ind i en diskussion af baggrundene for at betragte henholdsvis poststrukturalisme eller socialkonstruktionisme som den overordnede isme eller som to adskilte størrelser, men vi udfolder i stedet aspekter af disse videnskabsteoretiske retninger, som vi finder væsentlige for besvarelsen af vores problemformulering.

Poststrukturalisme er en videreudvikling af den klassiske strukturalisme og kan beskrives som en samlebetegnelse for forskellige beslægtede strømninger inden for filosofi, sprogvidenskab, andre humanvidenskaber samt samfundsvidenskaber, og den udfordrer kritisk nogle af de metateoretiske antagelser, som traditionelt set har præget de humanistiske og samfundsvidenskabelige fagfelter (Stormhøj 2006: 13, Simonsen 1996: 29). Grundet poststrukturalismens forskellige strømninger argumenterer Stormhøj for, at vi må tale om poststrukturalismer i flertalsform – et flerstemmigt felt, der deler centrale træk (Stormhøj 2006: 14f). Ifølge Stormhøj udgør poststrukturalismer ikke en egentlig teori om viden og kan således ikke betegnes som en erkendelsesteori, der beskæftiger sig med forudsætningerne for at skabe gyldig viden (Stormhøj 2006: 13).

Centralt for poststrukturalistisk tænkning er en anti-essentialistisk opfattelse af, at virkeligheden er diskursivt konstitueret. Betydning og mening opstår udelukkende ved hjælp af sproget, hvor mening og betydning ikke findes uden for sproget (Stormhøj 2006: 33), og det er således den måde, som de unge i Lundtoftegade sprogligt tillægger boligområdet betydning på, som vi er optaget af. At virkeligheden konstrueres igennem sproget betyder ikke, at virkeligheden ikke findes, men derimod at virkeligheden ikke kan betragtes som en selvberørende og uforanderlig størrelse. Det er således i

poststrukturalismernes optik afgørende at undersøge, hvordan virkeligheden er konstrueret og herved udfordre indforståede forestillinger om, hvad der betragtes som naturligt. At trække på poststrukturalistiske metaoptikker muliggør derved, at vi kan rette et kritisk blik på eksisterende, dominerende selvfølgeliggjorte diskurser omkring det at være beboer i et ghetto-kategoriseret område, lige så vel som vi herigennem potentielt åbner op for alternative forståelser (Stormhøj 2006: 20).

Mens poststrukturalisme har historiske rødder tilbage til forskellige felter såsom filosofi, sprogvidenskab, antropologi og kunst, hvor abstraktionsniveauet kan være langt fra det konkrete og levede liv (Stormhøj 2006: 13, Khawaja 2010: 25), så tilbyder de socialkonstruktionistiske perspektiver et mere specifikt og konkret fokus på sprogets og interaktionens konstruerende betydning i forhold til det gensidige forhold mellem individ og samfund (Khawaja 2010: 25f).

Socialkonstruktionisme skal betragtes som en retning inden for det psykologiske felt. Såvel som inden for poststrukturalisme så betragter socialkonstruktionisme også virkeligheden som konstrueret og forholder sig kritisk til ”selvfølgelige” måder at forstå verden på (Burr 1995: 3), hvilket understreger begge retningers kritiske tilgange til virkelighedskonstruktioner. Dette betyder, at de forståelser, som verden tillægges og de kategorier, som verden forstås igennem, ikke nødvendigvis refererer til sande inddelinger af verden (Burr 1995: 3, Søndergaard 2006: 35). I forhold til nærværende speciale implicerer dette, at vi ved at trække på disse tilgange ikke forstår de kategorier, som de unge taler frem, som stabile størrelser. Det, som de unge tillægger betydning og de kategorier, som de unge taler frem, forstår vi som foranderligt og som noget, hvis betydning de unge kontinuerligt forhandler.

Burr pointerer, at viden – almene måder at forstå verden på – socialkonstruktionistisk set bliver skabt imellem menneskers daglige interaktioner i hverdagens sociale liv, og af denne grund har sociale interaktioner og sprog en særlig interesse for socialkonstruktionister (Burr 1995: 4). Sociale fænomener skal betragtes som genererede i og gennem samtale, og sproget og samtale indtager således en central plads i socialkonstruktionistiske undersøgelser af kategoriseringer, og hvordan kategorierne i givne kulturelle og samfundsmæssige kontekster vinder legitimitet som naturlige eller indforståede forståelseskategorier (Harré og van Langenhove 1999: 3, Søndergaard 2006: 26). Hvad vi betragter som sandhed og viden – vores måde at forstå verden på i en given historisk og kulturel sammenhæng – er accepterede måder at forstå verden på. Sandhed og viden skal dermed

ikke forstås som et produkt af objektive versioner af verden men derimod af sociale processer og interaktioner, hvori mennesker konstant er i interaktion og relation med hinanden (Burr 1995: 4).

I sammentænkningen af de to ismer kan man argumentere for, at tilgangene komplimenterer hinanden, idet de bredere poststrukturalistiske perspektiver på komplekse tilblivelser og virkelighedskonstruktioner kan indgå i samspil med mere specifikke begrebsperspektiver fra socialkonstruktionismen (Khawaja 2010: 26).

Opsummerende fordrer specialets videnskabsteoretiske ramme en opmærksomhed på og et udgangspunkt i det følgende: Det er de unges levede liv i Lundtoftegade og deres italesættelser om hverdagen, som vi undersøger, og vi betragter diskursive forståelsesrammer som havende en betydning for den måde, som de unge tillægger sig selv og verden betydning på. Ud fra vores anti-essentialistiske opfattelse af at verden er socialt konstrueret, undersøger vi forskellige forståelsers, kategoriers og diskursers ”naturligheder” ved at søge ind i de unges fortællinger om livet i Lundtoftegade. Vi retter fokus mod, hvordan de unge bliver til i et komplekst samspil imellem diskurser og relationelle magtforhold. Såvel poststrukturalisme som socialkonstruktionisme kan ikke afgrænses til en bestemt teori med en bestemt hovedteoretiker, men de skal snarere betegnes som bevægelser med mange forskellige toneangivende teoretikere, som på forskellig vis ekspliciterer, hvad det vil sige at tænke de to metaoptikker (Søndergaard 2006: 35, Staunæs 2004: 52)¹³.

I vores teoretiske udlægninger trækker vi på perspektiver hentet fra Rom Harré, Bronwyn Davies, Luc van Langenhove samt de danske socialpsykologer Dorte Marie Søndergaard og Dorthe Staunæs, der alle trækker på socialkonstruktionistiske metaoptikker (Søndergaard 2006: 35, Staunæs 2004: 52ff). Hos en af poststrukturalismens hovedinspiratorer, Michel Foucault, henter vi grundlæggende poststrukturalistiske forståelser, som knytter sig til begreberne diskurs og magt (Staunæs 2004: 52). Endvidere supplerer vi med perspektiver fra Iram Khawaja, idet hun i egen forskning har benyttet sig af samme teoretiske og videnskabsteoretiske tilgange som os. Udfoldelsen af vores teoriforståelser følger i ”Kapitel 4”.

¹³ Tænkningen i sociale konstruktioner er oprindeligt udviklet som et sociologisk redskab af Peter Berger og Thomas Luckmann, men inden for socialpsykologisk konstruktionistisk tænkning er nogle af hovedforfatterne Rom Harré, Bronwyn Davies, John Shotter og Kenneth Gergen (Søndergaard 2006: 35). Indenfor poststrukturalistisk tænkning er blandt andre Michel Foucault, Gilles Deleuze og Jacques Derrida toneangivende (Khawaja 2010: 24, Simonsen 1996: 30).

Metode

Efter opridset af vores valgte metateorier redegør vi i det følgende for vores metodiske til- og fravalg. Indledningsvist udlægger vi, hvilke forskningsmetoder vi trækker på, og hvad disse metoder bidrager med i besvarelsen af vores problemformulering. Dernæst forholder vi disse metoder til vores poststrukturalistiske og socialkonstruktionistiske grundantagelser og går blandt andet ned i, hvad disse sammenhænge betyder for vores forskerposition og for specialets kvalitetsvurdering.

Den kvalitative forskningsmetode

Med specialet bedriver vi kvalitativ forskning. I begrundelsen for dette valg trækker vi primært på perspektiver hentet hos Svend Brinkmann og Lene Tanggaard samt Søndergaard, der alle udlægger forståelser af kvalitative forskningsmetoder, og hvor Søndergaard specifikt i sin egen forskning trækker på samme metaoptikker som os.

Brinkmann og Tanggaard beskriver kvalitativ forskning på følgende måde: *”Man arbejder ikke med statistiske gennemsnit, men søger at forstå konkrete personer og sociale processer – hvordan mennesker tænker, føler, handler, lærer eller udvikles”* (Brinkmann og Tanggaard 2010: 17). Ligeledes pointerer de, hvordan den kvalitative forskningsmetodes interesse ligger i at afdække *”(...) menneskelige aktøres egne perspektiver på og beretninger om denne verden”* (Brinkmann og Tanggaard 2010: 18) og de pointerer, at *hvordan* og *kvaliteter* sættes i centrum fremfor *hvor meget* og *kvantiteter* som i kvantitative forskningsmetoder (Brinkmann og Tanggaard 2010: 17). Set i lyset af vores metaoptikker forstår vi Lundtoftegade som en lokal diskursiv praksis, hvor de unges liv leves, og tilvalget af kvalitative metoder muliggør, at vi kan søge ind i denne praksis og undersøge de unges forståelser af det at være ung beboer i Lundtoftegade. Vores kvalitative tilgang muliggør, at vi kan være optaget af et lille udsnit af unge i Lundtoftegade og lige præcis deres hverdagsfortællinger frem for at anlægge et bredere og mere generaliserende blik på det at være unge i et ghetto-kategoriseret område (Karpatschhof 2010: 413).

Vi har valgt at benytte os af to kvalitative forskningsmetoder, hvilket er fokusgruppeinterview og go-along interview, og vi har selv konstrueret specialets empiriske materiale. Beskrivelsen af og argumentationen for valget af netop disse to metoder bliver udfoldet i nogle af metodens kommende afsnit, og for en stund bibeholder vi et fokus på vores metateoriens betydning for vores metodiske tilgang.

De tilgængelige metodiske veje

I tilgangen til besvarelsen af vores problemformulering har de metodologiske sammenhænge været bestemt af vores poststrukturalistiske og socialkonstruktionistiske metateorier og af vores specifikke optagethed af de unge beboere, og hvad de tillægger betydning i hverdagen. Som Søndergaard udlægger det, så bedrives den meste forskning på en måde, hvor afgræsningen af fænomenet og metoden bestemmes af de metateoretiske perspektiver, som forskeren trækker på, og ikke den anden vej rundt. I kraft af vores metaoptikker har det således ikke været muligt for os at vælge frit på alle de metodiske hylder i forhold til at forstå, hvad de unge tillægger betydning i deres hverdag (Søndergaard 2006: 52f).

Præmissen for vores undersøgelse er styret af, at vi metodisk ikke er gået til feltet med en idé om, at vi skulle afdække et fænomen, som i forvejen lå som en stabil størrelse, der blot ventede på at blive udforsket. Vores tilgang er influeret af, at det ikke er en på forhånd prækonstrueret eller prædefineret virkelighed, som vi afsøger, men at vores genstandsfelt derimod forstås som en diskursiv praksis, der er under konstant forhandling og som konstrueres i vores møde med den (Søndergaard 2006: 53, Søndergaard 2009: 239). Derved skal vores empiriske materiale forstås som etableret eller skabt frem for at det skal forstås som indsamlet (Kofoed 2004: 63).

En kombineret poststrukturalistisk og socialkonstruktionistisk tilgang implicerer ligeledes, at vi bedriver forskning, hvor vi er optaget af kompleksitet og af at synligøre selvfølgeligheder.

At udfordre og forstyrre selvfølgeliggjorte forståelser at det at være ung i et ghetto-kategoriseret område er således også vores ærinde. Vi mener ikke, at det at være kategoriseret som unge beboere i et ghetto-kategoriseret område har en fastlåst sand betydning, men vi undersøger i stedet under hvilke diskursive og magtinfluerede præmisser, kategorierne og deres betydning er konstrueret. Herigennem får vi en forståelse af, hvad der præger den betydning, som kategorierne tillægges, og hvad dette betyder for de unge og deres tilblivelsesprocesser (Søndergaard 2009: 236ff).

Nærværende undersøgelse er ligeledes rammesat omkring en optagethed af at ville se, hvor vores empiri førte os hen. Som beskrevet i ”Kapitel 1” har vi nogle grundlæggende forskningsmæssige interesser og intentioner, men det empiriske materiale, som vi har skabt, har ligeledes præget vores forskningsmæssige fokus. Vi er her inspireret af Staunæs’ vent-og-se-tilgang (Staunæs 2004: 61), og ligesom i Staunæs’ forskning er der i vores forskning visse kategorier og interesser, som vi er gået til feltet med en særlig optagethed af, hvilket er de unges alder og bopæl. Væsentligt er det her, hvordan vent-og-se-tilgangen implicerer, at nogle kategorier eller forståelser kan sættes i

forgrunden, men at dette ikke betyder, at de derved er tillagt en bestemt betydning. Lige så vel som vi er åbne over for variationen af de betydninger, som kategorier kan tillægges, så muliggør vent-og-se-tilgangen, at vi kan tillægge empirien en stor betydning i forhold til, hvor vi bliver ledt hen. Tilgangen implicerer, at vi kan være åbne over for det, som empirien viser os, og herefter kan vi som forskere trække disse (nye) perspektiver med ind i vores undersøgelse. Det er kombinationen af disse to elementer, som vi finder særlig anvendelig i Staunæs' brug af metoden, idet vi bliver tilbudt at lade empirien, og derved de unge, tale samtidig med at vi har nogle forhåndsbestemte optagetheder (Staunæs 2004: 61f).

Forskeren som medkonstruktør

I kraft af vores videnskabsteoretiske tilgang kan vi som forskersubjekter ikke forstås isoleret fra det felt og fænomen, som vi undersøger, idet vi er medkonstruktører (Christensen 2009: 311). Som forskere er vi deltagere i interviewinteraktionen lige så vel, som de unge er det, men vores forskerrolle må dog forstås i lyset af et væsentligt aspekt, hvilket er en asymmetrisk forståelse af interviewets magtforhold. På trods af at forskningsinterviews kan siges at dele lighedstræk med en almindelig samtale, hvor samtalens grundvilkår er en interesse i den anden, så er en gensidig intimitet og betroelse ikke gældende i en interviewsituation, som det er det i en almindelig samtale (Christensen 2009: 300). Interviewsituationen er derved ikke to ligeværdige positioners møde (Kvale 2001: 131). I vores interviews med de unge havde vi som forskere en position, hvor vi og vores agenda var dagsordensættende i forhold til, hvad interviewene skulle omhandle – at være ung i Lundtoftgade. Det var desuden os, der havde taget kontakt til de unge og ikke omvendt – vi havde en interesse i at høre de unges fortællinger, men dette forudsatte ikke, at de unge skulle høre fortællinger om os.

Interviewsituationen forudsatte ligeledes visse etiske refleksioner, og vores optagethed af subjekter skal forstås som en optagethed af individer, hvilket fordrer et særligt blik på etiske principper i interviewsituationen. Med vores metateorier in mente centrerer etiske principper sig her særligt omkring øget bevidsthed i forhold til hvilke subjekt positioner, der gøres tilgængelig for både interviewer og informant og om en refleksivitet i forhold til magtforholdet i disse positioner (Christensen 2009: 297, 310). Vi går ikke her yderligere ind i vores og de unges positioner, men vi udfolder perspektivet i specialets afsluttende del, hvor vi blandt andet retter blikket mod, hvilke positioner de unge gør tilgængelige for os og omvendt, og hvordan dette kom til udtryk i interviewsituationerne.

Forskningsmæssig kvalitetsvurdering

Når forskning trækker på poststrukturalistiske og socialkonstruktionistiske metaoptikker er forskningsmæssig kvalitetsvurdering som validitet og reliabilitet ikke et spørgsmål om at indfange de mest gyldige og objektive forståelser af virkeligheden. Dette knytter sig til en forståelse af, at objektive forståelser af virkeligheden ikke eksisterer, og vi frembringer således ikke en universel generaliserbar udlægning af, hvad unge i ghetto-kategoriserede boligområder tillægger betydning (Søndergaard 2009: 264). De forskningsresultater, som vi frembringer, skal derimod forstås som nogle, der tilbyder indsigt og forståelser, idet resultaterne er flydende og ikke-fastfrosede diskursive udlægnings af virkeligheden. Vi ser således vores forskningsresultater som en midlertidig lukning af betydning forstået på den måde, at de betydninger og forståelser, som vi frembringer om det at være ung beboer i Lundtoftegade, blot kan betegnes som én forståelse – én mulig måde ud af mange at forstå vores genstandsfelt (Søndergaard 2009: 239, 264ff).

Kvalitetsvurdering handler derudover om, at forskeren skal være kritisk og reflekteret i forhold til de midler og måder, hvorved noget gøres til en virkelighed (Søndergaard 2009: 264). Dette implicerer, at vi som forskere blandt andet skal øjensynliggøre en metodologisk stringens og sammenhæng, hvor vi argumenterer for og reflekterer over sammenhængen mellem specialets niveauer. Hermed mener vi, at en transparens i forhold til samspillet imellem eksempelvis teorivalg og analytiske perspektiver skal synliggøres, således at vores argumentationer og bevæggrunde ekspliciteres (Khawaja 2010: 45). Ligeledes må vi, som vi også påpegede i afsnittet om forskerrollen, reflektere over vores rolle som forskere og den måde, hvorpå vi præger det felt, som vi undersøger. Denne refleksion knytter sig blandt andet til ”Kapitel 1”, hvor vi ekspliciterede, at vi er gået til feltet med en antagelse om, at det på en eller anden måde må berøre de unge, at de bor i et boligområde, som er negativt defineret (Khawaja 2010: 44). Derudover knytter refleksionerne sig til de perspektiver på forsker- og interviewerpositioner, som vil blive udfoldet efter analysen.

På denne måde er det væsentligste i forhold til kvalitetsvurdering af nærværende speciale, at de valg, vi har truffet, og de stier, som vi har fulgt i forhold til besvarelsen af problemformuleringen, er synlig fra specialets første til sidste side.

I kraft af at de subjekter, som vi er optagede af, har en hverdag, der udspiller sig i et ghetto-kategoriseret område, måtte vi i skabelsen af vores empiriske materiale opsøge en konkret kontekst, hvor disse unge lever deres liv. I det følgende præsenterer vi, hvordan vi fandt vej til Lundtoftegade

og områdets unge beboere, lige så vel som vi præsenterer og begrundet inddragelsen af vores to metodiske tilgange.

Afgrænsning af feltet

I vores metodiske overvejelser omkring specificering af genstandsfelt valgte vi at rette fokus mod ét enkelt ghettoområde, hvori vi ville generere specialets empiriske materiale. Det første og mest grundlæggende kriterie for udvælgelsen var, at området skulle stå på den nyeste ghetto-liste anno 2012. Endvidere ønskede vi at udvælge et område, som vi ofte så negativt portrætteret i medierne, da vi netop er optagede af at undersøge, hvilken betydning det har for de unges tilblivelse at bo i et ofte negativt defineret boligområde. I afgrænsningen af feltet rettede vi fokus mod boligområder i København. De københavnske ghetto-kategoriserede boligområder¹⁴, som vi havde mest kendskab til fra medierne, var Mjølnerparken, Blågården og Lundtoftegade og for at optimere vores muligheder for kontaktetablering, valgte vi at tage kontakt til alle tre områder.

Da vi ikke selv havde direkte kendskab til de unge i disse boligområder, måtte vi gå andre veje for at få adgang til feltet. Ifølge Kristiansen og Krogstrup er det af særlig betydning, hvem der giver forskeren adgang til feltet, og herom benytter de betegnelsen *gatekeeper* (Kristiansen og Krogstrup 1999: 139f). En gatekeeper er den, der åbner porten til feltet, og denne person havde dermed afgørende betydning for hvilke stier, vi fremadrettet kunne følge. Vi valgte at tage kontakt til boligsociale medarbejdere fra de tre boligområder i en forhåbning og formodning om, at de havde kendskab til de unge i områderne og derved kunne være behjælpelige med at formidle kontakten til mulige informanter.

Vi fik en særlig positiv tilbagemelding fra den boligsociale medarbejder i Lundtoftegade, som specifikt arbejder med de unge i boligområdet i kraft af sit job som områdets ungemedarbejder. Grundet hans daglige kontakt med de unge, fandt vi det særlig fordelagtigt for os, at vi igennem ham fik adgang til feltet. Ungemedarbejderen indvilligede i at deltage i en uformel research samtale med det formål at give os et indblik i boligområdet generelt og særligt i Lundtoftegades unge beboere. Formålet med samtalen var endvidere at afdække mulighederne for at komme i kontakt med nogle unge fra området og foretage interviews med dem. Ved første besøg i Lundtoftegade mødte vi ungemedarbejderen i boligområdets Ejendomskontor, hvor vi foretog den første og indledende research samtale. Inden samtalen forberedte vi en række brede spørgsmål, som var rettet

¹⁴ I København er otte af de i alt 33 ghettoer på listen per 1. oktober 2012 at finde. Århus og Odense følger efter med hver 3 ghetto-områder per by, og i de fleste af de øvrige byer på listen figurerer kun ét område per by (Mbb14).

mod at få et bredt indblik i Lundtoftegade, de unges liv i området og om der var andre medarbejdere, som det kunne være relevant for os at tale med. Uden at gå kronologisk til værks snakkede vi bredt om området og dets unge beboere for både at få afdækket vores interessefelter samt for at indhente ny og uventet viden.

Udover at samtalen bidrog med et indblik i boligområdet, så var et andet væsentligt aspekt ved samtalen, at ungemedarbejderen italesatte forskellige ungegrupper i Lundtoftegade. Han fortalte om de unge, som i hverdagen benytter sig af klubtilbuddene og gårdene i Lundtoftegade samt om de unge, som ikke færdes så ofte disse steder. Disse sidstnævnte unge betegnede ungemedarbejderen som mere usynlige i området, men han omtale særligt de unge i klubberne, da det er disse unge, han beskæftiger sig med i sit daglige arbejde. Relevansen i at fremhæve dette skal ses i forhold til specialets videre fremgangsmåde, hvor vi skulle gøre os overvejelser omkring, hvilke unge vi ønskede som informanter. I vores afgrænsning af feltet valgte vi at rette fokus mod de unge, der færdedes i klubberne og gårdene, da vi igennem ungemedarbejderens kendskab til klubberne og de unge kunne få en fod indenfor. På denne måde fik ungemedarbejderens forståelse af de forskellige grupper af unge i området en betydning for vores videre fremgangsmåde, hvorved hans rolle som gatekeeper prægede vores vej ind i feltet.

Efter research samtalen med ungemedarbejderen besøgte vi Lundtoftegade igen ugen efter, hvor vi rykkede et skridt nærmere i forhold til at skabe kontakt til de unge. Ved dette besøg tilbragte vi to timer i området, hvor vi blev vist rundt af ungemedarbejderen, som introducerede os for medarbejdere og beboere i området. Endvidere præsenterede ungemedarbejderen os for to pædagoger som henholdsvis arbejdede i pigeklubben og drengklubben, og det var igennem disse pædagoger, at vi endte med at få etableret kontakt til de unge.

Formålet med de to besøg i Lundtoftegade var at opnå et bredere kendskab til boligområdet og dets fysiske miljø og rammer samt lade os inspirere i forhold til, hvordan vi kunne komme i snak med de unge i området. De informationer vi fik, og de observationer vi gjorde os under de to besøg i området, anvender vi ikke som empirisk materiale i specialets analyser. Det er dog vigtigt at pointere, at det vi så og hørte under vores besøg i området i et vist omfang har farvet vores fremgangsmåde i forhold til genereringen af specialets empiriske materiale. I forberedelsen af interviews lod vi os netop inspirere af de erfaringer, hvilket vi kommenterer yderligere på i et af metodens følgende afsnit.

Rammerne for adgangen til informanter

På baggrund af de to pædagogers kendskab og kontakt til de unge i klubberne blev udvælgelsen af de specifikke informanter deres valg. Vi havde på forhånd tilkendegivet tre kriterier, som vi ønskede, at pædagogerne skulle tage i betragtning i udvælgelsen af informanter. Vores kriterier var køns-, alders- og bopælsspecifikke:

- Vores informanter skulle bo i Lundtoftegade.
- Vores informanter skulle være i aldersgruppen 16-21 år.
- Vores informanter skulle bestå af tre til fire drenge og tre til fire piger.

Da vi netop undersøger, hvad de unge betragter som betydningsfuldt ved at bo i Lundtoftegade, var det et væsentligt kriterie, at vores informanter skulle bo i Lundtoftegade. Da betegnelsen *unge* er et bredt kriterie, der spænder over en bred aldersramme, valgte vi at afgrænse kriteriet til unge mellem 16 og 21 år. Som pointeret i ”Kapitel 1” er vores interessefelt rettet mod unge i bred forstand, hvilket inkluderer både drenge og piger. I vores ønske om at få flere stemmer i spil i vores empiri vurderede vi, at seks til otte informanter ville bidrage til at give et varieret indblik i de unges hverdag i Lundtoftegade. Vi pointerede endvidere over for pædagogerne, at disse kriterier var rammer, som de kunne tage udgangspunkt i, men at vi ikke var afvisende over for mulige ændringer eller overskridelser heraf.

Grundet mediernes optagethed af etniske minoriteter i ghetto-kategoriserede boligområder, og på grund af at den ene af ghetto-listens kriterier knytter sig til etnicitet, var etnicitet et parameter, som vi reflekterede over i udvælgelsesprocessen. Men i kraft af at vi ønskede at fokusere på unge i Lundtoftegade i bred forstand, og idet at vi som udgangspunkt ikke ønskede at tillægge etnicitet en betydning, var de unges etniske baggrunde ikke et kriterium, som vi opstillede.

Trods pædagogernes velvillighed i forhold til at være behjælpelige med at finde informanter til os skulle det alligevel vise sig at blive udfordrende for os at indsamle den ønskede empiri. Efter vores to første besøg i Lundtoftegade var der d. 11. april 2013 en skudepisode i boligområdet, hvor en 19-årig mand blev ramt (Politiken4). Inden skudepisoden havde vi aftalt med pædagogerne, hvornår interviewene med de unge skulle foregå, men efter skudepisoden aflyste pædagogerne interviewene, idet de skulle have været gennemført kort tid efter skudepisoden. Pædagogerne begrundede aflysningerne med, at de unge var meget påvirkede af episoden, ikke mindst fordi der i starten af marts 2013 ligeledes var blevet skudt i området (Politi1). Vi aftalte med pædagogerne, at vi skulle

se tiden an i forhold til at lave nye aftaler med de unge, og for en periode var vi derfor afventende. Et par uger senere vendte pædagogerne tilbage til os, og vi fik herefter både planlagt og afviklet interviewene på den måde, som det oprindeligt var intentionen inden skyderierne.

Vi vil i denne sammenhæng pointere, at ungemedarbejderen og vores informanter talte frem, at der efter skudepisoden i april blev afholdt et beboermøde i Lundtoftegade, hvor beboere, områdemedarbejdere og politibetjente deltog med det formål at snakke om den utryghed, som skyderierne havde skabt og skabe dialog beboerne imellem. Dette møde bliver der refereret til i analysen, idet skudepisoden og det efterfølgende beboermøde var aktuelle og betydningsfulde emner for de unge informanter, da vi interviewede dem.

Præsentation af informanter

I slutningen af april og i midten af maj 2013 skabte vi vores empiriske materiale i Lundtoftegade, hvor vi foretog fire interviews med i alt syv informanter. Som metodiske værktøjer til at generere vores empiri har vi benyttet os af to kvalitative metoder: go-along interview samt fokusgruppeinterview.

Inden vi bevæger os ind i en redegørelse af metodernes muligheder og karakteristika, præsenterer vi kort vores informanter. Præsentationerne bærer præg af, at det i interviewsituationerne var varierende, hvor meget de fortalte om sig selv.

Af etiske årsager har vi valgt at anonymisere vores informanter, idet vi vil sikre os, at vi behandler eventuelle personfølsomme informationer fortroligt. Deres navne er derfor opdigtede.

D. 30. april 2013 foretog vi to interviews med i alt tre piger:

- Go-along interview
 - Hafsa er 17 år gammel og går i 10. klasse på en skole på Amager. Hun har boet i Lundtoftegade siden hun var to år gammel.
- Fokusgruppeinterview
 - Bianca er 17 år gammel og går i 2. g. på Hvidovre Gymnasium. Hun er født og opvokset på Nørrebro og har boet i Lundtoftegade i halvandet år.
 - Karima er 16 år og går i 9. klasse i en skole i Nordvest i København. Hun oplyser ikke, hvor længe hun har boet i Lundtoftegade.

- Hafsa, som deltog i go-along interviewet, deltog også i fokusgruppen.

D. 16. maj 2013 foretog vi to interviews med i alt fire drenge:

- Go-along interview
 - Jamil er 14 år og har boet i Lundtoftegade i tre år.
 - David er 15 år og bor som den eneste informant ikke i Lundtoftegade. Han bor i en nærtliggende bebyggelse, men han har sin daglige gang i klubben og gårdene i Lundtoftegade.
- Fokusgruppeinterview
 - Emre er 19 år gammel og har boet i Lundtoftegade hele sit liv. Han er i gang med at uddanne sig til murer.
 - Amir er 18 år gammel og har boet i Lundtoftegade hele sit liv. Han skal i gang med en uddannelse som bilmekaniker.

Karakteristisk for sammensætningen af informanter er, at de kender hinanden i forvejen fra drengeklubben og pigeklubben samt gårdmiljøet i Lundtoftegade. Trods det at vi ikke havde tillagt etniciteten en betydning i forhold til udvælgelsen af informanter, viste det sig alligevel, at alle informanterne havde anden etnisk baggrund end dansk. Under interviewene italesatte de unge ikke selv deres etniske baggrunde, og vi spurgte heller ikke ind til det, men ud fra deres navne og udseende lod det til, at de alle havde andre etniske baggrunde end dansk.

Som udgangspunkt havde vi forestillet os, at den samme informant ikke skulle deltage i flere af interviewene, men at der skulle være tre deltagere i begge fokusgrupper samt en enkelt informant i de to go-along interviews, for herved at få flere forskellige informanter i spil. I praksis blev dette ikke en realitet, idet omstændighederne, da vi mødte op i Lundtoftegade for at foretage interviewene, delvist var præget af tilfældigheder og spontanitet. Tre drenge var mødt op til fokusgruppen, men idet vi skulle i gang, fortrød den ene af drengene, hvorfor det efterlod fokusgruppen med kun to deltagere. Det kom lidt spontant i stand, at David og Jamil deltog i go-along interviewet. Begge drenge faldt uden for den alderskategori, som vi havde opstillet, idet de kun var 14 og 15 år gamle. Endvidere boede David ikke i området, men længere nede af gaden. I relation til interviewene med pigerne, deltog Hafsa i begge interview, hvilket ikke var den først tiltænkte fremgangsmåde. Grundet uventede omstændigheder opfyldte interviewene således ikke samtlige af vores først opstillede kriterier, men vi vurderede at disse ændringer ikke var

begrænsende for vores videre arbejde med empirien samt specialets fokus, hvorfor vi ikke valgte at arrangere nye interviews.

Vores kvalitative tilgange

I det følgende afsnit belyser vi først fokusgruppeinterviewets potentialer for vores undersøgelsesfokus, og dernæst fremhæver vi aspekter af go-along metoden og dens relevans for vores specifikke fokus.

Fokusgruppeinterviewet – et kollektivt forhandlingsrum

I beskrivelsen af fokusgruppeinterviewet trækker vi på Bente Halkiers fremstillinger, som vi henter i hendes bog *Fokusgrupper* (2012) samt i hendes bidrag til antologien *Kvalitative metoder* (2010). Når det er Halkier, som vi finder det særligt anvendelig at trække på, hænger det blandt andet sammen med, at hun ligesom nærværende speciale trækker på en socialkonstruktionistisk metaoptik. Hendes dybdegående gennemgang af, hvad metoden implicerer, finder vi ligeledes anvendelig, da det herigennem er muligt at forholde os til metodens muligheder og begrænsninger i forhold til vores fokus (Halkier 2012: 12ff).

Et af de væsentligste aspekter ved fokusgruppeinterviewet er, at det er en måde, hvorpå du som forsker kan generere data på gruppeniveau, og hvor aktørerne på hver deres måde bidrager til den sociale dynamik og interaktion i gruppen. Endvidere beskriver Halkier, hvordan fokusgrupper er gode til at producere data om sociale grupperes fortolkninger, interaktioner og normer, hvorimod de ikke egner sig til at producere data om individers livsverden (Halkier 2010: 123). Vi er dog ikke optaget af at afdække, hvordan de unge som gruppe forstår det at bo i et ghetto-kategoriseret boligområde, men i kraft af vores forståelse af at subjektet gensidigt konstruerer betydning igennem de diskursive praksisser hvori det interagerer, så er fokusgruppeinterviewet fordelagtigt for os. Dette idet at det er en metode, der ligesom vores forståelse af hvordan betydning konstrueres, fokuserer på den gensidige influeren, interaktion og konstruktion subjekter imellem.

Centralt ved fokusgruppeinterviews er ligeledes, at det er den sociale interaktion, som er kilden til data (Halkier 2012: 14). I interviewsituationen vil de forskellige fokusgruppedeltageres sammenligninger af erfaringer og forståelser kunne skabe viden om kompleksiteterne i betydningsdannelser og sociale praksisser, hvilket er sværere at få frem i individuelle interviews

(Halkier 2010: 123). Herom skriver Halkier hvordan: ”Deltagerne spørger ind til hinandens udtalelser og kommenterer hinandens erfaringer og forståelser ud fra en kontekstuel forforståelse, som man ikke har som forsker” (Halkier 2012: 14). I kraft af de unges indbyrdes kendskab til hinanden inviteres vi som forskere ind i en diskursiv konstruktion af, hvordan de unge forstår hverdagen i Lundtoftegade på en anden måde, end hvis vi havde interviewet dem enkeltvis. Et mere komplekst empirisk materiale konstrueres på denne måde, eftersom de unges kendskab til hinanden kan bidrage til, at de kan udfolde og trække på oplevelser og erfaringer, som de har delt, og som er genkendelige fra deres hverdagskontekst på en anden måde, end hvis de ikke kendte til hinanden, eller hvis de blev interviewet enkeltvis (Halkier 2012: 14, 30). Ligesom i enhver anden social interaktion er det et vilkår i fokusgrupper, at der skal tages højde for gruppe-effekter, som blandt andet gruppedynamikker. Eksempelvis kan fokusgruppedeltagere, der kender hinanden i forvejen, i deres udtalelser være influeret af, at de skal se de øvrige informanter igen, hvorved de eksempelvis kan være tilbageholdende med visse udtalelser, idet de føler, at de skal stå til ansvar for udtalelserne bagefter (Halkier 2012: 30, Halkier 2010: 125). Idet vi ikke anser nogle af vores informanternes udtalelser for mere eller mindre sande end andre, skal disse gruppe-effekter ikke forstås som et udtryk for, at vores empiriske materiale ville være ”bedre”, hvis informanterne ikke kendte hinanden. Gruppe-effekterne ville ligeledes have en betydning, om end en potentiel anden, hvis de unge ikke kendte hinanden, men væsentligt i forhold til gruppe-effekterne og deres betydning er, at vi som forskere skal være bevidste omkring betydningen af de unges indbyrdes sociale relationer, og hvordan de (ikke) kommer til syne i interviewsituationen.

En af fokusgruppeinterviewets grundpiller er ligeledes, at det er interviewerens¹⁵ og ikke informanterne, som bringer bestemte emner på banen og som sætter dagsordenen for, hvad fokusgruppen skal tale om¹⁶. Kombineret med et fokus på gruppeinteraktionen er det dette aspekt, som implicerer, at metoden er særlig velegnet til at undersøge de betydningsdannelser, som vi i nærværende speciale er optaget af (Halkier 2012: 9). Derudover muliggør fokusgruppeinterviews, at den tavse viden – de sociale erfaringer som vi som subjekter fortolker og handler ud fra – løftes frem i lyset, da informanterne kan ”tvinge” hinanden til at være diskursivt eksplicite. Igennem de unges interaktion og gensidige meningsudveksling med hinanden i interviewet får vi således

¹⁵ Vi vil i et efterfølgende afsnit i Metoden kommentere yderligere på interviewerens særlige rolle i fokusgruppeinterviewet, hvor Halkier benytter betegnelsen *moderator* om interviewerens rolle.

¹⁶ Denne fremstilling sættes i opposition til gruppeinterviews, hvor det i langt højere grad er informanterne, som sætter dagsordenen og hvor interaktionen imellem interviewer og informant ligeledes er langt mere i fokus (Halkier 2012: 9).

muligheden for at forstå de mulige mønstre, der er i de unges beretninger, vurderinger og forhandlinger (Halkier 2012: 10).

Ved at benytte fokusgruppeinterview er det derved blevet muligt for os at generere data, som kan betegnes som gensidigt forhandlede resultater. I de unges måder at forhandle og tillægge bestemte emner betydning, er de influeret af både de diskursive forståelser og praksisser, som præger deres hverdag i Lundtoftegade, men ligeledes af de gensidige positioneringer og magt-relationer, som prægede interviewsituationen.

Lige såvel som det ikke er vores hensigt at lave en gruppeanalyse, hvor vi er optaget af den kollektive meningskonstruktion i interviewsituationen, så fravælger vi et analytisk fokus på selve interaktionen de unge imellem. Når vi fravælger dette til trods for, at det er et væsentligt aspekt ved metoden, så hænger det sammen med ovenstående argumentation. Vores metateoretiske forståelser implicerer, at vi er optaget af subjektets gensidige meningskonstruktion, hvilket fokusgruppeinterview som metode muliggør at fokusere på. Idet vi ikke kan eller vil se subjektet som en isoleret størrelse, har vi anvendt fokusgruppeinterviews til trods for, at vi i analysen ikke vil inddrage interaktionens betydning. Vi er således optagede af den meningsproduktion og forhandling, som interaktionen bringer med sig, men i analysen retter vi ikke fokus mod selve interaktionernes betydning.

Forberedelse af fokusgruppeinterview

I relation til forberedelsen og struktureringen af spørgsmål og emner til fokusgrupperne lod vi os inspirere af Halkier, som henviser til tre modeller. *En løs model* med meget få, brede og åbne spørgsmål. *En stram model* med flere specifikke spørgsmål og måske også konkrete øvelser. *Tragtmodellen* er en kombination, hvor man starter åbent og slutter mere styret og specifikt (Halkier 2012: 126). Ifølge Halkier egner den stramme model sig bedst til projekter og undersøgelser, hvor der er mere fokus på indholdet af diskussionerne, frem for hvordan interaktionen udfolder sig blandt deltagerne, og da vi netop ønskede at lægge hovedvægten på samtalerens indhold, virkede denne tilgang til at være fordelagtig for os (Halkier 2012: 40). Samtidig med at vi ønskede at få belyst vores egne forskningsinteresser i form af konkrete spørgsmål og øvelser, ønskede vi også at trække på en mere åben og løs tilgang for herved at give plads til deltagerens uventede perspektiver og meningsudvekslinger. I ønsket om at inddrage både løse og stramme aspekter i struktureringen af vores fokusgrupper kan man argumentere for, at vi lægger os op af tragtmodellen.

Inspireret af Halkier valgte vi at inddrage øvelser i vores fokusgruppeinterviews. Som centrale og grundlæggende elementer i interviewguiden udformede vi to konkrete øvelser, da disse kunne være med til at fremme og fokusere diskussionerne i fokusgrupperne (Halkier 2010: 44f). I forberedelsen af disse øvelser sørgede vi for, at de hang sammen med de øvrige spørgsmål og afspejlede de relevante problemstillinger og emner, og både øvelser og mere konkrete spørgsmål skal således ses som en sammenhængende interviewguide (Bilag 2). I denne udformning strukturerede vi interviewguiden således, at fokus i første halvdel af interviewet var rettet mod de unges liv i Lundtoftegade, hvorved man kan tale om et indre perspektiv. I anden halvdel af interviewet fokuserede vi mere på det ydre blik på Lundtoftegade, og hvordan de unge opfattede andres syn på deres boligområde. Denne todelte strukturering i interviewguiden er efterfølgende blevet videreført i specialets analyse. I forhold til udarbejdelsen af øvelser og spørgsmål trak vi på nogle af de perspektiver, som ungemedarbejderen havde italesat til research samtalen samt nogle af de observationer, som vi havde gjort os under vores andet besøg i Lundtoftegade. Da vi eksempelvis både havde hørt og set, hvordan de unge ofte benytter gårdmiljøet og boldbanerne i området, spurgte vi ind til, hvordan de unge i det daglige benyttede sig af udendørsarealerne.

Den ene øvelse blev udformet således, at vi udvalgte 15 ord, som vi skrev på 15 små sedler. Øvelsen gik ud på, at de unge skulle snakke sig frem til at udvælge tre af disse ord, som de selv ville beskrive Lundtoftegade med. Senere i interviewet skulle de udvælge tre ord, som de troede, at folk, der ikke bor i området, ville vælge, hvis de skulle beskrive Lundtoftegade. Et tredje aspekt i øvelsen var, at de ud fra ordene skulle tale om, hvordan de unge gerne ville have at folk, som ikke bor i området, skulle beskrive Lundtoftegade. De udvalgte ord var: *Fællesskab, sammenhold, sport, sjov, fritidsaktiviteter, engagement, forskellighed, venskab, respekt, mistillid, utryghed, vold, udsat boligområde, ghetto, kriminalitet*. Den anden øvelse, vi benyttede os af, var en billede-øvelse, til hvilken vi havde medbragt 15 forskellige billeder i A4 størrelse (Bilag 3). Herudfra skulle de unge udvælge ét, som de syntes illustrerede noget godt ved Lundtoftegade og efterfølgende skulle de vælge et billede, som de mente illustrerede noget, de ikke var glade for i relation til området.

Særligt i relation til øvelsen med de medbragte ord, gjorde vi os nogle kritiske overvejelser. Ville de unge stille sig kritiske over for de ord, vi havde medbragt? Hvordan spillede denne øvelse sammen med vores videnskabsteoretiske ståsted? Ville nedskrivningen af ordene sort på hvidt indramme ordene som afgrænsede størrelser, og ville øvelsen således gå i clinch med vores poststrukturalistiske og socialkonstruktionistiske forståelse af, at alle kategorier og italesættelser er flydende størrelser? Hvordan ville vi kunne belyse de unges egne fortællinger om at bo i

Lundtoftegade, når vi på forhånd havde udvalgt et rammesættende sprogbrug? Trods disse overvejelser ønskede vi alligevel at inddrage øvelserne i fokusgrupperne, da vi forestillede os, at de kunne være behjælpelige med at belyse både positive og negative aspekter ved at bo i et ghetto-kategoriseret område. Ydermere havde vi ikke prædefineret ordene, men lod det være op til de unge selv at meningstilskrive og indholdsudfylde ordene. For at pointere at disse ord blot var eksempler på mulige ord, der kunne knyttes til Lundtoftegade, havde vi ligeledes medbragt nogle blanke stykker papir, hvor de unge selv kunne tilføje andre ord.

De udvalgte ord var valgt ud fra et ønske om at bringe såvel positive som negative konnoterede ord i spil i håbet om, at vi herigennem kunne igangsætte en samtale, hvor forskellige aspekter, både positive og negative, af hverdagen i Lundtoftegade ville blive talt frem. Endvidere var ordene valgt på baggrund af, hvad ungedarbejderne havde fortalt os om området, og hvad vi selv havde observeret, da vi havde besøgt Lundtoftegade. Eksempelvis virkede *sport* og *fritidsaktiviteter* til at fylde meget i området, hvorfor vi valgte at inddrage disse ord. *Ghetto*, *kriminalitet* og *utryghed* er eksempler på ord, som er valgt på baggrund af, at disse ord ofte benyttes om ghetto-kategoriserede boligområder i medierne og i den politiske debat. På denne måde blev vores fremgangsmåde i forhold til genereringen af empirien præget af det, vi havde set og hørt under vores foregående besøg i Lundtoftegade.

Interviewsituationen - Fokusgruppe

Da introduktionen til interviewet skaber rammerne for det sociale rum omkring interviewets interaktion (Halkier 2012: 128), var vi opmærksomme på at afdække for de unge deltagere, hvad formålet med undersøgelsen var, og hvordan vi regnede med at fokusgruppen skulle forløbe. Vi gjorde det derfor klart for de unge, at ønsket med fokusgruppen var, at de som deltagere skulle tale mere med hinanden frem for hovedsageligt at tale med os som interviewere. Endvidere klargjorde vi, at vi (som forskere) var der for at lære noget af deltagerne, samt at det ikke handlede om rigtige og forkerte svar, men at alle deltagernes holdninger, erfaringer og beretninger var helt legitime.

Som udgangspunkt havde vi i sinde at indtage rollen som *moderator* i fokusgrupperne. Ifølge Halkier er moderatorens rolle en anden end interviewerens rolle i et individuelt kvalitativt interview, da der er en anden og mere omfattende form for social interaktion informanterne imellem i fokusgrupper. Moderatorens særlige opgave er at få informanterne til at interagere og meningsudveksle med hinanden (Halkier 2010: 127). I praksis viste det sig, at vores ønske om at

have en lav involveringsgrad i fokusgruppen blev udfordret, idet de unge ofte rettede deres udtalelser mod os og ikke mod hinanden. Selvom vores involvering blev væsentligt større end først tiltænkt, så blev interaktionen mellem deltagerne mere udpræget, som tiden skred frem i fokusgrupperne, og de unge interagerede med hinanden og kommenterede og fulgte op på hinandens udtalelser.

Som det var tiltænkt med ord-øvelsen, så lykkedes det at få igangsat diskussioner og forhandlinger af både negative og positive aspekter ved de unges hverdag i Lundtoftegade. På denne måde blev forskellige betydningsfulde elementer i de unges hverdag talt frem. Billede-øvelsen viste sig derimod at blive mere udfordrende end forventet, idet nogle af de unge havde vanskeligt ved at sammentænke hverdagen med konkrete billeder. Hvor pigerne var væsentligt mere reflekterende over for billedernes metaforiske betydninger, så var det en større udfordring for drengene. Da intentionen med øvelserne var at fremme og fokusere diskussionerne i fokusgruppen, så havde ord-øvelsen i begge fokusgrupper en fremmende effekt, hvor billede-øvelsen havde en fremmende effekt i fokusgruppen med pigerne og en hæmmende effekt i fokusgruppen med drengene.

Go-along metoden – et stedsspecifikt fokus

Da vi beskæftiger os med et genstandsfelt, som knytter sig til et afgrænset og stedsspecifikt boligområde, har vi valgt at beskæftige os med en særlig metodisk tilgang, der netop har et specifikt stedsfokus.

Denne metode kaldes go-along, og centralt i tilgangen er, at der er tale om mobile interviews, da metoden indbefatter det at gå og tale samtidig. I vores tilgang til at beskæftige os med denne metode trækker vi på perspektiver fra sociologen Margarethe Kusenbach, og i relation til vores empiriske fremgangsmåder har vi ladet os inspirere af Kusenbachs artikel *Street phenomenology – The go-along as ethnographic research tool*. Hvad der adskiller go-along metoden fra mere traditionelle metoder som deltagende observation og interview er metodens potentiale i forhold til at få adgang til aspekter af det levede liv *in situ*, det vil sige *på stedet* (Kusenbach 2003: 455).

Kusenbach bidrager med en indføring i, hvordan subjekter forstår og indoptager deres fysiske og sociale miljø i deres hverdagsliv. Betydningen af miljø og sted i hverdagens levede liv er et undersøgelsesfelt, som Kusenbach beskæftiger sig med ud fra en fænomenologisk etnografisk tilgang. Til trods for at vi i dette speciale ikke beskæftiger os med samme tilgang som Kusenbach, mener vi alligevel, at go-along metoden er relevant for os at inddrage, idet hun i artiklen netop

fokuserer på stedsbaserede erfaringer og oplevelser i urbane boligområder, hvilket gør denne artikel særligt relevant for specialets fokus.

Ifølge Kusenbach indeholder metoden nogle fordele, når det handler om at undersøge stedets betydning for hverdagens levede oplevelser, hvilket hun beskriver på følgende måde:

”When conducting go-alongs, fieldworkers accompany individual informants on their ‘natural’ outings, and – through asking questions, listening and observing – actively explore their subjects’ stream of experiences and practices as they move through, and interact with, their physical and social environment” (Kusenbach 2003: 463).

Kusenbach pointerer i denne forbindelse, at det for autenticitetens skyld er afgørende at udføre det, hun kalder *natural go-alongs*. Hun refererer her til go-alongs, som følger informanter i deres velkendte omgivelser og vante gang så tæt som muligt. Vores ønske med at foretage go-alongs i Lundtoftegade var netop at møde de unge i velkendte omgivelser, og lade dem bestemme, hvilke stier vi skulle følge i området og med hvilket formål, for netop at få deres personlige fortællinger frem.

Selvom natural go-alongs ideelt set er rodfæstet i informantens hverdagsrutiner, så er denne undersøgelsesteknik ikke en naturligt forekommende social hændelse. Ligesom interviews og observationsstudier så vil go-alongs altid i en eller anden grad være en unaturlig og konstrueret social situation, som griber ind i sædvanlige og hverdagsagtige begivenheder. Intentionen med go-alongs er at indfange de opfattelser, følelser og fortolkninger som informanten normalt holder for sig selv, men nysgerrigheden og tilstedeværelsen af os som forskere vil uundgåeligt have en forstyrrende virkning og forandre den særlige og private dimension af den enkeltes levede oplevelser (Kusenbach 2003: 464). Trods det faktum at go-alongs ikke fuldstændig kan betragtes som neutrale sociale situationer, så betragter Kusenbach tilgangen som mindre unaturlig og konstrueret end den klassiske interviewsituation. Interviewformen i klassisk forstand kan bidrage med en særlig adgang til informantens subjektive fortolkninger af andre og sociale interaktioner, men ifølge Kusenbach er interviewet utilstrækkeligt, når man beskæftiger sig med en undersøgelse af personers levede liv og oplevelser i og af et område (Kusenbach 2003: 462). Kusenbach fremhæver, at det særligt er den interaktionelle dynamik og de fysiske begrænsninger ved interviewsituationer, som afgrænser informanter fra deres hverdagsoplevelser og praksisser i deres ”naturlige” omgivelser (Kusenbach 2003: 462). Kusenbach pointerer i denne sammenhæng, hvordan informanternes minder bliver vækket, når de bevæger sig igennem det fysiske og sociale

rum, og hun skriver i denne forbindelse: *"(...) the environment we dwell in on a daily basis becomes a sort of personal biographer as it preserves parts of our life history"* (Kusenbach 2003: 472). Minder fra tidligere erfaringer og oplevelser med et givent sted er lettere at frembringe, når man fysisk befinder sig der, hvor tingene udspillede sig.

Specialets to metodiske tilgange supplerer hinanden, idet deres forskellige fokus bidrager til at brede vores empiriske rækkevidde ud på en fordelagtig vis for dette speciale. Hvor fokusgruppens interaktionelle sociale dynamik bidrager med de unges erfarings- og meningsudvekslinger, som tilfører vores empiriske materiale en viden om kompleksiteterne i betydningsdannelser og sociale praksisser, så åbner go-along metoden i højere grad op for de unges mere stedsspecifikke erfaringer. Ved at følge de veje, som de unge fører os hen, kan go-along således bidrage til vores forståelse af, hvordan de unges stedsspecifikke erfaringer i området kan forbindes med de unges tilblivelsesprocesser. Hvordan de unge bevæger sig i, benytter sig af og opfatter Lundtoftegade er således en dimension, som kommer særligt i spil gennem go-along metoden.

Interviewsituationen – Go-along

Inspireret af Kusenbach gav vi informanterne begrænset retning og styring, så der hovedsageligt var plads til, at de selv valgte, hvor de selv ville vise os hen i området, samt hvad de selv ønskede at snakke om (Kusenbach 2003: 465). Vi havde således ikke udfærdiget en decideret interviewguide, men vi havde reflekteret over potentielle emner, hvis informanterne skulle finde det udfordrende at være så styrende, som metoden lægger op til. Det var eksempelvis spørgsmål omkring deres relationer i Lundtoftegade, hvor længe de selv har boet i området, og hvordan de bruger området (Bilag 4).

Efter at have foretaget fokusgruppeinterviewet med drengene fik vi en af drengeklubbens medarbejdere til at finde nogle drenge, der kunne deltage i vores go-along. Det var således et spontant valg fra David og Jamils side at vise os rundt i området. Som tidligere pointeret falder disse drenge uden for det alderskriterie, vi som udgangspunkt opstillede, men grundet omstændighederne for indsamling af empiri, der var præget af uventede faktorer, mente vi ikke, at vi var i en situation, hvor vi ønskede at undlade denne go-along, til trods for at David og Jamil var yngre end forventet. Hvorvidt det kan tilskrives det faktum, at drengene var lidt yngre end vores øvrige informanter, eller om det var grundet deres spontane tiltrædelse, er ikke til at sige, men refleksionsniveauet i dette interview var ikke så højt som i de tre andre interviews. Af denne grund

vil dette interview ikke blive anvendt lige så omfangsrigt som de tre andre i analysen.

Samlet set så vi undervejs i de to go-alongs, hvordan metodens kvaliteter kom til syne, idet der blev knyttet nogle særlige specifikke oplevelser, erfaringer og refleksioner til de steder, som vi passerede forbi, hvilket netop var hensigten og forhåbningen med anvendelsen af denne metode.

Efterbehandling af interviews

Alle interviews er optaget på diktafon, og de er efterfølgende blevet transskriberet. Transskriptionerne er nedskrevet ordret frem for blot at transskribere overordnede meninger og holdninger. Dette valgte vi at gøre, da vi herved ville få en større indsigt i vores materiale, og da der i selve transskriptionsprocessen ligeledes kunne opstå gode idéer til vores analyse.

I analysen benytter vi følgende forkortelser, når vi referer til vores interviews: FD: fokusgruppe drenge, FP: fokusgruppe piger, GD: go-along drenge og GP: go-along piger.

Derudover benytter vi betegnelserne I1 og I2, når vi i selve citaterne refererer til os som interviewere.

I specialet er der vedlagt en cd-rom med de transskriberede interviews.

Kapitel 4 – Teori

I de følgende afsnit udfolder vi vores teoretiske begrebsvalg og vores teoriforståelser, og i de enkelte afsnit argumenterer vi løbende for begrebernes relevans og beskriver vores analytiske anvendelse af dem. De begreber, som bliver udfoldet, er: diskurs, magt, subjektivering, positionering, kategorisering og territorial stigmatisering.

Overordnede teoretiske optikker

I det følgende udfolder vi vores forståelse af begreberne magt og diskurs, som vi henter hos Foucault. Begreberne knytter sig til subjektiverings- og positioneringsbegreberne, som vi efterfølgende redegør for, og magt og diskurs finder derved deres relevans i specialet, idet de bidrager til at skabe en større forståelse af specialets øvrige begreber (Foucault 1982: 212, Khawaja 2010: 34f). Derudover benytter vi begreberne til at forstå, hvilke diskursive og magt relaterende mekanismer der er på spil for de unge i forhold til deres tilblivelsesprocesser.

I sin forståelse af *magt* tager Foucault afstand fra en traditionel forståelse af begrebet. Med denne afstandstagen menes, at magt ikke er et udtryk for undertrykkelse eller underkastelse, eller at det er noget, som en bestemt person eller institution kan udøve. Magten forstås ikke som binær, hvor nogen eller noget er oppefra-herskende, og andre eller noget er beherskede. Dette lige så vel som at magten ikke er noget, der kan have eller besiddes (Foucault 2006: 98ff). Magten forstås derimod som produktiv og processuel og som noget, der gennemstrømmer sociale processer (Foucault 1982: 19f, Khawaja 2010: 32f):

”(...) power relations are rooted deep in the social nexus, not reconstituted 'above' society as a supplementary structure whose radical effacement one could perhaps dream of. (...) to live in society is to live in such a way that action upon other actions is possible – and in fact ongoing. A society without power relations can only be an abstraction” (Foucault 1982: 222f).

Magten bliver således et uundgåeligt vilkår, og må forstås som allestedsnærværende og rodfæstet i enhver interaktion. Derudover eksisterer magten i kraft af at den udøves, da det er i det relationelle mellem mennesker, at magten er på spil (Foucault 2006: 98f). På trods af at magtbegrebet som nævnt ikke kan forstås som undertrykkende i traditionel forstand, så kan magt i en foucaultsk forståelse ikke desto mindre godt have en undertrykkende effekt (Khawaja 2010: 31f). Denne effekt

er blot én ud af mange mulige måder, hvorpå magten kan vise sig, og magten har altid en række hensigter eller mål, som den retter sig imod (Foucault 2006: 100).

I forhold til specialets problemstilling forstår vi de sociale kontekster og processer, som de unge i Lundtoftegade er en del af, som kontinuerligt indlejret i magtrelationelle spil og forhold. Lige såvel forstår vi os selv og vores forskerposition som en del heraf (Khawaja 2010: 32). De unge skal forstås som aktive potentielle medforhandlere af det magtrelationelle spil. I forhold til politiske vedtagelser på ghetto-området forstås disse ikke som et udtryk for et binært magtforhold. Derimod må vedtagelserne forstås som et udtryk for processer, som diskursivt forhandles, og hvor de unge kan forstås som potentielle aktive medforhandlere. Ligeledes forstår vi disse lovmæssigheder som magtens endepunkt – altså som den måde hvorpå magten i denne kontekst synliggøres (Foucault 2006: 98).

I en foucaulsk forståelse dækker *diskurs*begrebet over generelle samtalemåder, og begrebet kan ikke kun konceptualiseres som sproglige italesættelser. Hos Foucault forstås diskurser som bestemte forståelses- og fortolkningsrammer, der er styrende i forhold til den måde, som subjektet begrebsætter og generelt italesætter sig selv og omverdenen på. Diskurserne bliver derved en sammenhæng af repræsentationer, der er definerende i forhold til den måde, hvorpå det er muligt eller ikke muligt at blandt andet tale, forstå og handle (Staunæs 2004: 57).

Foucaults forståelse af diskurs er således ikke begrænset til al form for interaktion af sproglig art, men ikke desto mindre er forståelsen af *sprog* væsentligt i Foucaults fremstillinger, idet han tager afstand fra en opfattelse af sprog som et redskab til at repræsentere virkeligheden. I stedet forstås sprog som virkelighedskonstituerende og -konstruerende, og derved som måden hvorved fænomener tillægges mening og betydning. Sproget forstås således som en handling, der kan betegnes som et middel til at gøre noget gennem noget (Khawaja 2005: 37). Vi forstår således eksempelvis mediernes udlægning af de danske ghetto-kategoriserede områder, som én diskurs – én særlig sproglig måde at tillægge boligområderne og deres beboere betydning på. Samtidig forstår vi, at de unge har mulighed for at tillægge de ghetto-kategoriserede områder deres egne diskursive betydninger, og på denne måde kan de unge konstruere moddiskurser eller forhandle dominerende diskurser.

Vender vi blikket tilbage mod magtbegrebet, skal det forstås som uløseligt forbundet med diskursbegrebet, idet: *”Diskursen beforder og producerer magt, den styrker den, men den underminerer den også, blotter den og gør den skrøbelig og muliggør dens indespærring”* (Foucault 2006: 107). Et fokus på diskurser implicerer således et fokus på magt, eftersom visse

diskurser vinder indpas som mere passende, acceptable eller legitime. Sagt på en anden måde så vinder nogle diskurser sandhedsstatus frem for andre og er bestemmende for, hvordan det i en given kontekst og tidsperiode er muligt at tale, gøre og handle (Foucault 2006: 100). Vores foucaultske blik implicerer således, at vi ligeledes har fokus på, hvilke diskurser de unge i Lundtoftegade selv synes at definere som sande, rigtige eller normale.

Subjektivering

Inden for en poststrukturalistisk og socialkonstruktionistisk forståelsesramme forkastes et egentligt identitetsbegreb, og som alternativ træder *subjektivering* frem (Staunæs 2004: 54ff). Centralt ved subjektiveringsbegrebet er, at i forståelsen af, hvem det enkelte subjekt *er*, er processuelle og kontekstuelle betingelser definerende. Dette betyder, at det enkelte subjekt ikke *er* noget i sig selv, men derimod bliver det til i de diskursive praksisser, hvori det agerer. Vi forstår således subjektivering som en særlig menneskelig tilblivelse, der kan betegnes som en proces – nærmere bestemt en tilblivelses- eller subjektiveringsproces (Søndergaard 2003: 33ff, Krøjer 2005: 132f).

Til trods for en afstandstagen fra en essentialistisk forståelse af subjektet, så skal subjektiveringsbegrebet ikke forstås som subjektets frie tilblivelsesmulighed. I subjektiveringsbegrebets processuelle karakter ligger der en forståelse af, at særlige diskursive betingelser influerer på subjektets subjektiveringsmuligheder (Søndergaard 2003: 36, Staunæs 2004: 56). Vores tidligere fremstilling af, at nogle diskurser får status som ”sandheder”, får her betydning, idet disse diskursive sandheder influerer på subjektets tilblivelsesmuligheder. Staunæs taler om, hvordan der er diskursive og materielle rammer for subjektiveringen, og hvordan subjektiveringen skabes og gøres gennem diskurser (Staunæs 2004: 56f). Subjektivering skal således forstås som en fortløbende proces, som afhænger af de sociale og diskursive praksisser, hvori subjektet bevæger sig, og som influeres af den måde, som subjektet anvender diskurserne. Hermed ment at i subjektets måde at eksempelvis forholde sig til eller italesætte diskurserne på, anvender subjektet diskurserne, og det er i denne anvendelse at diskurserne produceres eller rekonstrueres og at subjektet konstrueres – altså subjektiveres.

Ikke mindst må subjektivering forstås som en kontekstspecifik bevægelse, hvor diskurserne og deres sandhedsgrad influerer på, hvorvidt subjektiveringsmulighederne er træge eller ej (Søndergaard 2006: 34). Subjektivering betegnes således som både tidsligt- og samfundsbestemt, da diskurserne former bestemte mennesker i bestemte kontekster, og da at visse tilblivelsesmuligheder er tilgængelige i én specifik diskursiv kontekst, men ikke nødvendigvis er det i en anden. Subjektets

tilblivelsesmuligheder er derved konstant til forhandling og potentielt flydende og foranderlige (Staunæs 2004: 57).

Ved at benytte subjektiveringsbegrebet får vi muligheden for at forstå de unge i Lundtoftegade ikke bare som konstruerede subjekter, hvis subjektiveringsmuligheder er kontekstafhængige. Vi får ligeledes muligheden for at forstå betydningen af de diskursive og kontekstuelle sammenhænge, som de unge agerer i, og herigennem bliver det muligt for os at forstå, hvorfor de unge forstår nogle subjektiveringsmuligheder som mere eller mindre legitime eller acceptable end andre.

En relevant tilføjelse er i denne forbindelse, at de fysiske rammer, som de unge agerer i, ligeledes skal medtænkes i de diskursive og kontekstuelle sammenhænge. Eksempelvis skal Lundtoftedades boligblokke, udendørsarealer og faciliteter ikke blot forstås som steder, der udgør de fysiske rammer i de unges hverdag i boligområdet. Med Staunæs' termer skal de ligeledes forstås som *(sub)lokalteter*, som de unge interagerer med og befolker på forskellig vis, og hvis betydning de unge kontinuerligt forhandler (Staunæs 2004: 111ff, 123, Søndergaard 2009: 245). I vores forståelse af subjektivering medtænker vi således et spatialitetsperspektiv, hvor det spatiale refererer til rum og omgivelser, og hvor disse faktorer ligeledes har betydning for de tilblivelsesmuligheder, som er eller gøres tilgængelige for de unge i Lundtoftegade (Juelskjær 2008: 123f).

I forståelsen af subjektiveringsbegrebet henter vi en yderligere central pointe hos Foucault, hvilket er, at subjektivering skal forstås som en tosidet proces "(...) *hvor et subjekt både er handlende og underkastet sine kontekstuelle betingelser*" (Staunæs 2004: 56), og det er netop denne dobbelthed, som Foucault kalder subjektivering (Foucault 1982: 212).

Foucaults magtbegreb bliver i denne sammenhæng relevant, idet den beskrevne gensidige handling og underkastelse er betinget af den produktive magtforståelse. Subjektivering skal ikke kun forstås som subjektets underordning af magten og diskurserne, men det skal ligeledes forstås som subjektets mulighed for tilblivelse (Staunæs 2004: 56, Foucault 1982: 212). De unge kan herved på én og samme tid forstås som underlagt diskurserne og magten, men samtidig er de afhængig af dem, idet det er herigennem, at deres subjektivering muliggøres.

Subjektivering betegner ligeledes en proces, der bestemmes af de subjekt positioner, som gøres tilgængelig i diskurserne (Davies og Harré 1990: 53). Ifølge Khawaja skal subjekt positioner forstås som diskursernes indhold af bestemte positioner, og det er disse positioner, som subjektet subjektiverer sig i forhold til. Hvor subjekt positioner er et begreb, der forstås som et forklaringsredskab i forhold til at forstå, at det er diskurserne, der skaber subjektet og ikke omvendt, så er det i begrebet ikke muligt at favne mere processuelle og interpersonelle forståelser af, hvordan

den enkelte situerer sig i forhold til de tilgængelige diskursive subjekt positioner. Disse mere interpersonelle forståelser udfolder vi i det følgende afsnit, hvor vi redegør for positioneringsbegrebet.

Positionering

Positioneringsbegrebet er socialpsykologerne Bronwyn Davies og Rom Harrés mere dynamiske alternativ til Erving Goffmans rollebegreb (Davies og Harré 1990: 55)¹⁷. I rollebegrebet bliver det sociale liv betragtet som en række fastlagte roller og regler, som sætter rammerne for rolleaktørernes gøren og laden. Positioner er derimod noget, der konstant bliver produceret og løbende forhandlet i det sociale liv (Søndergaard 2006: 38).

Positionering er en diskursiv proces af at blive gjort til et bestemt subjekt i konkrete interrelationelle sammenhænge, og positioneringsbegrebet tillægger ligeledes konteksten og den anden person, som man interagerer med, afgørende betydning. Dermed bliver subjektet ikke kun konceptualiseret som et produkt af diskursive subjekt positioner, som vi i det foregående afsnit udlagde det i den foucaultske influerede forståelse af subjektiveringsbegrebet. Subjektet må samtidig forstås som et produkt, der er influeret af den interaktive måde, hvorpå man placerer sig selv i forhold til den anden, og positioner forstås derved som nogle, der ikke kan adskilles fra menneskelige og diskursive praksisser (Davies og Harré 1990: 45f, Khawaja 2005: 40f). Positioneringsbegrebet skal ses som en forlængelse af subjektiveringsbegrebet og skal forstås som en socialkonstruktionistisk og mere psykologisk behandling af Foucaults perspektiver, og positioneringsbegrebet understreger, at sociale fænomener skal betragtes som genereret i og igennem sprog og samtale (Harré og Langenhove 1999: 3).

På samme vis som subjektiveringsbegrebet så indfanger positioneringsbegrebet det gensidigt konstruerende forhold mellem diskurs og subjekt. Davies og Harré udtrykker: "*Accordingly, who one is is always an open question with a shifting answer depending upon the positions made available within one's own and others' discursive practices and within those practices, the stories through which we make sense of our own and others' lives*" (Davies og Harré 1990: 46). En væsentlig forskellighed i subjektiverings- og positioneringsbegrebets forståelse af diskurs frembringes i Davies og Harrés brug af *discursive practices*, som vi så det i ovenstående citat. I

¹⁷ Også andre teoretikere begrebsætter positionering. Dette er blandt andre Langenhove, som vi også trækker på i nærværende forståelse (Harré og Langenhove 1999), men Davies og Harré og deres artikel "*Positioning: The Discursive Production of Selves*" (1990) betragtes som en af begrebsretningens klassiske tekster (Khawaja 2010: 36).

forhold til subjektiveringsbegrebet refereres der til diskurser forstået på et abstrakt niveau, hvorimod vi ser, at Davies og Harré benytter sig af betegnelsen diskursiv(e) praksis(er) på et mere konkret niveau i forhold til positioneringsbegrebet. Distinktionen i de to diskursbegreber skal tydeliggøre, at idet diskursiv praksis knytter sig til positioneringsbegrebet, så har dette begreb et mere kontekstuel fokus, da man her fokuserer på et mere interpersonelt og virkelighedsnært niveau, hvilket ikke gælder for den diskursforståelse, der knytter sig til subjektiveringsbegrebet. På den måde repræsenterer positioneringsbegrebet et mikroperspektiv og subjektiveringsbegrebet repræsenterer et makroperspektiv (Davies og Harré 1990: 47, Khawaja 2005: 40f).

Ved at benytte begge begreber bliver det analytisk muligt for os at favne både et mikro- og et makroperspektiv i vores forståelse af de unges tilblivelsesprocesser, idet subjektiveringsbegrebet med positioneringsbegrebet bliver *"(...) flyttet ned på et niveau, hvor der er tale om direkte interaktion, kommunikation og fortælling"* (Khawaja 2005: 44, Khawaja 2010: 37). For nærværende undersøgelse implicerer denne kobling, at vi med positioneringsbegrebet hiver forståelsen af tilblivelse ned på et niveau, hvor vi forstår de unge i Lundtoftegades tilblivelsesmuligheder som influeret af positioner, som er tilgængelige i de abstrakte diskurser. Dette lige så vel som tilblivelsen forstås som influeret af den måde, som de unge relationelt og interaktivt placerer sig i forhold til hinanden. Med dette mener vi, at vi er optaget af den måde, som de unge i en konkret kontekst gør hinanden til bestemte subjekter igennem blandt andet deres sproglige italesættelser og de positioner, der her gøres tilgængelige (Khawaja 2010: 36f).

Hver gang en person positionerer sig selv, indebærer den diskursive handling altid en positionering af den anden, hvilket Langenhove og Harré kalder *Self and other positioning* (Langenhove og Harré 1999: 22). Davies og Harré udfolder en lignende pointe: *"With positioning, the focus is on the way in which the discursive practices constitute the speakers and hearers in certain ways and yet at the same time is a resource through which speakers and hearers can negotiate new positions"* (Davies og Harré 1990: 62). Subjektets kontinuerlige positionering af sig selv og andre er centralt for positioneringsbegrebet, idet positionering ikke kun er et udtryk for, hvordan subjektet selv tager positionerne til sig, gør dem til sine egne eller tager afstand fra dem, men subjektet er ligeledes influeret af andre subjekters positioneringer (Søndergaard 2003: 44). Det ikke at gøre noget – altså det ikke at positionere sig eller at positionere sig i modsætning til en gældende diskurs – skal her forstås som en ikke-handling, der ligeledes implicerer, at særlige positioneringsmuligheder gøres tilgængelige. At afskrive sig en bestemt positionering er således ligeledes en positionering (Khawaja 2005: 44).

Hvor vi i subjektiveringsbegrebet finder den grundlæggende teoretiske forståelse af menneskelig tilblivelse, der finder vi i positioneringsbegrebet en mere konkret forståelse af, hvordan de unge i Lundtoftegade kontinuerligt forhandler positioner, som får betydning for deres tilblivelsesmuligheder. I kraft af de unges forhandlingsmuligheder i forhold til de positioneringer, som de tilbydes eller tager til sig, så skal disse positioneringer forstås som førende til potentielle subjektiveringsmuligheder, idet at positionering ikke nødvendigvis er lig med subjektivering (Khawaja 2010: 35f, Krøjer 2005: 143f). På denne måde forstår vi de unges subjektiveringsmuligheder som kontinuerligt, potentielt udfordret og foranderlige.

Kategorisering

I fremstillingen af hvordan subjektiverings- og positioneringsprocesser præges af diskursive og relationelle måder at placere sig i forhold til andre på, er betydningen af sociale kategorier og kategoriseringsprocesser relevant at inddrage. Positioneringsprocesser er forbundet med sociale kategorier, idet man positionerer sig igennem og i forhold til kategorier, som er samfundsmæssigt genkendelige i bred forstand (Khawaja 2010: 37).

I forståelsen af hvad sociale kategorier er, trækker vi på blandt andet på Staunæs, som tager afstand fra en essentialistisk forståelse af kategorier, som bygger på en opfattelse af kategorier som noget, mennesker *har* eller *er* (Staunæs 2004: 60). Staunæs repræsenterer i stedet en forståelse af kategorier, som noget langt mere aktivt og som noget, hvorigennem mennesker bliver til, og fokus forskydes her fra en *essentiel væren til konstrueret bliven*. Indholdet og betydningen af kategorierne betragtes derfor for flydende og ikke fæstnet til det enkelte menneskes biologi eller indre kraft (Staunæs 2004: 60). Ifølge Khawaja kan nogle kategorier dog betragtes som mere stabiliserede end andre, og hun fremhæver her kategorierne køn og alder som eksempler på let genkendelige sociale kategorier, hvorved mand/kvinde og ung/gammel dikotomier aktualiseres. Men kategorierne skal ikke forstås som essentielle og stabile enheder, men derimod som socialt og diskursivt konstruerede betydninger, som på et givent tidspunkt og i en bestemt kontekst fremtræder i mere eller mindre stabiliseret form (Khawaja 2010: 38).

Som det er blevet pointeret i forbindelse med subjektiverings- og positioneringsbegreberne, så er det ligeledes væsentligt at pointere i redegørelsen af, hvordan vi forstår sociale kategorier, at kategorier skabes i relationer og samspil, og mennesket som aktør bliver på denne måde central i forhold til at være medkonstruktører af kategorierne (Staunæs 2004: 60). Sociale kategorier kan på

denne måde betragtes som strukturerende principper for interaktioner mellem mennesker, men de er samtidig også struktureret af mellemmenneskelig interaktion. På denne måde er det i interaktionen mellem mennesker og i de enkelte kontekster, at kategorier får betydning og forhandles. Vi er således optagede af, hvordan de unge i Lundtoftegade ser sig selv og positionerer sig i forhold til de kategoriseringer, der knytter sig til deres boligområde, samt hvordan de unge kan ses som medkonstruktører og forhandlere af kategorierne.

Med Staunæs ord kan sociale kategorier betegnes som ”(...) *orienteringsredskaber med hvilke vi aflæser, konstruerer og positionerer. De er sorteringsredskaber, der bruges til at forbinde og adskille, in- og ekskludere, over- og underordne*” (Staunæs 2004: 60). Heri synliggøres magtperspektivet i kategoriseringsprocesser. Kategorisering kan således ikke ses som en mekanisme, hvortil der er knyttet en neutralitet, da der er knyttet bestemte værdier til bestemte kategorier, hvilket kan medføre at kategorierne hierarkiseres. Kategoriernes eksistens er i sig selv ikke et problem, men det er snarere de bestemte værdier, der knyttes til dem, som skaber sociale hierarkier. Denne hierarkisering skal forstås med Foucaults tænkning af magt in mente, da kategorisering kan bevirke, at nogle subjekter gøres mere magtfulde end andre.

I vores forståelse af, hvordan kategorier skabes diskursivt og relationelt, og hvordan de er forbundet med magtmekanismer og hierarkiseringsprocesser, finder vi det yderligere relevant at fremhæve begreberne *førstehed* og *andethed*. Til begreberne knyttes en hierarkisering, som indfanges i den konkrete sprogbrug, idet andethed refererer til en forståelse af, at der er en overlegen førstehed (Frello 2012: 117, Staunæs 2004: 66f). Førstehed refererer således til den overlegne, positivt evaluerede position. Andetheden betegner derimod ikke blot den position, som førsteheden spejler sig i, og som dermed er medkonstituerende for førsteheden, men andetheden referer ligeledes til den ekskluderede, marginaliserede og negativt evaluerede position (Frello 2012: 117). Når man skelner mellem førstehed og andethed, indbefatter det altså et magtaspekt i selve begrebsbrugen, og det understreges dermed, at første- og andethedspositioner altid samtidig er magtrelationer.

Relevansen af at inddrage førstehed og andethed skal ses i relation til, at vi kan benytte begreberne til at undersøge og tydeliggøre minoritets- og majoritetsperspektiver i vores analyse, hvorved det ikke kun er de betydninger, som kategorier tillægges, men ligeledes deres effekter, som undersøges igennem førstehed og andethedsbegreberne.

Kategoriseringer og magtrelationelle mekanismer bliver på forskellig vis rammesættende for måden hvorpå de unge subjektiverer og positionerer sig, og kategorier og første- og andethed skal ses som

yderligere redskaber til at fremanalysere hvilke muligheder for tilblivelse de unge i Lundtoftegade får tilbudt, efterstræber eller stiller til rådighed for hinanden.

Territorial stigmatisering

Som illustreret i de foregående teoriafsnit er de indtil videre fremlagte interrelaterede teoretiske begreber – diskurs, magt, subjektivering, positionering og kategorisering – særligt knyttet til og udsprunget af socialkonstruktionistisk og poststrukturalistisk tænkning, og disse begreber placerer sig således inden for specialets metateoretiske ramme. I vores analytiske arbejde med det empiriske materiale og i vores søgen efter teoretiske værktøjer og begreber, har vi søgt ud over vores metateoretiske forståelseshorisont og hentet et begreb, som bidrager til at åbne op for særlige analytiske tematikker, som knytter sig specifikt til ghetto-feltet. I det følgende præsenterer vi derved yderligere et begreber – *territorial stigmatisering* – som vi betragter som et supplerende og relevant analytisk greb i forhold til vores empiriske materiale.

Da genstandsfeltet for nærværende speciale er den negativt kategoriserede ghetto, finder vi det særligt relevant at benytte os af et begreb og nogle perspektiver, som specifikt knytter sig til negative italesættelser af et afgrænset boligområde, hvilket begrebet *territorial stigmatisering* gør. Begrebet er udviklet af sociologen Lœic Wacquant. Som teoretisk baggrund bygger Wacquant videre på forskellige sociologiske teoretikere, hvor særligt Pierre Bourdieus refleksive sociologi og bysociologiske fokus har dannet baggrund for Wacquants forskning og teoriudvikling inden for urban ulighed og etniske og racemæssige dominansforhold (Wacquant og Schultz Larsen 2008: 65), Delica 2011: 30). Erving Goffmans begreb om *socialt stigma* tænkes også ind i Wacquants analyser af de fortællinger, som han har indhentet via sit etnografiske feltarbejde i Chicagos ghettoer og parisiske forstæder – områder som danner fundamentet for hans empirinære teoriudvikling med fokus på ghettoer (Delica 2011: 40). På trods af at specialet ikke bygger på samme metaoptikker som Wacquant, så finder vi hans perspektiver relevante, da han lige som os har et særligt relationelt, kontekstuel og stedsspecifikt fokus. Wacquants perspektiver adskiller sig fra de andre teoretiske begreber, vi anvender i specialet, idet hans teori er empirisk funderet. Wacquants perspektiver og hans begreb territorial stigmatisering bidrager dermed med mere kontekstspecifikke forståelser og perspektiver, end de andre teoretiske begreber gør. I det følgende fremlægger vi nogle af Wacquants perspektiver, som belyser noget om de mekanismer, som ifølge hans teori udspiller sig i en ghettokontekst.

Wacquant er optaget af magtrelationer, og måden hvorpå disse magtrelationer former menneskers livsvilkår, hvilket skal ses i relation til hans grundlæggende teoretiske interesse for, hvordan rum (space) på en og samme tid virker som et produkt af magt og et medium, hvorigennem magt udøves (Qvotrup Jensen og Christensen 2012: 32). Wacquant beskriver territorial stigmatisering som en proces, hvor den offentlige debat og medierne stempler bestemte bydele som farlige, problematiske og demoraliserede steder at bo. Ifølge Wacquant har denne stempling ikke blot konsekvenser for omverdenens syn på sådanne bydele, men denne form for stempling vil også have konsekvenser for beboernes selvforståelse og for de sociale relationer mellem beboerne (Qvotrup Jensen og Christensen 2012: 33). Wacquant tilbyder således nogle perspektiver på, hvordan vi kan forstå ghetto-kategoriseringens menneskelige konsekvenser på en specifik og subjektnær måde, og dette er således et af hovedargumenterne for, hvorfor vi inddrager Wacquants perspektiver som analytiske redskaber.

Ifølge Wacquant miskrediterer den territoriale stigmatisering de beboere, som er fanget i de forsømte og degraderede boligområder. I alle højmoderne samfund findes et antal byområder, der er blevet gjort til nationale symboler, som kan betragtes som synonyme med alle byens dårligdomme (Wacquant og Schultz Larsen 2008: 69), hvorom Wacquant endvidere udtaler:

”Når et boligområde over en bred kam opfattes som et Klondike¹⁸, hvor kun byens bundfald vil kunne tolerere at bo og leve, når et boligområdes navn er synonym med forfald, kriminalitet og vold i den journalistiske og politiske debat, bliver denne territoriale nedværdigelse endnu en barriere oven i de stigmatiseringer der i forvejen følger af fattigdom og etnicitet. (...) den offentlige nedgørelse, som plager disse områder, undergraver beboernes selvværd og svækker beboernes og områdernes sociale bånd” (Wacquant i Wacquant og Schultz Larsen 2008: 69).

Det er netop denne offentlige nedgørelse, som Wacquant italesætter, som vi er særlig optaget af, idet vi netop undersøger, hvilken betydning den negative ghetto-diskurs har for de unge beboeres tilblivelse.

På baggrund af Wacquants empiriske forskning pointerer han tendensen til, at beboere i ghetto-kategoriserede områder lyver sig til en anden adresse grundet diskrimination på baggrund af boligområdets territoriale stigma:

”Discrimination based on one's address hampers the job search and contributes to entrenching

¹⁸ Ordet *klondike* betegner på dansk et område eller kvarter bestående af tilfældigt opførte huse uden nogen overordnet plan.

local unemployment as residents of the Quatre mille¹⁹ encounter additional distrust and reticence among employers as soon as they mention where they live” (Wacquant 2008: 174).

Den territoriale stigmatisering af et boligområde påvirker, ifølge Wacquant, således ikke kun beboernes selvbillede inden for murene, men det territoriale stigma påvirker også interaktionen med det øvrige samfund, idet udefrakommende ser skævt til mennesker, der kommer fra det stigmatiserede område og betragter dem som afvigere (Wacquant 2008: 176), hvilket i det ovenstående eksempel er illustreret i relation til jobsøgning. Ifølge Wacquant er det særligt de unge i ghettoerne, som bliver udpeget af områdets ældre beboere samt af det omgivende samfund, som dem der holdes ansvarlige for områdets dårlige tilstand og rygter (Wacquant 2008: 188).

I forhold til Wacquants teori finder vi det endvidere relevant at fremhæve symbolske selvopretholdelsesstrategier, hvilket refererer til, at der som modtræk til den territoriale stigmatisering udvikles en række strategier af gensidig afstandstagen og udpegning af syndebukke (Wacquant i Wacquant og Schultz Larsen 2008: 69). En strategi kan være bevidst eller ubevidst at distancere sig fra boligområdet for at undgå, at det territoriale stigma smitter af på ens sociale identitet. En anden måde at håndtere stigmaet på er ved at markere interne skillelinjer i området, hvilket eksempelvis kan vise sig ved at give udtryk for, at det specifikke område, hvor man selv bor, er et ordentligt sted, hvor dem ovre i den anden gade eller den anden blok er demoraliserede mennesker, som egentlig er årsagen til det territoriale stigma (Qvotrup Jensen og Christensen 2012: 33). Herom skriver Wacquant:

”It is as if they could (re)gain value only by devaluing a little more their own neighbours and neighbourhood. (...) residents [of the ghettos] deploy a range of strategies of social distinction and withdrawal which converge to undermine community cohesion” (Wacquant 2008: 183).

Her taler Wacquant om, hvordan ghettoens beboere netop forsøger at opnå eller genvinde egen værdi, ved at give et devaluerende billede af deres eget boligområde og dets beboere. Ud fra de ovennævnte strategier for selvopretholdelse, kan man pege på, at stigmaet modarbejder positivt stedtilhørsforhold og kollektiv identitet med udgangspunkt i stedet. I vores optagethed af at undersøge, hvad de unge i Lundtoftegade betydningslægger i deres hverdag aktualiseres netop dette stedtilhørsforhold på forskellig vis, hvilket således bliver skrevet frem i analysen.

¹⁹ *Quatre mille* refererer til en fransk forstadsghetto (Wacquant 2008: 174).

Der er særligt to aspekter ved Wacquants teori, som vi forholder os kritiske til. I Wacquants arbejde vies der ikke meget plads til underprivilegerede gruppers handlerum og modsvar mod marginaliseringsprocesserne, og endvidere stiller vi os kritiske over for, om det er muligt at overføre Wacquants teorier til andre kontekster end de amerikanske og franske, som de er udviklet i (Delica 2011: 42). Ifølge Sune Qvotrup Jensen og Ann-Dorte Christensen har social og kulturel autonomi hos underprivilegerede grupper i Skandinavien anderledes og bedre mulighedsbetingelser end i en fransk eller amerikansk kontekst (Qvotrup Jensen og Christensen 2012: 33), hvilket synliggør den mulige problematik i at anvende en kontekstuel teori i andre sammenhænge. Vi går ikke ind i en yderligere udredning af mulighedsbetingelsernes geografiske karakter, men i pointerer i stedet vigtigheden af at forholde sig kontekstuel til begrebet territorial stigmatisering og de dertil knyttede strategier for selvopretholdelse. Vi forholder os derfor åbne over for en mulig intern reproduktion af det territoriale stigma såvel som mulige modstands- og (for)handlingspotentialer i Lundtoftegade. I analysen undersøger vi, hvorvidt de unge beboere i Lundtoftegade betragter deres boligområde som territorielt stigmatiseret, hvordan de forholder sig hertil samt hvilken betydning det har for deres subjektiveringsproces og måder at positionere sig på.

Kapitel 5 – Analyse

Analyselstrategi

I dette afsnit præsenterer vi vores fremgangsmåde i forhold til bearbejdningen af vores empiri, og vi beskriver, hvordan denne bearbejdning har resulteret i struktureringen af vores analyse. Afsnittet fungerer som en forberedelse til analysen, og vi retter derfor opmærksomhed mod særlige tematikker, som er relevante at fremhæve for at få en forståelse for analysens udformning og tematiske optagetheder.

I arbejdet med vores empiriske materiale var første skridt at få materialet ordnet i overordnede tematikker. Vi var her inspireret af Søndergaards fremgangsmåde i forhold til databearbejdning, hvor du som forsker gennemgår og gennemlæser din empiri gang på gang, og danner dig et overblik over de empirinære kategorier, som træder frem i de første læsninger (Søndergaard 2009: 253). Ved den første bearbejdning af empirien havde vi et tematisk og kategoriserende formål, og som et resultat heraf viste der sig seks overordnede tematikker: stedets fysiske rammer, medier, ghetto, køn, fællesskab/sammenhold og relationer.

I den næste bearbejdningsproces gik vi systematisk til værks i gennemlæsningen af empirien, og her rettede vi specifikt opmærksomheden mod de seks overordnede tematikker, for at afsøge hvorledes tematikkerne hang sammen, overlappede, adskilte sig eller influerede på hinanden. Med tematikkerne in mente lagde vi en todelt ramme ned over analysen, som var inspireret af vores metodiske tilgang. Som skrevet frem i metodeafsnittet, havde vi struktureret fokusgruppeinterviewene således, at der i første del af interviewene blev rettet et særligt fokus mod de unges liv i Lundtoftegade, hvorved man kan tale om et indre perspektiv. Anden halvdel af interviewet var mere centreret om det ydre blik på Lundtoftegade og fokus var på, hvordan de unge erfarede ghetto-kategoriseringen af deres boligområde samt andres syn på deres boligområde. Vi har således valgt at strukturere specialets analyse i to dele, hvor det er et indre perspektiv og et ydre perspektiv, som er rammesættende for analysen. Struktureringen af vores analyse skal derved ses som et samspil mellem opbygningen af vores fokusgruppeinterview-guide og de empirinære tematikker, som trådte frem i bearbejdningen af empirien.

Den første analysedel centrerer sig om det indre perspektiv i forhold til, hvad de unge tillægger betydning i deres hverdag i Lundtoftegade. Her er vi optaget af de unges interne relationer, deres relationer til områdets øvrige beboere, deres tilknytning til området samt deres brug af områdets

sublokaliteter. I relation til denne analysedel skal det påpeges, at en af de tematikker, som her bliver fremanalyseret, som udgangspunkt bevæger sig ud over vores metaoptikker og teorivalg, hvilket er fællesskab. Idet de unge taler et fællesskab frem i empirien, indtager fællesskabsbegrebet en væsentlig plads i analysen, og det er særligt i analysens første del, at begrebet er i fokus. Som udgangspunkt er fællesskab ikke et begreb, der opereres med idenfor de metaoptikker, som vi trækker på, idet begrebet ofte forstås abstrakt og som en given størrelse (Khawaja 2010: 71ff). Det er af denne grund, at vi mener, at begrebet som udgangspunkt bevæger sig udover vores videnskabsteoretiske ramme. I denne forbindelse finder vi det derfor vigtigt at påpege, at vi med vores metateorier in mente tænker begrebet ind i en anden ramme, hvor vi derimod forstår fællesskab som en konstruktion. Fællesskab er ikke noget, som har en prædefineret betydning, men det er derimod noget, som de unge kontinuerligt forhandler betydningen af, og med dette in mente er vi optaget af, hvilken betydning fællesskabet tillægges, og hvad der influerer på, om de unge forstår sig selv eller andre som en del af fællesskabet eller ej (Khawaja 2010: 71ff).

I analysens anden del fokuserer vi på, hvilken betydning ydre faktorer har for de unges hverdag i Lundtoftegade. De tematikker, som vi her behandler, centrerer sig om, hvordan de unge oplever mediernes fremstillinger af Lundtoftegade samt de unges oplevelse af, at deres boligområde kategoriseres som en ghetto. Disse perspektiver knytter sig derved mere specifikt til vores interesse for at undersøge betydningen af, at de unge bor i et ghetto-kategoriseret område, og af denne grund bliver ghetto-begrebet i høj grad anvendt i denne delanalyse, hvorimod begrebet i meget begrænset omfang bliver inddraget i første analysedel. Vi benytter ligeledes begrebet territorial stigmatisering i anden analysedel, da dette begreb netop knytter sig specifikt til ghetto-begrebet.

Ud over de præsenterede tematikker, som hver især knytter sig til analysens to dele, så skal det her pointeres, at køns kategorien optager en betydelig plads i begge analysedele. Som udgangspunkt for vores forskning og analyse har vi ikke tillagt køn en særlig betydning. Vi er netop gået til feltet med en optagethed af at fokusere på det at være ung, hvorved vi således ikke havde en særlig interesse for, hvad det ville sige at være henholdsvis dreng eller pige. Vores empiriske materiale vidner dog om, at betydningen af de to køns kategorier ofte tales frem af de unge, og køns kategorierne er derfor blevet et centralt element i analysen. Grunden til, at vi her særligt fremhæver køns kategorien og ikke andre kategorier, som også træder frem i analysen, er, at køns kategoriens store fokus i analysen skal ses i lyset af den måde, som vi tilrettelagde vores interviews med de unge. Her var de unge opdelt i henholdsvis drenginterviews og pigeinterviews, og denne opdeling har muligvis forstærket de unges fokusering på at tale dreng- og pigekategorierne særligt frem. I begge analysedele

opererer vi med samlebetegnelsen *ung*, men vi benytter ligeledes kategorierne *dreng* og *pige* til at forklare hvem af de unge, der udtaler sig om hvad. At køn er en betydningsfuld kategori i analysen, kan derfor muligvis være influeret og forstærket af den måde, som vi sammensatte vores informanter på. I analysen anlægger vi et fokus på, hvordan kønskategoriernes tillægges varierende betydning i forskellige sammenhænge, og derved skal kønnenes betydning ikke forstås som fastfrosne og klart afgrænsede størrelser på trods af, at vi benytter de eksplicitte betegnelser *dreng* og *pige*.

I begge analysedele benytter vi begreberne diskurs, magt, subjektivering, positionering og kategorisering, som er de centrale teoretiske begreber for specialets samlede analyse. Fælles for begge analysedele er endvidere, at vi er optaget af, hvad man kan betegne som modsigelser (Søndergaard 2009: 254). Set i lyset af vores videnskabsteori og teori skal disse modsigelser ses som et udtryk for kompleksitet. Vi har således læst empirien med det for øje, at vi ikke søger efter entydige svar, men i stedet for er vores analytiske arbejde med empirien rettet mod at skrive nuanceringer og kompleksiteter frem i forhold til forståelsen af empiriens tematikker og kategoriseringer (Søndergaard 2009: 254). Kompleksiteten skal dog ikke udelukkende forstås som et redskab i den måde, som vi har læst vores empiri og udvalgt vores tematikker på, men den skal ligeledes ses som central for den måde, som vi frembringer vores analytiske pointer.

Første analysedel – det indre perspektiv

Lundtoftøgades sublokaliteter

I analysens indledende del er det en optagethed af betydningen af Lundtoftøgades fysiske rammer, som vores fokus centrerer sig omkring, og hvor vi specifikt retter opmærksomheden imod, hvordan de unge benytter sig af Lundtoftøgades sublokaliteter. Begrundelsen for, at analysens indledende fokus centrerer sig omkring disse perspektiver, skal hentes i vores optagethed af stedets betydning samt i det, at vi i læsningen af empirien så, hvordan de fysiske rammer i flere henseender influerede på andre tematikker, som de unge talte frem. Et indledende fokus på Lundtoftøgades sublokaliteter leder os således på vej i forhold til at forstå, hvad der er betydningsfuldt i de unges hverdag.

Amir og Emre taler særligt drengeklubben og gården²⁰ frem som sublokaliteter, hvor deres hverdagsliv i Lundtoftөгade udspiller sig. I følgende passage beskriver de, hvor og på hvad de bruger det meste af deres tid:

Amir: "Lige pt. så er det udenfor, fordi det gode vejr er her. Men ellers... det er mere, når det bliver køligt, så sidder vi bare i klubben. Sammen. Og så tager vi sammen hjem.

I2: Men det virker også som om, at der er rimelig mange ting at lave her?

Amir: Det er der også. Vi spiller Playstation. Vi har computerrum, bordtennis, bordfodbold, filmrum, rygerum.

(...)

I1: Og udenfor der er det mere hænge ud i det gode vejr eller?

Amir: Ja, vi sidder og snakker. Spiller fodbold, basket, cykler en tur eller et eller andet.

I2: Kører på knallert?

Amir: Ja.

Emre: Også motorcykel. Hvad end vi kan..." (FD: 14f).

De indendørs faciliteter, som Amir og Emre nævner i ovenstående citat, refererer til Lundtoftөгades drengeklub. Ud over drengeklubben er der ligeledes en separat pigeclub, som Bianca, Hafsa og Karima også nævner (FP: 5, 7). I forhold til klubberne i Lundtoftөгade gives de unge ikke adgang til de samme sublokaliteter, idet drengene færdes i drengeklubben, og pigerne færdes i pigeclubben. De unges køn og den betydning, som kategorierne tillægges, får i denne sammenhæng en stor betydning, idet de unges adgang til og brug af klubberne varierer på baggrund af, om de unge kategoriseres som drenge eller piger. Hvad, der endvidere ligger til grund for de unges adskillelse i klubberne, bidrager Hafsas følgende udtalelser med nogle interessante nuanceringer af:

²⁰ Når vi i analysen benytter betegnelsen *gården*, refererer det ikke til én specifik af de fire gårde, som er i Lundtoftөгade. De unge skaber ikke distinktioner imellem gårdene, og vi vil inspireret heraf benytte betegnelsen *gården* som en samlebetegnelse for Lundtoftөгades gårdarealer.

”Jeg synes, at det er blevet meget bedre, end det var engang, fordi engang så var det også bare sådan, at det [Lundtoftegade] var mere sådan et kriminelt område, hvor folk skulle have noget at lave, og folk skulle stjæle cykler, og efter vi har fået de her to klubber, så har folk, ligesom unge som os... altså ikke fordi at jeg sådan gik rundt og lavede noget, men jeg tror mere at det var drengene, som mere havde brug for, at der kom nogle klubber, hvor der var fritidsaktiviteter” (GP: 1).

Endvidere fortsætter hun med at beskrive betydningen af klubbernes etablering:

Hafsa: ”Så jeg tror, at det har været en rigtig stor hjælp, at der er kommet de der klubber.

II: Altså meget for drengene eller også for pigerne?

Hafsa: Ja altså for pigerne, der har ikke været sådan noget problem, men altså i Københavns Kommune tror jeg bare, at det er et krav, at der også skal være noget for pigerne. Så kommer mig og mine veninder i hvert fald og her en gang imellem. Det er rigtigt hyggeligt” (GP: 1).

Interessant er det, hvordan begrundelsen for at pigerne har en klub i Lundtoftegade hentes i politiske og formelle argumenter – pigerne skal *også* have en klub. Argumentet for drengeklubbens eksistens syntes for Hafsa derimod at knytte sig til en forståelse af, at drengene på en anden måde end pigerne har brug for en klub. Hafsa pointerer, at drengenes færden i drengeklubben har været med til at afhjælpe, at drengene bliver positioneret som kriminelle drenge, der keder sig, som det var tilfældet inden klubben blev etableret. På denne måde tillægger Hafsa drengeklubben en betydning, hvor klubben ikke blot er en sublokalitet, hvor drengene kommer og tilbringer tid. Hafsas udtalelse kan tolkes som, at drengenes brug af klubben har muliggjort, at de kan forvalte deres kønskategori og deres positioneringsmuligheder på andre og nye måder, end det tidligere var muligt inden drengeklubbens etablering. Pigerens brug af pigeklubben synes ikke på samme måde at være knyttet til en forståelse af, at etableringen af pigeklubben har gjort en forskel for, hvordan de unge opfatter Lundtoftegade som boligområde, og igen tydeliggøres det, hvordan det at være unge i Lundtoftegade er influeret af de unges køn og disse kategoriers tillagte betydninger.

Det er i denne sammenhæng interessant, hvordan Hafsa i det første af de to foregående citater går fra at tale om *folk* til at tale om *unge som os*, og derved bringer hun en ny kategori i spil i sin forståelse af brugen af klubberne. Hun påpeger, hvordan det er de *unge som os*, der bruger klubberne. Hendes *os* nuanceres dog hurtigt, ved at hun ligeledes bringer kønskategoriernes i spil, idet hun ekspliciterer, at det var *”drene, der gik rundt og lavede noget”*. Ved at Hafsa på den ene side forstår både drenge og piger som tilhørende en fælles ungdomskategori, så påpeger hun på den anden side også, at drengene i visse sammenhænge adskiller sig fra pigerne, hvilket synliggør en kompleksitet i den måde, som kønskategoriernes tillægges betydning på. Hafsas pointering af

Københavns Kommunes rolle i etableringen af de to klubber bidrager i denne forbindelse til en nuancering af den kønsopdelte måde, som de unge befolker de to klubber på. I kraft af en binær kønsforståelse på organisatorisk plan, kommer en binær kønsforståelse ligeledes til at dominere i forhold til den måde, de unges færdes i klubberne. På denne måde åbnes og lukkes der for de unges adgang til visse sublokaliteter på baggrund af forståelser af køns-kategorien, som er hentet i og konstrueret udenfor Lundtoftegade.

I det følgende skal vi se, hvordan Lundtoftedades udendørsfaciliteter befolkes og betydningstillægges af de unge. Karima påpeger, hvordan det at spille bold er en aktivitet, som samler Lundtoftedades unge på tværs af blandt andet alder. Hun forklarer:

”Ude i gården, du ved, så har det [alder] ikke nogen betydning. Og så når vi spiller fodbold, du ved, der er ikke noget fair-play, så er det bare sådan alle mod alle. Du ved, der er både store og små, tykke og tynde, du ved, også forskellige køn, der er inde i fodboldbanen (...)” (FP: 17).

I Karimas udtalelse ser vi, hvordan køns- såvel som alderskategoriens betydning nedjusteres. Gården og boldbanerne bliver sublokaliteter, hvor relationer på tværs af køn og alder muliggøres, og på denne måde adskiller gården sig fra de unges adskilte færden i klubberne.

Også Bianca beskriver, hvordan Lundtoftedades udendørsarealer er betydningsfulde for den måde, som de unge er sammen på: *”(...) f.eks. vi kan sidde til klokken elleve om aftenen, og så sidder vi stadig... Halvdelen spiller fodbold andre sidder på bænke lige ved siden af fodboldbanen, og så snakker man bare, og man har det sjovt. Og man laver sjov med nogle ting (...)”* (FP: 11). Gården og særligt boldbanerne bliver her sublokaliteter, der i kraft af de unges brug af lokaliteterne muliggør, at de unge kan positionere sig som nogle, der er sammen på en måde, hvor hygge og sportslig fysisk udfoldelse er i centrum. De unges subjektiveringsmuligheder er i denne sammenhæng således influeret af, at de unge kan dyrke relationer og aktiviteter på tværs af og uafhængig af specifikke alders- og køns-kategorier, og her ser vi således, hvordan den betydning, som kategoriernes tillægges, er kontekstafhængig.

En yderligere distinktion imellem, hvem der benytter sig af Lundtoftedades sublokaliteter, og hvordan dette foregår, finder vi i følgende passage i Emres præsentation af sig selv. Han siger: *”Yes. Jeg er 19 år. Jeg bor her på Lundtoftegade. Det har jeg gjort hele mit liv. Yes, og så er jeg også en del af de unge, der færdes herude”* (FD: 1). Passagen giver os her en forståelse af, at Emre tillægger det en betydning, at han færdes bestemte steder – han færdes *herude*. Hvad hans *herude* refererer til, kan ikke umiddelbart udledes af ovenstående citat, men ved at trække på de forståelser

af Lundtoftegades sublokaliteter, som vi på de foregående sider har fremanalyseret, kan hans *herude* forstås som områdets udendørslokaliteter. Ved at positionere sig som en del af et *herude* og ved i udtalelsen at påpege, at andre unge gør det samme, får Emre ligeledes implicit konstrueret en forståelse af, at der også må være et *herinde*, der må stå i opposition til det at færdes *herude*. Dette *herinde* kan umiddelbart forstås som et udtryk for, at der er beboere, der ikke benytter sig af de samme (udendørs)sublokaliteter, som Emre og de andre unge gør, og på denne måde adskiller de unges brug af området sig fra andre beboeres.

Vi vender nu blikket mod, hvad det er ved Lundtoftegade, som Bianca særligt værdsætter, og hvordan dette ligeledes relaterer sig til Lundtoftegades sublokaliteter. Hun beskriver: *"Det er sammenholdet (...) Ja. Og det at man laver så meget sammen. Og at man føler sig så tæt knyttet"* (FP: 11). For Bianca bliver det at lave noget sammen forbundet med det sammenhold, som hun mener, at der er i Lundtoftegade. Ved hjælp af en billedmetafor, som knytter sig til et af de billeder (Bilag 3: nr. 13), som vi brugte i fokusgruppeinterviewene, uddyber Bianca i det følgende citat, hvad hun mere præcist ligger i sin forståelse af sammenhold:

Bianca: "Amerikanske fodboldspillere. Jeg ved ikke om det ligner, at de takler hinanden eller om det er et fælleskram, men det kan godt ligne sådan lidt sjove mennesker, der løber rundt efter hinanden og er helt hysteriske over at have scoret et mål eller bare fået ydmyget det andet hold eller sådan nogle ting. Det er sådan nogle ting, som vi godt kan finde på. Du ved, og fællesskabet det ses også her. Et fællesskab.

I2: Hvordan ser du fællesskab i det billede der?

Bianca: Det er, at de alle sammen er omringet om hinanden, den ene... Jeg ved ikke, om de takler hinanden, eller hvad de gør. Det ved jeg rent faktisk ikke. Det kan det godt ligne. (...) det kunne også godt ligne os. Vi takler også hinanden for sjov, og der er ikke nogen, der bærer nag efterfølgende, når man takler hinanden. Det er bare sjovt, og så griner man og så hjælper hinanden op igen" (FP: 22).

For Bianca kan referencen til det amerikanske fodboldhold på den ene side forstås som en meget direkte reference til de unges aktive og sportsrelaterede sociale samvær. De spiller sammen, tackler hinanden og udviser begejstring, når der scores mål. Sporten bliver således et samlingspunkt, som muliggøres i kraft af Lundtoftegades fysiske rammer, hvor boldbanerne er en sublokalitet, som de unge befolker på en måde, hvor fysisk aktivt samvær muliggøres.

Samtidig bliver den amerikanske fodbold symbolet på de unges måde at være sammen på – deres samvær indebærer alt fra hysteri til begejstring og fra tackling til at hjælpe hinanden. Ved at trække den kampgejst og brutalitet, som kan knyttes til sport og sportsverdenen i mere professionelle sammenhænge, ind i de unges samvær i Lundtoftegade, taler Bianca således et billede frem, som

ikke ensidigt konstruerer de unges samvær som gnidningsfrit eller uden konfrontationer. De unge tackler hinanden, men væsentligt er det, hvordan de også hjælper hinanden op igen bagefter. Denne dobbelte betydning kan forstås som begrundelsen for, hvorfor Bianca i sin beskrivelse af de unges fællesskab bruger det amerikanske fodboldhold som reference. I holdsporten finder Bianca referencer, hvor de unge kan positionere sig som nogle, der er en del af et særligt fællesskab.

På varierende vis har vi i det foregående således set, hvordan de unges måde at benytte sig af og tillægge Lundtoftøgades sublokaliteter betydning influerer på de måder, som de unge kan være og er sammen på.

Distinktionen imellem gaden og gården

Hvor vi i det foregående afsnit var optaget af, hvordan de unges brug af Lundtoftøgades sublokaliteter satte særlige rammer for den måde, som de interagerer og danner relationer på, så retter vi i dette afsnit fokus mod sublokaliteterne og deres betydning for den måde, som de unge oplever at være i Lundtoftegade kontra at være uden for områdets mure.

Følgende udtalelser er hentet i drengenes go-along interview, hvor David og Jamil spørges ind til, om der er noget, som de ikke er så glade for ved at bo i Lundtoftegade, hvortil de svarer:

Jamil: "Nej, jeg synes, at det er meget dejligt og fredeligt. Jeg kan godt lide det. Man føler sig meget tryk her.

I1: Ja.

David: Ja fordi, når du er inde i gården, så er det lige som om, så er du bare mere i sikkerhed.

I2: Føles det sådan?

David: I gården der sker ikke rigtig noget. Der kan ikke ske noget omme i gården.

(...)

I1: Er det noget andet herude på gaden?

David: Neej ikke rigtigt, men det er bare ligesom om, at bygningerne... altså når du er indenfor de her bygninger, så... du ved ude på gaden, der kan ske alt muligt.

Jamil: Du føler dig bare sikker. Du føler dig bare meget mere sikker, når du er inde i gården.

David: Også her fx, så er det også. Det er ligesom på en måde lukket. Det er ikke sådan noget, hvor der ligesom kommer nogen ind... det er et meget fint sted" (GD: 4f).

I drengenes måde at tale et fokus på tryghed og sikkerhed frem kan der trækkes tråde til Lundtoftøgades fysiske rammer. Ud fra drengenes udtalelser kan disse rammer forstås som knyttet til områdets arkitektoniske udformning, hvor de høje mure og blokkenes placering er meddefinerende i forhold til drengenes forståelse af gården som et trygt sted. Igennem drengenes fremstilling af gården får de ikke bare tillagt Lundtoftegade nogle bestemte betydninger, ligeledes

får drengene gjort det muligt for dem at kunne positionere sig som beboere i et område, hvor de føler sig trygge, og på denne måde får Lundtoftegade en emotionel betydning for de unge.

Trygheden i gården står endvidere i opposition til den måde, som drengene forstår gaden på – som et sted hvor alt kan ske – og på denne måde skaber drengene en distinktion imellem gaden og gården (GD: 5). Distinktionen bliver yderligere tydeliggjort i det følgende, hvor vi spørger ind til de uroligheder, der har været i området kort tid inden interviewet. Her forklarer David: *”Det påvirker os ikke meget... alle er stadig ude og hygge sig. Det påvirker ikke”*. Hvorefter han uddyber: *”Det skete jo også... altså det skete jo ikke herinde i gården”*, og da vi derefter spørger ind til, hvor skyderiet så skete, svarer han: *”Ude på gaden”* (GD: 5). Drengenes udtalelser kan her ses som et udtryk for, at de cementerer gårdens og Lundtoftedades kvaliteter ved at kontrastere med gaden. Lundtoftegade er et trygt sted inden for murene, hvorimod gaden uden for murene er det modsatte. Distinktionen kan endvidere ses som et udtryk for, at drengene forsøger at tydeliggøre og forhandle, at mediernes fremstilling af Lundtoftegade som et utrygt sted er misvisende. For på trods af at Lundtoftegade kan kategoriseres som en ghetto så kan området – måske mod forventning – ligeledes kategoriseres som trygt.

Hvor gården i det ovenstående blev fremstillet som et sted, som de unge oplever som trygt, så sløres denne fremstilling i det følgende, hvor Bianca har valgt et billede, som hun mener, symboliserer noget positivt ved Lundtoftegade (Bilag 3: nr. 8):

Bianca: ”Men også det her billede med ørnen, der flyver rundt om... jeg ved ikke, det ligner sådan en by, det kunne også godt være lidt som os agtigt... Du ved, at ørnen... at vi er den stærke, den stærke enhed, eller vores drenge er. Den stærke enhed, der overvåger vores hjem et eller andet sted. Du ved, de beskytter os.

I2: Men enheden det er hvem?

Bianca: Det er drengene. De beskytter os på den måde, at de altid går rundt og holder øje. F.eks. efter skyderiet der var der én dreng ved hver en opgang. Der stod en dreng ved hver en opgang bare for at holde øje. (...) nogle af de ældre drenge har skrevet rundt til os: ’I bliver hjemme, og I skal ikke gå ud nogle steder, om det så er 60 grader udenfor, så bliver I stadig hjemme.’ Det er dem, der passer på os” (FP: 22).

Hvor vi i det foregående så, at gården blev kategoriseret som tryg, så ser vi i dette citat, hvordan det modsatte gør sig gældende. Drengene holder vagt ved Lundtoftedades opgange, og de beder pigerne om at blive hjemme. På denne måde bliver gården i denne sammenhæng et potentielt utrygt sted, der ikke entydigt kan forstås som værende i kontrast til den utrygge gade udenfor Lundtoftegade. I pigernes måde at positionere drengene som *”den stærke enhed”* af beskyttere, *”der passer på os”*,

forsøger pigerne dog at opretholde forståelsen af gården som tryk. Dette sker igennem pigernes måde at positionere drengene på, og igen får køns kategorien en betydning for de unges forståelse af sig selv og livet i Lundtoftgade. Ved at positionere, at drengene passer på pigerne og på området, får pigerne positioneret drengene som nogle, der skaber tryk og beskytter området. Igennem pigernes positionering af drengene åbner pigerne samtidig op for nogle bestemte subjektiveringsmuligheder for dem selv. Idet pigerne positionerer sig som nogle, der skal beskyttes og passes på, kan de subjektivere sig som både værdifulde og skrøbelige på samme tid. Pigerne er skrøbelige og har behov for, at drengene beskytter dem, og idet at drengene tager denne position på sig, positionerer drengene ligeledes pigerne, som nogle der skal beskyttes. På denne måde kan pigerne ligeledes subjektivere sig som nogle, som drengene finder det værd at beskytte og som derved er værdifulde.

Det familiære fællesskab

Vi retter nu fokus mod de unges sammenhold, og vi tager udgangspunkt i nedenstående udlægninger fra Amir og Emre, som nuancerer forståelserne af det sammenhold og fællesskab, som de oplever blandt de unge, og som blev skrevet frem i afsnittet "Lundtoftgades sublokaliteter". Vi vender hermed blikket væk fra Lundtoftgades sublokaliteter, men vi bibeholder et fokus på tematikker, som vi fremanalyserede i relation til de betydninger, som de unge tillægger sublokaliteterne.

Da Amir og Emre skal beskrive Lundtoftgade med de ord, som de selv ville vælge, benytter de ordene sammenhold, respekt og venskab, og i det følgende begrundes deres valg:

Emre: "Jo, men det er fordi, som sagt, vi har boet her hele vores liv, ikke, og vi har et rigtig stærkt sammenhold, det har vi. Vi er vokset op sammen, og vi respekterer hinanden.

Amir: Ja, vi respekterer hinanden rigtig meget.

Emre: Det er en vigtig ting selvfølgelig. Det er lige meget, hvor du kommer fra. Respekt. Så er vi jo venner alle sammen, eller jeg ved ikke hvor meget vi kan kalde det venner. Vi er nærmest mere brødre, end vi er venner. Det er nok fordi, at vi har kendt hinanden fra helt lille som sagt. Vi har gået i samme børnehaven, fritidshjem, skoler.

Amir: Sovet sammen, vi har spist sammen, vi har skidt sammen, vi drikker sammen, vi gør alting sammen.

Emre: Alt som en familie. Vi har sovet hos hinanden. Jeg kan nærmest ikke komme på én ting, som vi ikke gør sammen" (FD: 3).

For Emre bliver sammenhold og ligeledes venskab her noget, som bygger på og muliggøres i kraft

af den tidlige periode, som drengene har kendt hinanden samt i kraft af, at de laver stort set alting sammen. De to faktorer bliver meddefinerende for drengenes måde at meningsudfylde det sammenhold, som de taler frem, og sammenholdet bliver samtidig kategoriseret som familiært. I Amir og Emre måde at positionere sig som nogle, hvis interne relationer i Lundtoftegade har en familiær karakter, stilles de særlige subjektiveringsmuligheder til rådighed. Indenfor Lundtoftedades mure kan drengene subjektivere sig som nogle, der har adgang til nære og familiære relationer, og det familiære bliver således ikke udelukkende noget, som drengene kan subjektivere sig som en del af, i kraft af at de har en biologisk familie. I Lundtoftegade er andre måder at subjektivere sig som en del af en familie ligeledes tilgængeligt.

En anden måde, hvorpå det familiære tillægges betydning, er i drengenes konstruktion og inddragelse af kønskategoriene, hvor Amir beskriver: *"De piger (...) de er ligesom min egen søster. Om så [det er] storesøster eller lillesøster. Sådan har jeg det bare. Fordi jeg er opvokset med dem alle sammen. Jeg har set dem siden, jeg var en helt lille lort. Så har man det bare sådan"* (FD: 19f). De to køns kategorier influerer således på forståelsen af det familiære, idet at de unge ikke bare tilhører de respektive kategorier 'dreng' og 'pige', men de tilhører ligeledes den samme familiekategori.

Drengenes positionering af pigerne som søstre giver omvendt også adgang til særlige måder for de unge at betydningstillægge kønskategoriene. Da vi spørger drengene, om de har meget med pigerne at gøre, forklarer Emre: *"Ikke særlig meget faktisk"* (FD: 19), og han og Amir fortsætter med at forklare drengene og pigernes relation og interaktion set ud fra deres optik:

Emre: "Selvfølgelig vi hygger os nogle gange med dem. Vi spiller basket bold..."

Amir: Fodbold.

Emre: og griller og laver mad sammen...

Amir: Hygge...

Emre: og griner og dit og dat. Så igen, så er der også grænser, ikke, for hvad vi gør sammen.

I2: Nå, hvordan det?

Emre: Hvad?

I2: Hvad mener du med grænser?

Emre: Selvfølgelig, vi kan hygge os sammen...

Amir: Der er ikke noget af den anden side ligesom.

I2: Altså sådan noget kæreste noget?

Amir: Ja.

I2: Eller hvad mener du?

Amir: Det er der slet ikke. Ikke med de piger her. Dem har vi mere som vores søstre" (GD: 19f).

Ovenstående giver et billede af at de familiære bror- og søsterpositioner lukker for nogle særlige måder, som de unge kan udfylde kønskategoriene på. Drengene tildeler ikke pigerne muligheden for at positionere sig som potentielle kærester, lige såvel som drengene fraskriver sig muligheden for at positionere sig som interesseret i eller tiltrukket af pigerne. Drengenes fraskrivelse af muligheden for den seksuelle eller intime interaktion de to køn imellem kan forstås som drengenes måde at tillægge de unges familiære relationer en stor betydning. Drengene vil hellere opretholde den måde, som både køns- og familiekategorien meningsudfyldes på, end de vil have muligheden for at indtage mulige seksuelle-, kæreste- eller ægtefælde subjektiveringsmuligheder overfor pigerne.

Set i lyset af Amir og Emres udtalelser om kønnenes betydning og den førmtalte kønsopdeling i klubberne kan de unges familiære relationer ligeledes forstås som nogle, der opretholdes og udfyldes på trods af, at de unge ikke nødvendigvis er sammen hele tiden. At kunne positionere sig som hinandens familie er således influeret af en række varierende faktorer, og de unges forståelse af familiekategorien kan derfor ikke forstås som konsistent men som noget flydende, der konstant forhandles.

Det inkluderende fællesskab

Som skrevet frem i det forrige, så knytter de unge deres familiære kategorisering af sammenholdet og fællesskabet sig til blandt andet det at være vokset op sammen. Som vi i det følgende ser på, så sætter den tidlige periode i andre sammenhænge nogle andre rammer for, hvem der kan positionere sig som en del af fællesskabet. Bianca beskriver: *"Jeg er født og opvokset på Nørrebro, men jeg har kun boet her i Lunden²¹ sådan et halvandet år"* (FP: 2). Jamil har boet i Lundtoftegade i tre år, og David bor længere nede af gaden, men han tilbringer meget af sin tid i Lundtoftegade (GD: 1). Fælles for de tre er således, at de ikke kan positionere sig som en del af de unge, hvis tilhørsforhold til Lundtoftegade tidligt går langt tilbage. Amir og Emre har derimod boet i Lundtoftegade i hele deres liv, hvilket er henholdsvis 18 og 19 år, og Hafsa har boet der i 15 ud af sine 17 leveår (FD: 1f, FP: 3). Spændvidden i hvor længe de unge har boet i Lundtoftegade er således bred. Dette slører de foregående fremstillinger, hvor vi blev præsenteret for en forståelse af, at de unge skal være vokset op i Lundtoftegade for at kunne positionere sig som en del af fællesskabet og de familiære relationer. Adgangen til fællesskabet er således ikke begrænset til kun at være influeret af et tidligt

²¹ *Lunden* er de unges betegnelse for Lundtoftegade, som de flere gange i interviewene bruger i stedet for at sige Lundtoftegade (FP: 2, FD: 18).

perspektiv.

Hvis vi trækker tråde tilbage til nogle af analysens indledende pointer, hvor Amir og Emre italesatte, at de gør alting sammen, så kan det at fællesskabet gøres tilgængeligt på trods af at nogle af de unge ikke bor i Lundtoftgade, eller at de har boet der forholdsvis kort tid, forstås i relation hertil. De unges måde at være sammen på er en diskursiv praksis, hvor det at være meget sammen tillægges en betydning. David kan her ses som et eksempel på, at hvis du færdes i Lundtoftgade ofte, som han gør, og hvis din færden er genkendelig og acceptabel for de andre unge, så stilles du subjektiveringsmuligheder til rådighed, hvor du anerkendes som en del af fællesskabet til trods for, at du ikke bor i området.

En yderligere nuancering af, hvilke positioner og kategorier, som gør, at de unge accepteres som en del af fællesskabet, ses i det følgende, hvor Amir og Emre er blevet bedt om at nævne tre ord, som de mener, at folk, som ikke bor i Lundtoftgade, ville beskrive området med:

Emre: "Øh folk udefra? Altså de unge udefra, de kan jo godt lide at være hernede. Nogle gange så holder vi også store fester. Vi har store lokaler, som vi gør brug af, når vi holder fester. Så er der mange der kommer udefra, som kommer og fester med os. Altså, der er ikke nogen tvivl om, at de godt kan lide at være her, fordi når man kommer gentagende gange et sted, så er det jo fordi, du godt kan lide at være her. Du kommer ikke to gange et sted, hvor du er blevet behandlet dårligt.

I2: Hvem er det så der kommer her?

Emre: Jamen det er bare andre unge udefra, altså rundt omkring, som vi kender, eller har kendt, går i skole med.

(...)

Amir: Vi spiller jo også meget fodbold mod mange andre mennesker udefra, og vi laver mange turneringer og sådan noget" (FD: 8).

Det at kunne befolke Lundtoftgades sublokaliteter bliver her noget, som også andre unge udefra gives adgang til, og som ligeledes positionerer de unge i Lundtoftgade på en bestemt måde. I Emres pointering af at de unge udefra "godt kan lide at være her", og at de ikke ville komme igen, hvis de "blev behandlet dårligt", får Emre ikke blot konstrueret en forståelse af Lundtoftgade som et sted, som det er værd at komme tilbage til. Ligeledes får han positioneret de unge, og derved også sig selv, som nogle, der behandler andre – og i dette tilfælde unge beboere udenfor Lundtoftgade – godt.

Det, at de unges fællesskab gøres tilgængeligt for unge beboere uden for Lundtoftgade, er ligeledes betinget af andre aspekter end de indtil videre fremanalyserede, hvilket Amir og Emre her pointerer:

Amir: "Vi tager godt imod alle, så længe de tager godt imod os. Selvfølgelig. Ja, det er sådan vi har det. Folk siger behandl folk, som..."

Emre: Du selv vil behandles.

Amir: Ja, som du selv vil behandles, ikke.

Emre: Vi behandler folk, som de behandler os, jo. Det synes jeg er mere fair. Hvis jeg bliver behandlet skidt af én, så vil jeg ikke behandle ham godt, fordi jeg vil behandles godt. Hvis der er én, der behandler mig skidt, så skal han da have den samme...

Amir: Samme lort i hovedet" (FD: 9).

Adgangen til Lundtoftgade og de unges fællesskab betinges her af, at drengene tildeler sig selv en definitionsmagt, hvor de positionerer sig som nogle, der enten kan forkaste eller acceptere andre subjekter. Dette betyder, at drengene positionerer sig som nogle, der har særlige forventninger til og forståelser af, hvordan de gerne vil behandles samt til, hvordan de behandler andre. Drengene udstikker herved nogle rammer for ageren, som skal udfyldes på en for dem acceptabel måde, og hvis dette sker, så tager de "godt imod alle". Udfyldes rammerne for ageren derimod på en uacceptabel måde, så har drengene ligeledes tildelt sig selv en position, hvor de kan lukke for andre subjekters adgang til at positionere sig som tilhørende Lundtoftgades fællesskab.

I det ovenstående har vi således set, hvordan unge, der både bor i og uden for Lundtoftgade, tilbydes at kunne benytte områdets sublokaliteter, og at de også gives adgang til at kunne subjektivere sig som en del af fællesskabet. Et fællesskab som forstås som ét, der konstrueres og opretholdes inden for Lundtoftgades mure, men som ligeledes inkluderer subjekter uden for Lundtoftgades mure.

Lunden forever – forever Lunden

I det følgende retter vi opmærksomheden mod, hvad de unger føler, at deres sociale- og relationelle liv i Lundtoftgade giver dem, og vi går nu nærmere ind i et emotionelt aspekt. Det emotionelle har ligget implicit i flere af de foregående afsnit, men i relation til de tematikker, som vi tager op i dette afsnit, synes det at blive talt frem på en mere eksplicit måde, som vi finder det interessant at udfolde.

Indledningsvist følger en passage, hvor Amir og Emre taler om, hvordan de har det med at bo i Lundtoftgade:

Amir: "(...) Jeg synes, at det her sted... Jeg synes, der er det bedste sted nogen sinde. Jeg elsker at bo her, jeg skal dø her, hvis det er det, der skal til.

Emre: Det er også sådan et sted, hvor jeg ville...

Amir: Jeg ville også have mine...

Emre: jeg ville opdrage mine børn.

Amir: ja, lige præcis, det ville jeg også...

Emre: Så godt synes jeg, det er...

Amir: jeg vil gerne have, at min egen familie skulle være her, når jeg en dag får børn og kone, så ville jeg gerne have, hvis vi skulle bo her, hvis det så kunne lade sig gøre, ikke” (FD: 11).

Ved at trække både døden og drengenes fremtidige planer om at stifte familie ind i ovenstående beskrivelse af Lundtoftgade får drengene konstrueret området som et sted, som de ikke vil flytte væk fra. Ligeledes tillægges Lundtoftgade nogle positive værdier, som drengene ikke vil give afkald på. Værdierne knytter sig i dette tilfælde til nogle særlige faktorer, som drengene ekspliciterer:

Amir: ”De [børnene] ville få (...) nogle gode mennesker omkring sig.

Emre: En god opdragelse. De ville lære mange ting af at bo her.

I2: Hvad siger du?

Emre: Man ville lære mange ting af at bo her.

I2: Okay, ja.

Emre: Igen som respekt. Og loyalitet også” (FD: 11).

Drengenes udtalelser kan forstås som et ønske om at ville give noget videre, som er betydningsfuldt for dem, ligeså vel som det betydningsfulde ikke er noget, som drengene personligt ønsker at give afkald på. Eller sagt på en anden måde: i Lundtoftgade tilbydes drengene at kunne subjektivere sig som beboere i et område, hvor man blandt andet respekterer hinanden og har gode mennesker omkring sig. Disse subjektiveringsmuligheder er nogle, som drengene fortsat gerne vil have adgang til lige så vel, som de gerne vil have muligheden for at give dem videre til deres kommende børn. Drengene får således legitimeret, at Lundtoftgade er et sted, hvor det er godt at bo – og ikke mindst værd at blive boende – og drengene synes næsten at spørge: vil man lade sine egne børn vokse op et sted, som man ikke selv er glad for at bo?

Også Bianca italesætter Lundtoftgade som et sted, som hun ikke vil flytte væk fra:

Bianca: ”Du ved, jeg har flere gange sagt til mig selv, om jeg så havde råd, om jeg så havde du ved så mange penge, at jeg bare kunne flytte til den største villa i Hellerup. Jamen du ved, jeg ville stadig bare blive her. Det ville jeg virkelig. Jeg ville stadig blive boende her. Selvom jeg havde du ved alverdens penge.

I2: Fordi hvad tror du, at du ville komme til at miste, hvis du flyttede herfra?

Bianca: Jeg tror, at jeg ville miste det der, det sociale.

Hafsa: Ja, en vigtig del af ens eget liv.

Bianca: Ja.

Hafsa: Altså én ting er, at man har de der ting, og at man bor et fedt sted.

Bianca: Ja, præcis. Materielle ting det er én ting.

Hafsa: Ja, præcis.

Bianca: Men du ved alt det sociale, og du ved alt det, der kun kan opleves ved hjertet af, du ved ved hjælp af hjertet. De følelsesmæssige ting og sådan nogle ting, de kan ikke opleves ved hjælp af materielle ting.

I1: Nej.

B: Sådan noget det skal man kunne føle, og man skal kunne mærke det og sådan” (FP: 16).

Det emotionelle aspekt tales her meget eksplicit frem, og det at høre til og at føle Lundtoftegade og dets kvaliteter helt ind i hjertet anser pigerne for særligt betydningsfuldt for deres hverdag. Pigerne ønsker, at det sted, hvor de bor, kan *mærkes* og *føles*. Ved at pigerne tillægger Lundtoftegade disse følelsesmæssige værdier, gør de boligområdet til et sted, som de selv aktivt vælger til. I inddragelsen af Hellerup, som modsat Lundtoftegade konnoterer materiel værdi og velstand, får pigerne yderligere pointeret, at de tillægger emotionelle aspekter langt større betydning end materielle. End ikke en finere adresse i Hellerup ville kunne få pigerne til at flytte fra Lundtoftegade. Ved at tillægge Lundtoftegade disse følelsesmæssige betydninger, og idet at boligområdet er et sted, som pigerne ikke ønsker at flytte væk fra, muliggøres det for pigerne at kunne positionere sig som beboere i et område, der giver dem noget meget værdifuldt – en værdi som kan føles og mærkes, men som ikke er materiel.

Ovenstående emotionelle pointer bidrager ligeledes med interessante perspektiver i læsningen af følgende citat, hvor Amir kort forinden har præsenteret os for et motto, som de har i Lundtoftegade, som lyder: *”Lunden forever, forever Lunden”* (FD: 18). Emre uddyber:

Emre: ”Vi har et logo her nede i Lundtoftegade.

I1: I har et logo?

Emre: Ja.

(...)

Emre: L, F, E. Lundtoftegade for ever.

(...)

I2: Hvad bruger i det til så? Eller sådan...

Emre: Markering.

Emre: Der er ikke nogen, der har lavet det som tatovering eller noget.

I2: Nej, okay.

Emre: Det er bare, når vi sidder og tegner eller et eller andet, så skriver vi altid lige. Sådan hygge.

Amir: Det har vi gjort meget, da vi var mindre” (FD: 18f).

I drengenes inddragelse af logoet er det først og fremmest interessant, hvordan ordet *forever* indgår i navnet. *Forever* kan både forstås bogstaveligt i forhold til, at de unge gerne vil blive boende i Lundtoftegade for altid. I en mere overført betydning kan ordet læses som et udtryk for en forhåbning om, at Lundtoftegade som boligområde vil være der for altid. Det er endvidere interessant, at drengene i det hele taget tillægger det en betydning, at deres boligområde har et logo. Idet drengene benytter sig af logoet og tillægger det en betydning i deres forståelse af Lundtoftegade, kan det forstås som et udtryk for, at det stedslige tilhørsforhold til Lundtoftegade er stærkt. De unge lægger ikke skjul på, at de følelsesmæssigt relaterer sig til området på en positiv måde, og samtidig kan deres pointering af, at logoet er en slags markering, læses som et udtryk for, at de gerne vil vise og stå ved, hvor de kommer fra. På denne måde kan *Lunden forever – forever Lunden* forstås som en positiv stedslig markering, hvorigennem de unge viser deres positive relation til boligområdet.

Sociale og relationelle til- og fravalg

I dette afsnit følger vi nogle af de tråde, som vi lagde ud i de foregående afsnit, og vi går her nærmere ind i, hvorfor relationerne og fællesskabet i Lundtoftegade vælges til af de unge i visse situationer og fravælges i nogle andre.

Nedenstående passage er hentet i fokusgruppeinterviewet med pigerne, hvor pigerne bliver bedt om at vælge et billede (Bilag 3: nr. 6), som de synes, symboliserer noget ved Lundtoftegade, som de ikke er så glade for (FP: 23f). Bianca udtaler:

B: ”Jeg tænker, jeg kan godt se det her lidt. Med at være lænket fast.

I2: Hvad er det, det er et eller andet dyr?

B: Det er et dyr, der er lænket sammen eller et eller andet. Bundet sammen.

I1: Hvordan lænket fast i forhold til her?

B: Jeg ved ikke rigtig, hvordan jeg skal forklare det, men at man... Et eller andet sted så synes jeg også, at det er synd, at man bare sådan er kun her. I stedet for at tage ud og opleve verden eller et eller andet. Måske også bruge sin fritid på noget andet. Det er jeg selv rigtig dårlig til...

H: Ej, ej, det er jeg også. Jeg er også meget sådan, hvis nogle af mine veninder spørger: ’skal du med ud i dag, skal du i byen i dag?’, så kan jeg rigtig tit finde på at aflyse eller finde på...

B: fordi man bare gerne vil være her...

H: fordi man gerne vil være her... ” (FP: 24).

Ser vi ovenstående citat i forhold til det foregående fokus på de unges fællesskab, så kan fællesskabet og relationerne internt i Lundtoftegade forstås som noget, der er konstrueret i kraft af

nogle fravalg. Fravalgene relaterer sig her til de relationer og mulige fællesskaber, som er tilgængelige for pigerne andre steder end i Lundtoftegade. Pigerne udlægger tilvalget af Lundtoftegade – og derved fravalget af noget andet – som en bevidst handling. Hafsa pointerer, hvordan hun selv aktivt træffer et valg om at sige nej til andre aftaler, og også Bianca beskriver, hvordan: ”*Det gør jeg også, jeg har aflyst i dag, og jeg har aflyst... du ved, jeg har ikke aflyst, men jeg har sagt nej til to aftaler allerede i dag, fordi jeg bare gerne vil være her*” (FP: 24). På denne måde får pigerne positioneret sig selv på en måde, hvor de ikke fravælges af omverdenen, men hvor det derimod er dem, som fravælger den. I denne forbindelse kan man stille sig undrende overfor, hvad pigerne præcist mener, når de siger, at de burde tage ud og opleve *verden*. For er verden udenfor Lundtoftedades mure da en anden end den indenfor? Og hvis den er, hvad er i så fald forskellen på de to verdener?

Vi lader ovenstående spørgsmål stå som ubesvarede refleksioner, og vender i stedet for blikket mod, hvordan Bianca og Hafsa får konstrueret et særligt billede af det, som de vælger til – altså det at være i og bruge deres tid i Lundtoftegade. Lundtoftegade er i deres optik et sted, hvor man ”*bare gerne vil være*” (FP: 24). Udtalelsen kan forstås som et udtryk for, at de positioneringsmuligheder, som pigerne tilbydes i Lundtoftegade, er af større betydning for dem end dem, som gøres tilgængelige for dem andre steder. Ligeledes kan udtalelsen læses som et udtryk for at Lundtoftegade er en diskursiv praksis, som er genkendelig for de unge, og denne genkendelighed kan ligeledes forstås som en mulig begrundelse for, hvorfor pigerne prioriterer det sociale liv i Lundtoftegade højere end andet. Eller sagt på en anden måde: positionerne i Lundtoftegade er genkendelige for pigerne, og de kan derved opfattes som lettere tilgængelige og dermed mere tiltalende end dem, som de gives adgang til uden for området.

I pigernes beskrivelse af de bundne dyrebæn finder vi det ligeledes interessant at gå nærmere ind i, hvordan forståelsen af, at pigerne aktivt vælger Lundtoftegade til, sløres, hvis man kigger nærmere på deres udtalelser. I første omgang vælger Bianca billedet med de bundne dyrebæn, da pigerne af os bliver bedt om at finde et billede, som ifølge dem repræsenterer noget mindre godt ved Lundtoftegade. Da pigerne endvidere benytter beskrivelser som *bundet sammen* og *lænket fast*, sløres de positive fortællinger om pigernes aktive tilvalg af Lundtoftegade, som vi i ovenstående fremanalyserede. Der tales her nogle negative aspekter frem, og på denne måde virker pigernes sociale og relationelle til- og fravalg til at være forbundet med en vis ambivalens, idet der i

udtalelserne ligeledes spores en tvetydighed. At positionere sig som én, der selv vælger Lundtoftegade til, bliver således ikke udelukkende noget positivt, men det bliver også noget, som pigerne tillægger visse negative betydninger. Pigerne virker på denne måde splittet imellem, hvad de på den ene side lyster, og hvad de på den anden side føler, at de bør gøre. De vil helst tilbringe deres tid i Lundtoftegade sammen med de andre unge, men samtidig føler de, at de burde søge mere ud og væk fra det greb, som de føler, at Lundtoftegade har i dem. I denne forbindelse dukker yderligere et spørgsmål op, for hvad er det, der gør, at pigerne føler sig splittet imellem dette skal og bør? Dette spørgsmål, såvel som de forrige, lader vi stå ubesvaret hen, men i analysens anden del forfølger vi et lignende spor, hvor vi ser nærmere på, hvordan de unge danner relationer uden for Lundtoftegade.

Kategoriernes minoriserende og majoriserende effekter

I det følgende afsnit retter vi blikket mod, hvad de unge tillægger betydning i deres forståelse af Lundtoftedades øvrige beboere. Indledningsvist ser vi nærmere på en passage, hvor Amir og Emre forinden har beskrevet, hvad de lægger i det særlige sammenhold, som de mener, at der er imellem de unge i Lundtoftegade. Da drengene spørges ind til, om de tror, at andre beboere mener, at der er det samme sammenhold, som drengene beskriver, nævner de Inge, som har boet i Lundtoftegade i mange år (FD: 5):

Amir: "Hvis du går over og spørger hende [Inge], så elsker hun alle dem, som bor her i Lundtoftegade.

Emre: Ja, hun elsker alle.

Amir: Alle.

Emre: Ja, det gør hun. Der er også mange flere, ikke" (FD: 5).

Inge bliver her ikke bare positioneret som en beboer, der elsker alle, der bor i Lundtoftegade, men igennem drengenes positionering af Inge muliggøres det ligeledes for drengene selv at blive positioneret som nogle, der er elsket. Inge bliver repræsentant for de *mange flere*, som drengene påpeger, ligeledes elsker områdets beboere, og på denne måde får drengene positioneret sig som nogle, som det ikke kun er Inge, som kan lide, men som flere beboere synes godt om. Drengene får på denne måde ligeledes åbnet op for en forståelse af, at andre beboere deler drengenes oplevelse af, at der er nogle særlige relationer eller et særligt sammenhold i Lundtoftegade.

Også pigerne fremhæver Inge, og i dette tilfælde er det i forbindelse med det afholdte beboermøde, hvor pigerne fortæller om, hvilke af de fremmødte beboere, der tog ordet:

Bianca: "Men der var også en anden gammel dansk kvinde, Inge kan I huske hende?"

Hafsa: Ja.

Karima: Mmm.

Bianca: Hun var så sej. Hun sagde sådan, at 'jeg vil aldrig flytte herfra, jeg elsker det her sted, jeg har boet her i 14 år, og jeg takker hver dag for at... Hver dag hilser alle de unge på mig, både drengene og pigerne hilser på mig hver dag og snakker med mig' og sådan nogle ting" (FP: 20f).

De *dreng*e og *piger*, som Inge refererer til, kan her forstås som Lundtoftegades unge, og i dette citat ser vi ligesom i det forrige, hvordan de unge bliver positioneret på en måde, der for de unge at se er positiv. Inge værdsætter, at de unge hilser på hende, og på denne måde positioneres de som unge, der har en høflig adfærd, der anerkendes og værdsættes.

På varierende vis ser vi, at de unge synes at tillægge det en betydning, at det igennem deres fremstilling af Inge bliver muligt for dem at blive positioneret på en måde, hvor både de unge og området er elskværdige. Begrundelsen for de unges optagethed af at pointere disse aspekter kan hentes i nogle af de øvrige fremstillinger, som de unge knytter til Lundtoftegades beboere. Eksempelvis pointerer Bianca, at der er beboere, som ikke kender de unge særlig godt, og som tror, at de går og laver ballade. Da vi spørger ind til, hvem disse beboere er, forklarer Bianca: *"Det er nok de ældre, sådan gamle kvinder"* (FP: 10). Endvidere uddyber pigerne, at der er beboere, som ikke nødvendigvis ser Lundtoftegade som én stor familie, ligesom de selv gør (FP: 9), hvorefter Hasiha forklarer, hvem disse beboere ifølge hende er: *"Altså, jeg føler bare, det er mere dem, som netop ikke kommer i klub og ikke kommer ud, når der er bold, og det er sommer og sådan noget. Altså beboere, der faktisk undervurderer det her sted, tror jeg sådan, at jeg ville sige"* (FP: 10). Set i lyset af disse fremstillinger kan Inges positive syn på de unge og Lundtoftegade læses som et udtryk for, at der er mange varierende måder at være beboer på. Det er ikke kun de unge, som også er glade for at bo i området, der er ligeledes andre beboere, som deler samme opfattelse.

En nuancering i forståelserne af det at være beboer i Lundtoftegade synliggøres, når vi vender blikket tilbage mod Biancas beskrivelse af Inge, hvor hun i ovenstående citat udtalte: *"Men der var også en anden gammel dansk kvinde, Inge (...)"* (FP: 20). Udtalelsen ekspliciterer, hvordan Bianca tillægger to bestemte kategorier betydning. Inge er gammel, og så er hun dansk. At Bianca tillægger Inges alder en betydning kan læses i relation til ovenstående pointer, hvor Bianca udtalte, at mange

ældre ikke kunne lide området. For på trods af Inges alder så kan hun, i modsætningen til mange andre beboere, godt lide området. På denne måde forhandles alderskategoriens betydning således, at den i dette tilfælde ikke bliver betydningsfuld for opfattelsen af området – eller de unge. Alder bliver på denne måde ikke en kategori, som nødvendigvis adskiller de unge fra øvrige beboere, idet Inge og de unge på tværs af alderskategorien er fælles om at kunne lide området.

Den anden kategori, som pigerne her bringer i spil, er etnicitet. Kategorien er ikke én, som de unge taler frem særlig ofte, og eksemplet med Inge og hendes danskhed er ét af de få. Pigernes eksplicitering af Inges etnicitet kan her forstås som et udtryk for, at de må tillægge det en særlig betydning at være etnisk dansk. Men hvorfor bringes etniciteten i spil lige i denne sammenhæng? Betyder etniciteten noget særligt, når det lige præcis handler om de unges relation til andre beboere? Ser man disse spørgsmål i et magtperspektiv, så kan inddragelsen af Inges etniske danskhed forstås som et udtryk for, at Inge og de unge ikke tilbydes de samme (magt)positioner i kraft af deres etnicitet. Inge kan forstås som etnisk hvid majoritet samtidig med at de unge, i kraft af deres anden etniske baggrund, kan forstås som minoritet. Fælles for både Inge og de unge er dog, at de alle bor i Lundtoftgade – altså i et ghetto-kategoriseret boligområde. Set i lyset af ghetto-begrebets historik og negative konnotationer kan denne kategorisering i sig selv siges at positionere både Inge og de unge som minoritet, idet de som beboere i et ghetto-kategoriseret område kan forstås som et særligt minoriseret 'dem'. Men interessant er det i denne sammenhæng, hvorfor og hvordan Inge kan bruges som komponent i forhandlingen af forståelsen af det at være ung beboer i Lundtoftgade, når hun også selv bor i det ghetto-kategoriserede område? En læsning kan være, at hun på trods af sin position som beboer i et ghetto-kategoriseret område forstadsat tilbydes den majoriserende førstehedsposition på grund af hendes etniske majoritets-danskhed, hvilket står i modsætning til de unges etnicitet, som kan knyttes til en minoriserende andethedsposition. Ligeledes kan Inges kendskab til de unge siges at have en betydning, idet de unge ved, at Inge syntes godt om dem. For pigerne er koblingen i kategorierne køn og etnicitet, som de tillægger en betydning i deres forståelse af Inge, således fordelagtig for dem, idet det giver dem mulighed for at forhandle det negative syn, som visse beboere har på dem. Samtidig kan de unges fremhævelse af Inge og hendes etnisk danske førstehedsposition ses som en måde, hvorigennem de unge kan forhandle deres andethedsposition, idet Inges positive positionering af de unge giver et billede af, at også den danske hvide majoritet kan lide unge med anden etnisk baggrund, som bor i et ghetto-kategoriseret område.

I ovenstående så vi, hvordan Inge, på trods af at hendes etnicitet og alder blev tillagt en anden betydning end de unges, blev inkluderet i en fælles forståelse af at kunne lide Lundtoftegade og områdets beboere. I andre sammenhænge ser vi, hvordan kategoriernes flydende betydning tydeliggøres, idet Inge på grund af selv samme kategorier ikke inkluderes i andre sammenhænge. Inge kategoriseres ikke som én, der aktivt benytter Lundtoftegades sublokaliteter, og ligeledes kan hendes alder i denne sammenhæng forstås som influerende på, at Inge ikke inkluderes i de unges fællesskab. Inge positioneres på denne måde som en ældre dansk beboer, der kan lide Lundtoftegade og de unge beboere, men hun positioneres ikke som en del af de unges fællesskab. Overordnet set kan de unges inddragelse af Inge tolkes som et udtryk for, at de gerne vil tage de subjektiveringsmuligheder til sig, som de tilbydes ved at kategorisere og positionere sig selv og Inge på den måde, som de gør. De vil gerne kunne subjektivere sig som elskværdige beboere i et elskværdigt boligområde, og i den sammenhæng er de afhængige af alders- og etnicitetskategorierne. De unge vil ligeledes gerne påpege, at beboerne i Lundtoftegade kan tilbydes de samme positioner alt afhængig af de betydninger, som etnicitet og alder tillægges, og hvis kategoriernes betydning nedjusteres, så muliggøres denne fælles positionering.

At kende de unge rigtigt og forkert

Hvor vi i det foregående afsnit kun kort belyste, hvordan visse beboere i Lundtoftegade ikke deler det samme syn på området og de unge, som de unge selv gør, så går vi i følgende afsnit nærmere ind i dette perspektiv. Her ser vi på, hvad der kan ligge til grund for disse divergerende syn på Lundtoftegade og dets beboere, og ligeledes kigger vi nærmere på, om disse forståelser af området og beboerne har en betydning for de unge.

Indledningsvist retter vi opmærksomheden imod drengenes overvejelser omkring, hvorvidt de tror, at der er andre beboere, der i modsætningen til de unge ikke er så glade for området. Drengene udtaler, at det mener de, at der er, og Emre udfolder:

Emre: "Det er nok dem, der lige er flyttet ind.

Amir: Ja, de nye beboere.

Emre: Ja, de nye beboere. Dem der ikke kender os rigtigt. Der kun som sagt hører efter, hvad der står i medierne, ikke.

(...)

Amir: Og så dem, du ved, når de går forbi og så bare kigger ned i jorden og ikke hilser, selvom vi siger hej. De kigger bare... 'wouw de er farlige og uhhhh'. Og selvom vi siger hej pænt og sådan noget, ikke. Hvad skal man sige til det?" (FD: 5).

At være ny beboer i Lundtoftegade bliver for drengene her noget, som er forbundet med et manglende kendskab til områdets øvrige beboere, hvilket ikke umiddelbart virker ualmindeligt. I Emres udtalelse ses dog en interessant nuancering af det manglende kendskab, idet han siger: "*Dem der ikke kender os rigtigt*" (FD: 5), og hvor hans benævnelser *rigtigt* og *os* er værd at hæfte sig ved. Ved at benytte betegnelsen *rigtigt* får Emre konstrueret en forståelse af, at der ligeledes må være en *forkert* måde at kende *os* på. Men hvad ligger der i disse distinktioner og ikke mindst i Emres brug af et *os*? I det følgende søger vi efter tolkninger på disse spørgsmål.

Efter ovenstående citat spørger vi drengene ind til, om de selv har oplevet at andre beboere eksempelvis kigger ned i jorden, når de passerer drengene. Amir svarer, at det har de et par gange (FD: 5), og herefter refererer han til det afholdte beboermøde, hvor følgende ting kom frem:

Emre: "Der var mange beboere, der var utrygge over os. Nogle turde ikke lufte sin hund, og andre de turde ikke gå forbi gaden.

Amir: Fordi der hele tiden stod en flok drenge, ikke. Det gør man jo. Man hilser jo, vi siger hej og sådan noget, ikke.

Emre: Nu er det også blevet bedre vejr, så er det jo klart, at vi er mere ude på gaden, end vi er nede i Klubberne. Og så om aftenen så fordi folk har hættetøj på, det bliver jo koldt altså. Når vi hele tiden er sammen. Når vi ikke er nede under [i klubben], så er vi ovenpå [ude i gården]. Så kan det godt hurtigt komme til at ligne et eller andet forkert, som det ikke er, fordi man står syv otte mand.

Amir: Og så nogle gange så slås vi for sjov, og så bliver de helt bange. For nogle gange så driller vi hinanden. Så giver jeg lige ham en lammer, og så giver han lige mig én, og så bryder vi lidt for sjov. De tror, at det er alvor" (FD: 5f).

Hvor det i det første citat ikke blev italesat, hvem Emres *os* refererede til, så bliver det i den videre udfoldelse ekspliciteret, hvordan det i dette tilfælde er de unges køn, som tillægges en betydning. På baggrund af drengenes forståelse af, hvordan de tror, at de øvrige beboere ser på dem, så positionerer de sig som et *os*, og samtidig kan drengenes påpegning af, at de nyttilflyttede beboere adskiller sig fra de unge, ses som en konstruktion af beboerne som et særligt 'dem'. Samtidig tydeliggør citatet, hvordan de unges køn igen bliver betydningsfuldt på en måde, hvor de unge bliver tilbudt forskellige positioneringsmuligheder alt afhængig af, om de tilhører dreng- eller pige-køns-kategorien, idet pigerne ikke bliver positioneret som et *os*.

Interessant er det yderligere, hvordan drengene tillægger bestemte aspekter betydning i den måde, som de tror, at de nyttilflyttede beboere forstår drengene. Det er blandt andet drengenes påklædning, antallet af drenge samt deres ageren, som tillægges en betydning, og som konstruerer dem som et særligt *os*. Kobler vi dette til Emres eksplicitering af, at de nyttilflyttede beboere "*kun som sagt*

hører efter, hvad der står i medierne”, så kan positioneringen af drengene som et *os* forstås som influeret af en diskurs, som er affødt af mediernes fremstillinger. Mediernes betydning kan endvidere ses i relation til, hvordan de unge og de nytilflyttede beboere betydningstillægger de samme ting på vidt forskellige måder. For drengene selv bliver eksempelvis deres adfærd og påklædning tolket ind i en ramme, hvor deres hættetrøjer tillægges en praktisk betydning lige så vel, som eksempelvis deres småslagsmål tolkes ind i en venskabelig ramme. Drengenes synes derimod at forstå de nytilflyttede beboeres tolkninger af drengene på helt andre måder lige såvel, som drengene tolker beboerne på en særlig måde. Drengene forstår de nytilflyttede beboere som utrygge, og denne utryghed kobles blandt andet til de småslagsmål, der for drengene selv er for sjov, men der for de nytilflyttede beboere forstås som alvor. Derudover tolker drengene beboernes forståelser af drengene ud fra en særlig ramme, hvor drengene fremstilles som ballademagere, der gør andre beboere bange. I denne sammenhæng virker drengene ikke til at reflektere over, hvorvidt andre forståelser kunne influere på de nytilflyttedes tolkninger af drengene – de er potentielle ballademagere, og det er derfor, at beboerne ikke hilser på drengene. Men kunne der ikke også ligge andre begrundelser bag? Og hvem siger, at de øvrige beboere forstår drengene på den måde, som drengene selv tror?

Den dominerende negative ghetto-diskurs, som vi præsenterede i ”Kapitel 2”, kan ses som en mulig begrundelse for denne manglende refleksion. Drengene er muligvis vant til at blive tolket ind i en bestemt negativ diskursiv ramme, som er konstrueret udenfor Lundtoftegades mure – en ramme som kan forstås som den *forkerte* måde at kende de unge på. Herved kan drengenes positionerings- og subjektiveringsmuligheder forstås som en konstant diskursiv forhandling, hvor drengene forstår sig selv på en for dem *rigtig* måde, og hvor de kontinuerligt skal positionere sig i forhold til den for drengene *forkerte* måde at kende dem på. Derved må drengene konstant forholde sig til at blive positioneret som uroskabende ballademagere, og på bedste vis må de forsøge at forhandle positionerne, således at disse positioneringer ikke vinder indpas frem for de positioneringsmuligheder, som drengene heller selv ønsker vinder indpas.

I det ovenstående har vi set, hvordan områdets beboere til det afholdte beboermøde fik positioneret de unge drenge som nogle, der gør de nytilflyttede beboere utrygge. Afholdelsen af mødet har dog ligeledes gjort andre positioneringsmuligheder tilgængelige for drengene, idet Amir pointerer, at visse ting har ændret sig efter mødet: ”*Så nu efter det der [møde], så har jeg ærlig talt... ind til videre, der har jeg ikke oplevet nogle kigge ned i jorden, mens de går forbi mig. Det har jeg ikke.*

Ikke efter vi fik snakket om det der” (FD: 6). Drengene ekspliciterer ikke, hvad der præcist foregik til mødet, men de forklarer, hvordan der blev talt om nogle af de fordomme, som beboerne har om drengene, og drengene giver ligeledes udtryk for, at de synes, at tingene er blevet bedre, end de var inden mødet (FD: 5). Mødet kan således forstås som et forhandlingsrum, som har muliggjort, at drengene i højere grad har mulighed for at positionere sig på en for dem *rigtig* måde fremfor en *forkert*. Drengene tillægger det således en positiv betydning, at beboerne har fået skabt en dialog, og at drengene til mødet blev givet muligheden for at vise, at de er noget mere og noget andet end uroskabende ballademagere.

I de foregående analyseafsnit har der været et overvejende fokus på de relationelle interaktioner beboerne imellem inden for murene af Lundtoftegade. I det følgende vil vi bevæge os lidt uden for murene, og se nærmere på hvordan de unge i Lundtoftegade betragter det at bo i et ghetto-kategoriseret boligområde, og hvordan de ser sig selv og deres boligområde i forhold til det omgivende samfund.

Anden analysedel – det ydre perspektiv

Den medieskabte ghetto-diskurs

I det følgende belyser og følger vi tråde, der knytter sig til mediernes rolle i forhold til kategoriseringen af Lundtoftegade som en ghetto, hvilket er et aspekt, som ofte tales frem af de unge i interviewene.

I øvelsen hvor de unge skal udvælge tre ord, som de tror, at folk, der ikke bor i Lundtoftegade, ville beskrive området med, udspiller samtalen sig på følgende måde i fokusgruppen med drengene:

Emre: ”Jo, selvfølgelig så er det ghetto, kriminalitet...

Amir: Helt sikkert de der to.

Emre: Utryghed, udsat boligområde.

Amir: Vold og hele lortet.

Emre: Det er jo klart, for det er det, der står [i medierne].

Amir: Der står jo kun de ting på nettet. Der står jo kun de ting i Ekstra Bladet. Der står ikke sådan noget, som det her eller det her [drengene peger på de ord, som de selv ville beskrive området med: venskab, respekt og sammenhold]. Der står kun sådan nogle her ting [drengene peger på ghetto, kriminalitet og vold] bom, bom, bom.

Emre: Det er bare synd, at det er det eneste, de skriver om. De fortæller aldrig, når der sker noget godt jo” (FD: 9-10).

Citatet synliggør drengenes opfattelse af, at medierne fremstiller Lundtoftegade på en meget negativ måde, hvor negativt konnoterede ord såsom ghetto, kriminalitet, utryghed og vold er fremtrædende. Når Amir udbrøder: ”vold og hele lortet”, kan det læses som en frustration over mediernes fremstilling af Lundtoftegade, og Emre udtrykker, at han er ærgerlig over, at medierne kun dækker negative hændelser i området frem for også at bringe de positive begivenheder. Hvor de forrige analyseafsnit vidner om, at de unge i Lundtoftegade betragter fælles aktiviteter, sammenhold og tryghed som centrale og betydningsfulde aspekter i deres hverdag i området, så står disse opfattelser i stærk kontrast til det billede medierne, ifølge Amir og Emre, tegner af deres boligområde. Set i lyset af Wacquants teori kan der her spores en oplevelse af at Lundtoftegade stemples af medierne. At medierne italesætter Lundtoftegade som en ghetto og knytter stedet til kriminalitet, utryghed og vold, kan ud fra Wacquants teori begrebsættes som territorial stigmatisering, som netop skal forstås som en proces, hvor den offentlige debat og medierne stempler bestemte bydele som farlige, problematiske og demoraliserede steder at bo. Hvordan de unge forholder sig til denne territoriale stigmatisering af Lundtoftegade er et aspekt, som løbende forfølger i denne anden del af analysen.

I fokusgruppen med pigerne tales mediernes blik på Lundtoftegade ligeledes frem. Hafsa taler om, hvordan hun *"(...) føler, at medierne de undervurderer (...) det her sted rigtig meget. Og kalder det for ghetto"* (FP: 8). I Hafsas ordvalg spores der en frustration i forhold til mediernes fremstilling og vurdering af Lundtoftegade, hvilket bliver yderligere ekspliciteret i nedenstående passage:

Hafsa: "Også fordi netop medierne de har jo en rigtig stor indflydelse på, hvordan man omtaler et område. Også fordi der er så mange mennesker, der ser TV2 og sådan noget, ikke. Så jeg tror også bare, at når de sådan kommer herved og stiller sig og begynder at fortælle, at der har været skyderier, og der foregår ting, der ikke skal foregå. (...) det har en rigtig stor betydning, at de ikke er hernede, når det er sjovt, og når det er sommer, så er det jo sådan lidt ligesom også der, hvor det har en stor indflydelse.

Karima: Også det der med kriminalitet, der stod der også på Ekstra Bladet, at Lundtoftegade var et af de værste steder. Og Blågård. Men Lundtoftegade stod helt øverst, og der tænkte jeg bare sådan 'det passer jo ikke'" (FP: 12).

At Karima tager afstand fra at betragte Lundtoftegade som ét af de værste steder, kan her forstås som et forsøg på at forhandle eller afskrive den forståelse, som medierne ifølge hende fejlagtigt konstruerer. Her synes derved at kunne spores et ønske om at forhandle den territoriale stigmatisering af Lundtoftegade, men pigernes udtalelser indikerer også en refleksion over mediernes magt, idet at mediedækningen af området betragtes som at have stor indflydelse på *mange mennesker*. Det kan således forstås som, at der er modsatrettede diskurser i spil, hvor de unges oplevelse af Lundtoftegade står i kontrast til mediernes fremstillinger.

Men hvilken betydning har denne stigmatisering for Lundtoftegades beboere? Ifølge Wacquants teori bliver beboerne i de ghetto-kategoriserede boligområder ligeledes placeret inden for en bestemt moralsk orden af negativ karakter, som får konsekvenser for beboernes selvforståelse og for de sociale relationer beboerne imellem. Ud fra Wacquants teori ville man antage, at den territoriale stigmatisering af Lundtoftegade ville medføre, at de unge beboere ville distancere sig fra bydelen og overtage og internalisere mediernes negative blik på deres boligområde. Dette ser vi dog ikke gøre sig gældende for de unge i Lundtoftegade, idet de tværtimod forholder sig meget kritiske til mediernes fremstillinger og opponerer imod dem. Det giver et billede af, at de unge føler sig uretmæssigt kategoriseret af medierne, men deres udtalelser peger ikke på, at de tager det territoriale stigma på sig. Trods de unge ikke tager stigmaet på sig, kan man alligevel tale om, at medierne foretager en moralsk bedømmelse, som positionerer de unge på en bestemt negativ måde, som de unge ønsker at forhandle. I kontrast til mediernes negative billede af området, står netop de unges fællesskab og sammenhold, som blev fremanalyseret i første analysedel. De unges

fremstilling af Lundtoftegades positive kvaliteter kan ses som en form for modargument til det negative stigma, og man kan tale om, at måden hvorpå fællesskabet tales frem af de unge, kan læses som et diskursivt bidrag i forhold til forhandlingen af de tilgængelige positioner.

En nuancering af ovenstående perspektiver findes i følgende passage, som slører pigernes holdning til mediernes negative beretninger om Lundtoftegade.

Hafsa: "Jeg tænker, at lige meget hvad der bliver lavet af godt herude, selv hvis der bliver lavet sommerfest..."

Bianca: Ja.

Hafsa: så kommer medierne jo ikke ned og siger: 'ja, i dag er der sommerfest i Lundtoftegade'. Jeg tror mere, det er, når der sker de der negative ting...

Bianca: Præcis, også fordi det er jo det negative, der sælger jo.

Hafsa: Jeg tror ikke...

Bianca: Det er det negative.

Hafsa: jeg tror ikke, at BT sælger særlig godt, hvis der stod 'Sommerfest i Lundtoftegade'.

Karima: Jeg tror ikke, at folk ville læse sådan...

Bianca: Man vil gerne læse noget, der chokerer én. (...) Ja, det er sådan noget, der sælger. Jeg tror også, at det er derfor, at det ikke går os så meget på, fordi de er bare nødt til at finde et eller andet for at kunne sælge det.

Hafsa: Præcis.

Karima: De vil tjene penge" (FP: 26).

Ser man på denne udtalelse i forhold til afsnittets foregående citater, synliggøres der et ambivalent forhold til mediernes udtalelser. Trods frustrationen over mediernes negative fremstilling af Lundtoftegade og ønsket om at forhandle dette billede, reflekterer pigerne alligevel over, at det er de negative og chokerende nyheder, der sælger bedst. Det synliggøres på denne måde, at pigerne ikke er helt uforstående over for mediernes dagsorden, men det tegner samtidig et billede af mediernes magtfulde position, idet at de unges oplevelser af at bo i Lundtoftegade bliver forstyrret af mediernes dagsorden.

En yderligere pointe, som er interessant at fremhæve ud fra ovenstående citat, er, når Bianca pointerer, at det også er derfor, at det ikke går dem så meget på, hvordan medierne fremstiller deres boligområde "*fordi de [medierne] er bare nødt til at finde et eller andet for at kunne sælge det*". Det bliver her italesat, at mediernes udtalelser ikke går pigerne på, da det blot er et spørgsmål om mediernes omsætning, og her bliver ambivalensen igen ekspliciteret. På den ene side føler pigerne, at medierne undervurderer Lundtoftegade og fremstiller området på en misvisende måde, hvilket de opponerer imod, men på den anden side understreger pigerne også, at de ikke lader sig gå på af det,

fordi de selv har det godt i Lundtoftegade. Det giver et billede af, at der er nogle modstridende diskurser i spil. Er kampen om at forhandle den negative ghetto-diskurs og ændre den territoriale stigmatisering af Lundtoftegade en kamp, som pigerne gerne vil kæmpe? Eller er det lettere at forholde sig passivt og tilskrive stigmatiseringen det faktum, at medierne blot skal skabe forsidestof? Disse spørgsmål forfølger vi i det kommende afsnit.

Den territoriale stigmatiserings negative betydning

Hvor vi i det foregående afsnit så, hvordan de unges forståelse af medierne er præget af en form for dobbelthed, så anskueliggør vi i det følgende, at bevidstheden om, at de unges boligområde betragtes som et dårligt sted af medier og andre udenforstående, langt fra er uproblematisk.

Bianca og Hafsa fortæller om, at de godt kan være kede af mediernes udtalelser, men så længe de selv har det godt, er de ligeglade med udtalelserne (FP: 20), hvilket Emre også udtaler sig om: *"Hvis vi skulle gå og bekymre os om, hvordan alle synes om os, det kan vi være ligeglade med. Vi ved selv, hvordan det er. (...) Så vi er ligeglade med andre folks meninger"* (FD: 12). Men i kontrast hertil kan det i andre af de unges udtalelser spores, hvordan den territoriale stigmatisering alligevel får en negativ indflydelse på de unges hverdag i Lundtoftegade, hvilket vi fremhæver i det følgende. I denne forbindelse ser vi i det nedenstående nærmere på to af Biancas udtalelser. Bianca pointerer, at hun og hendes søster ofte fortæller deres mor om sjove og hyggelige aktiviteter, som de har lavet sammen med de andre unge i løbet af dagen (FP: 13), men Bianca udtrykker endvidere:

"(...) men hun [moderen] hører jo også ting fra medier og sådan nogle ting. Og så er hun sådan rigtig bekymret, og hun ringer hele tiden: 'skal I ikke snart hjem? Og husk at I skal tage hjem, når mørket falder på og sådan nogle ting'. Hun er rigtig bekymret og sådan noget, og det ærgrer mig, fordi jeg føler mig rigtig tryk her, men det irriterer mig, at min mor ikke føler, at vi er trygge her. At jeg ikke kan være hernede i fred og ro, uden at min mor hele tiden skal bekymre sig og sådan nogle ting" (FP: 13).

Og:

"(...) Hun hører alle de positive ting mig og min lillesøster fortæller om stedet og sådan noget, men et eller andet sted så alle de negative ord hun får proppet i sig af medierne, det overdøver alt det positive. Og det går jo også ud over os, for så føler vi jo også, at vi bliver lidt begrænsede, du ved. Man gider bare ikke have en mor, der hele tiden ringer 24/7, 'nå men er du okay, der er ikke sket noget?' og sådan nogle ting" (FP: 18).

I første udtalelse kommer det til udtryk, hvordan Biancas mor udviser stor bekymring for sin datters færden i området, og hvordan Bianca knytter denne bekymring til mediernes fremstillinger. Biancas positive fortællinger om hvor godt hun og hendes søster trives i Lundtoftegade, bliver på denne måde udfordret af mediernes negative fremstilling af boligområdet. Set i lyset af dette kan Biancas gentagende påpegnings af de positive aspekter ved de unges samvær også læses som hendes forsøg på at overbevise moderen om Lundtoftedades kvaliteter.

Biancas udtalelser vidner om, hvordan mediernes fremstilling af Lundtoftegade får en afgørende betydning for hendes mulighed for at kunne positionere sig som én, der bor i et trygt boligområde. Hvor Bianca oplever tryghed i sin daglige færden i området, så indoptages det utrygge medie billede i moderens forståelse af området. Dette giver os et billede af, hvor magtfuld den negative ghetto-diskurs er, idet den virker styrende for måden, hvorpå moderen tillægger Lundtoftegade betydning til trods for, at hun selv bor i området. Når Bianca pointerer, at hun *"ikke kan være hernede i fred og ro uden at min mor hele tiden skal bekymre sig"*, vidner det om, at Biancas forståelse af Lundtoftegade som et fredligt og trygt sted, bliver truet. I den sidste del af ovenstående citat udtrykker Bianca sig om, hvordan hun og hendes søsters positive fortællinger om området bliver overdøvet af *"alle de negative ord hun [moderen] får proppet i sig af medierne"*. Medierne tales igen frem som en afgørende faktor i forhold til moderens bekymringer, hvilket endvidere resulterer i en følelse af at Bianca føler sig begrænset af moderen. Bianca udfolder dog ikke, hvad disse begrænsninger præcist indebærer, men moderens konstante telefonopkald og opfordringer til: *"skal I ikke snart hjem?"*, kan læses som Biancas oplevelse af at føle sig begrænset. Ovenstående pointer synliggør, hvordan relationelle betingelser får betydning for Biancas subjektivering, idet hun påvirkes af det territoriale stigma gennem hendes relation til moderen. Stigmaet kan derved betragtes som en trussel mod de subjektiveringsmuligheder, som hun selv ønsker at tage til sig.

Endvidere er det relevant kort at pointere, at Bianca og hendes mor tilhører forskellige alderskategorier. Hvor Bianca tilhører en ungdomskategori og er en del af ungdomsfællesskabet i Lundtoftegade, så tilhører moderen kategorien "ældre beboer". Måden hvorpå mor og datter benytter sig af boligområdet er derved vidt forskellig i kraft af den betydning, som alderskategorien tillægges. Ud over mediernes indflydelse på moderen så kan de forskellige kategorier, som mor og datter defineres ud fra, også ses som en betydningsfaktor i forhold til moderens bekymringer, idet hun ikke er en del af det daglige fællesskab nede i gården.

På anden vis italesætter Emre og Amir også, hvilken betydning mediernes fremstillinger har for dem:

Emre: "Det er mere, når de [mediernes] begynder at blande de unge hernede ind i det, så begynder det at blive personligt jo. Når de går ind og rammer os.

Amir: De går og siger, at vi er bandemedlemmer og ditten datten. Grupperinger og ditten og datten. Han er murer, jeg bliver, jeg er ved at blive mekaniker. Vi har folk, der studerer jura. Vi har folk, der går i gymnasiet" (FD: 12).

Det særligt interessante her er, at Amir og Emre oplever, at medierne rammer dem personligt ved at kategorisere dem som bandemedlemmer. Ser vi denne udtalelse i forhold til specialets indledende pointer, hvor det blev illustreret, at kriminalitet og bande-problematikker oftest knyttes til drenge, kan man her argumentere for, at der i Amir og Emres og udtalelser kan spores en oplevelse af, at de rammes på deres køn som drenge. Hvor vi i det foregående så, hvordan Bianca bliver influeret af medierne gennem sin mors bekymringer, så synliggjorde hendes udtalelser ikke antydninger af, at hun, i modsætning til drengene, følte sig ramt på sit køn. Det giver således et billede af, at køns-kategorierne får betydning for, hvordan drengene og pigerne rammes på forskellige måder af medierne, idet at drengene udsættes for en særlig kønsspecifik positionering af medierne, fordi de tilhører drengekategorien i Lundtoftegade. En drengekategori der i den dominerende diskurs blandt andet knytter sig til bander, grupperinger og kriminalitet. Men drengene vil ikke lade sig indfange af den dominerende diskurs om kriminelle ghetto-drenge, hvilket bliver talt frem, når Amir pointerer, at han selv, Emre og mange andre unge i området er under uddannelse. Denne pointering kan ses som et forsøg på at modstille det at være under uddannelse med det at være en del af en bande, hvilket kan læses som drengenes ønske om at forhandle kategoriseringen og positioneringen af dem som bandemedlemmer. At være under uddannelse bliver her brugt som et argument, der går imod mediernes positionering af drengene som bandemedlemmer, og det synliggøres herved, at Amir forsøger at forhandle en position, som han føler, at drengene uretmæssigt tilskrives. At drengene positioneres som en del af det kriminelle miljø samt køns-kategoriernes betydning i denne forbindelse er et aspekt, som vi vil udfolde yderligere i afsnittet "Kriminalitet og skyderier".

Et yderligere aspekt, der kan relateres til, hvordan de unge i Lundtoftegade berøres af udefrakommendes forståelser af området, synliggøres i Biancas fortællinger om, hvordan hendes adresse får en betydning i en skolesammenhæng:

”Jeg føler mig rent faktisk stolt over at sige, hvor jeg bor henne. Også fordi jeg går i skole ude i Hvidovre, ikke, eller Avedøre. Og det er Vestegnen, det er noget helt andet, det er jo ikke rigtigt indre København. Og jeg har... de [klassekammeraterne] har altid grint af mig: ’arh Lunden’ og sådan nogle ting. Og jeg har altid prøvet at overbevise dem, jeg har altid fortalt om, at: ’i går lavede vi det her, vi er alle sammen sammen om det, vi grillede sammen, vi spillede fodbold sammen’ og sådan nogle ting. Og så holdt jeg klassefest her i fredags. Så tog vi også ned i gården, og vi spillede fodbold med de andre. (...) og jeg kan huske, da vi kom op, der var alle bare sådan ellevilde (...) De synes, det var så hyggeligt” (FP: 15).

Over for klassekammeraterne vil Bianca ikke lægge skjul på sin adresse. Hun fortæller derimod stolt om, hvor hun bor, men dette valg er ikke uden konsekvenser. Det synliggøres her, hvordan den territoriale stigmatisering ikke kun påvirker Biancas positionerings- og subjektiveringsmuligheder inden for boligområdets mure. Stigmaet påvirker også hendes relationer og interaktion med det øvrige samfund, idet at klassekammeraterne ser skævt til Bianca og griner af hende, fordi hun bor i Lundtoftegade. På trods heraf vil Bianca ikke lyve sig til en anden adresse, men hun tager i stedet kampen op for at overbevise klassekammeraterne om, at Lundtoftegade, ifølge hende, er et dejligt sted, og i hendes argumentation fremhæver hun igen fællesskabet og de sociale arrangementer som værdimarkører. Det bliver her synliggjort, at Bianca ikke ønsker at forholde sig passivt til klassekammeraternes grineri, men i stedet ønsker hun at forhandle fordommene om sit boligområde. Kigger vi tekstnært på Biancas udtalelse, benytter hun sig flere gange af ordet *altid*: *”de har altid grint af mig”*, *”jeg har altid prøvet at overbevise dem”* og *”jeg har altid fortalt om”*, hvilket vidner om, at hun gentagende gange har forsøgt at forsvare sit boligområde. Ud fra dette forekommer det ikke at være en let opgave for Bianca at skulle forhandle og rykke ved Lundtoftedades territoriale stigma. Biancas udtalelser kan tyde på, at det er blevet et projekt for hende, at nuancere eller ændre klassekammeraternes blik på Lundtoftegade i en retning, som stemmer overens med hendes egen, hvorved man kan argumentere for, at dette projekt bliver en del af hendes måde at subjektivere sig på i hendes daglige ageren i skolesammenhænge. Ved at holde klassefest og vise Lundtoftegade frem til klassekammeraterne, tyder det på, at Bianca formår at nuancere kammeraternes opfattelse af Lundtoftegade, idet de ifølge Bianca får en god oplevelse i boligområdet. Men som Bianca endvidere beskriver i det følgende, er der flere ting på spil, som er hæmmende og begrænsende for Biancas ønske om at forhandle den territoriale stigmatisering af Lundtoftegade.

”Jeg synes, at det var en skam, at de ikke troede på mig, fordi det er så hyggeligt. Og nu her, så vil de gerne tilbage igen og besøge mig og sådan nogle ting, men så er det selvfølgelig medierne, der har ødelagt det for dem, på grund af at deres forældre så er bange, når de skal komme og besøge mig. (...) Du ved, flere gange når nogle af mine veninder skal besøge mig fra min klasse og sådan nogle ting, så ringer deres mor og far altid og [siger]: ’nej du skal ikke til Nørrebro, det er et

dårligt sted. Der er kun kriminelle (...)'” (FP: 15).

Det bemærkelsesværdige i udtalelsen er, at klassekammeraternes forældre også får en afgørende betydning for Biancas subjektiveringsmuligheder, idet Bianca giver udtryk for, at forældrene besværliggør eller ødelægger hendes projekt om at ændre kammeraternes blik på Lundtoftegade. Biancas forsøg på at subjektivere sig som en tryk beboer i et godt boligområde med hyggelige fællesaktiviteter trues her af forældrenes frygt for området. Medierne indtager igen en central plads i denne sammenhæng, hvor forældrenes kendskab til Lundtoftegade, ifølge Bianca, er influeret af mediernes negative fremstillinger, hvilket bevirker, at de forsøger at afgrænse deres børn fra at besøge Lundtoftegade. Her synliggøres det igen, hvordan mediernes territoriale stigmatisering får betydning for de unges muligheder for at positionere sig og for at blive til som subjekter, idet stigmaet influerer på interaktionen og besværliggør dannelsen af relationer med venner uden for hjemmet. At Bianca ikke kan invitere sine venner med hjem, uden at hun møder forbehold fra enten klassekammeraterne selv eller deres forældre, er således en betingelse, som influerer på hendes subjektiveringsmuligheder.

I første analysedel var fokus blandt andet rettet mod de unges fællesskab og de sociale relationer internt i Lundtoftegade, og her blev det særligt synliggjort, at de unges tilhørsforhold til hinanden og til området, er betydningsfulde elementer i deres hverdag. Et særligt fællesskab inden for murene blev talt stærkt frem. Men kan fællesskabet i Lundtoftegade muligvis ses i lyset af den territoriale stigmatisering? Ser vi dette afsnits ovenstående pointer i relation til ungefællesskabet i Lundtoftegade, kan en mulig tolkning være, at udfordringerne der knytter sig til at skabe venskaber og relationer uden for murene, grundet det territoriale stigma, kan have en forstærkende effekt indad til. Sagt på en anden måde: som et værn mod det udefrakommende stigma skabes et forstærket fællesskab inden for murene. Hvor Wacquant pointerer, at stigmaet modarbejder et positivt stedtilhørsforhold og kollektiv identitet med udgangspunkt i stedet, så kan man måske her nærmere tale om, at det omvendte gør sig gældende for de unge i Lundtoftegade. Her får stigmaet måske netop en positiv virkning inden for murene, hvor fællesskab og tilhørsforhold tales stærkt frem. Denne tolkning peger på, at den territoriale stigmatisering af Lundtoftegade får en betydning for de unges relationsdannelser internt i Lundtoftegade. I denne nuancering af hvorfor ungefællesskabet i Lundtoftegade fremstår som noget særligt, kan fællesskabet både forstås som en måde at forhandle det territoriale stigma, samt at det stærke fællesskab bliver forstærket af stigmaet selv.

Hvad er en ghetto – og hvem skaber den?

I dette afsnit forfølger vi udtalelser, der belyser de unges forståelser af ghettobegrebet samt deres opfattelse af, hvorfor Lundtoftegade kategoriseres som en ghetto. I interviewene bliver ghettobegrebet ofte talt frem, og i de følgende udtalelser synliggøres, hvordan Bianca og Amir ser på kategoriseringen af Lundtoftegade. Bianca udtrykker:

”Altså hvordan kan man føle sig tryk i en ghetto, tænker jeg? Hvordan kan man have det godt (...) som person? Hvordan kan man have det godt med hinanden og sådan nogle ting i en ghetto? (...) Hvordan kan vi have jurastuderende boede i en ghetto, tænker jeg?” (FP: 14).

I stedet for blot at pointere at Lundtoftegade ifølge Bianca ikke kan betragtes som en ghetto, så stiller Bianca her flere spørgsmål op, som kontraster med ghettoens negative konnotationer. Amir nævner også eksempler på konkrete aktiviteter, som han ikke føler, stemmer overens med hans forståelse af, hvad en ghetto er, og hvad det vil sige at bo i en ghetto: *”Man kommer ned om dagen, så ser du alle folk er sammen, spiller fodbold og de griller, og du kan sgu ikke kalde det for en ghetto”* (FD: 7). Bianca og Amir taler her frem, hvordan de unge opfatter en markant disharmoni imellem deres egen oplevelse af at bo i Lundtoftegade, og dét at blive betragtet som en ghetto, og de kommer med argumenter, der kan forstås som et forsøg på at udfordre og forhandle samfundets kategorisering af Lundtoftegade som en ghetto. Ser vi nærmere på Biancas udtalelse, så er trygheden det første hun stiller spørgsmålstejn ved. Her taler Bianca sin oplevelse af tryk i Lundtoftegade op imod den utrykthed, som vi tidligere har pointeret, at medierne ville relatere til området. Dernæst fremhæves dét at have det godt med hinanden, og dette kan læses som et udtryk for det fællesskab, de unge oplever at være en del af, hvilket kan ses i kontrast til at blive kategoriseret som et konfliktfyldt sted. Til sidst fremhæves uddannelse, som kan betragtes som et modstykke til den arbejdsløshed, som er et definitions-kriterie i forhold til den officielle ghetto-liste. Biancas argumentationer kan forstås som en forhandling af ghettobegrebets berettigelse i forhold til Lundtoftegade, og ud fra Biancas udtalelser synliggøres det, hvordan hun forsøger at konstruere en moddiskurs til den, ifølge de unge, medieskabte territoriale stigmatisering.

Bianca og Amir vil ikke selv kategorisere Lundtoftegade som en ghetto, men i det følgende ser vi nærmere på nogle af de unges udtalelser, som nuancerer deres opfattelse af Lundtoftedades ghetto-kategorisering, og ligeledes ser vi nærmere på, hvorfor denne kategorisering finder sted. Hafsa og Bianca udtrykker sig i det følgende om ghetto-betegnelsen:

Hafsa: "Ja, når jeg tænker en ghetto, så tænker jeg sådan et ghettosted i L.A. eller New York...

Bianca: Ja, præcis.

Hafsa: hvor der bliver skudt hver dag. En ghetto for mig, det er slet ikke sådan noget her, som medierne udtaler, for eksempel Lundtoftegade" (FP: 14).

Amir definerer også, hvad han betragter som en ghetto:

"En ghetto det er hvor folk... du kan selv se, kig i fjernsynet, kig på Amerika, dét er en ghetto mand. Det kan man kalde en ghetto. Folk render rundt med pistoler, og truer folk, og 'giv mig dine penge og giv mig ditten og datten'. I deres eget kvarter og gør det på deres egne beboere. Dét kan du kalde en ghetto. Jeg synes ikke, at du kan kalde det her [Lundtoftegade] en ghetto. Det synes jeg ikke. Og grunden til at folk begynder at kalde det for en ghetto, det er fordi at de andre mennesker kommer ned og ødelægger det for alle os andre. Fordi de kommer udefra og begynder at skyde hernede, og så bliver det kaldt for en ghetto" (FD: 7).

Ud fra de to ovenstående citater taler de unge frem, at de knytter ghettoen til en amerikansk sammenhæng, hvor folk stjæler, skyder og truer hinanden internt blandt beboerne, hvilket de unge ikke mener gør sig gældende i deres eget boligområde i Lundtoftegade (FD: 7, FP: 6). Særligt Amirs forståelse af ghettoen kan siges at være knyttet til interne problematikker og stridigheder. I Amirs udtalelse er det endvidere interessant, at han tilskriver Lundtoftegades ghetto-kategorisering udefrakommende faktorer, og han taler i denne forbindelse to forskellige positioner frem, idet at det er *"de andre mennesker"* som kommer og ødelægger det for *"alle os andre"*. Hafsa og Bianca udtrykker sig også herom:

Hafsa: "(...) Altså jeg føler bare i hvert fald ikke, at den [kriminaliteten] hører til der, hvor vi er agtig...

Bianca: Ja.

H: den hører mere. Den foregår her, men den hører til andre mennesker end...

(...)

II: Så det er ikke så meget dem, der bor her internt, der har nogle ting?

Bianca: Nej slet ikke, overhovedet ikke. Der er intet internt. Alt der foregår, du ved kriminelt og sådan nogle ting, det er [nogle] udefra og så måske nogle her fra" (FP: 6).

Såvel som Amir understreger pigerne at den kriminalitet, der foregår i Lundtoftegade, hører til andre mennesker, men der kan dog samtidig spores en vis usikkerhed, idet de siger: *"og så måske nogle her fra"*. Pigerne afskriver således ikke helt, at der er nogle fra deres eget boligområde, som også er en del af kriminaliteten, men at det er i relation til *dem udefra*, at kriminaliteten opstår. De unges påpegning af at det er nogle udefra, som skyder og skaber ballade i området, kan læses som et forsøg på at forhandle ghetto-kategoriseringen af Lundtoftegade, hvor det er dem udefra, som er skyld i at Lundtoftegade kategoriseres som en ghetto.

De unges udtalelser kan ses i lyset af Wacquants teori om symbolske selvopretholdelsesstrategier, som refererer til, at der som modtræk til den territoriale stigmatisering udvikles strategier for afstandstagen og udpegning af syndebukke. Ud fra Wacquants teori giver dette os et billede af, hvordan territorial stigmatisering kan føre til skabelsen af skillelinjer. Disse skillelinjer kan vise sig ved at give udtryk for, at dér hvor man selv bor, er et ordentligt sted, hvor dem ovre i den anden gade eller den anden blok er demoraliserede mennesker, som egentlig er årsagen til det territoriale stigma. Amir erkender, at der har været skyderier i området, men han placerer årsagen til stigmaet samt Lundtoftegades ghetto-kategorisering væk fra Lundtoftegades beboere. Man kan her tale om, at han forskyder stigmaet hen på nogle andre, hvilket kan tolkes som en symbolsk afrensning af stigmaet.

I måden hvorpå de unge definerer deres relation til de udefrakommende synliggøres et magtrelationelt aspekt, som kan læses som første- og andethedspositioner. Samtidig med at de unge positionerer de udefrakommende som ”de skyldige”, så positionerer de unge i Lundtoftegade sig selv som ”de uskyldige”. Man kan herved argumentere for, at de unge selv forsøger at indtage den positivt overlegne førstehedsposition, og at de tilskriver de udefrakommende den negativt definerede andethedsposition. Sagt på en anden måde, så tager de unge her afstand fra skyderierne såvel som ghetto-kategoriseringen af området ved at udpege de udefrakommende som syndebukke, hvilket kan forstås som en andethedspositionering af de udefrakommende. Dette kan tolkes således, at de unge forsøger at normalisere sig selv i forhold til en udefrakommende andethed. Herved kan de unge positionere sig selv og det ungefællesskab, som fremstår som særligt betydningsfuldt for dem, som uskyldige. Men hvorfor finder denne forskydning af stigmaet sted? De unges udtalelser kan selvfølgelig tilskrives, at det faktisk *er* de udefrakommende, som er grunden til skyderierne i området. Men set i forlængelse af de unges afstandstagen fra den territoriale stigmatisering samt italesættelsen af det stærke fællesskab blandt de unge, kan deres forskydning af stigmaet også tolkes som et ønske om og et forsøg på at rense Lundtoftegade og det dertilhørende ungefællesskab. Erkendes det først, at det også er nogle af de unge i Lundtoftegade, som er skyld i skyderiernes opståen, så er der risiko for at det positive ungefællesskab, som de unge føler sig som en del af, kan blive ”smittet” af negative konnotationer, hvilket kan få en betydning for måden, hvorpå de unge kan subjektivere sig selv som trygge subjekter i et trygt og konfliktfrit boligområde.

Gennem denne første- og andethedspositionering udfordrer og forhandler de unge ghetto-kategoriseringens berettigelse i forhold til Lundtoftegade, hvor det netop er den udefrakommende andethed, som ifølge de unge er skyld i, at Lundtoftegade kategoriseres som en ghetto.

Lundtoftegade versus Mjølnerparken

Som det blev skrevet frem i de foregående analyseafsnit, så betragter de unge ikke Lundtoftegade som en ghetto, men idet de eksempelvis relaterer ghetto-begrebet til en amerikansk kontekst, så afskriver de unge ikke ghettoen som en kategori. I det følgende ser vi nærmere på, hvordan de unge også fastholder kategorien ghetto i en dansk kontekst.

Emre udtrykker sig i det følgende om, hvordan Lundtoftegade adskiller sig fra Mjølnerparken og Blågårds Plads:

”Når du kigger på det, hvis du går ind i Mjølnerparken og Blågårds Plads og diverse andre ghettoer, der findes i Danmark, så er der gaderøverier hver dag, og der er indbrud, og jeg ved ikke hvor meget, og der er vold. Og hvis du så kigger på det her. Jeg ved ikke, hvor du kan støve det op henne? Det eneste kriminalitet der foregår hernede, det er hash-salget ude på hjørnet” (FD: 7).

Emre kategoriserer her Mjølnerparken og Blågårds Plads som ghettoer i kraft af, at der ifølge ham dagligt foregår røverier, indbrud og vold i disse boligområder, hvilket modstilles med hverdagen i Lundtoftegade. Ved at konstruere Mjølnerparken og Blågårds Plads på en særlig negativ måde og ved at påpege, at Lundtoftegade adskiller sig fra denne fremstilling, så får Emre også samtidig konstrueret Lundtoftegade som et positivt modstykke til disse boligområder. På denne måde muliggøres det for Emre at positionere sig som beboer i et godt område, idet Lundtoftegade tales frem i relation til andre områder, der kan knyttes til mere negative aspekter. I modsætning til Emre så stiller Amir sig kritisk overfor at bedømme andre kvarterer, idet han udtaler: *”Det er ikke noget med, at man skal kalde de andre steder for ghettoer, forstår du, jeg gider ikke bedømme andre kvarterer. Men jeg synes i hvert fald ikke, at det her [Lundtoftegade] det er en ghetto” (FD: 7).* Amirs afstandtagen fra at kategorisere andre boligområder som ghettoer kan muligvis være et reflekteret udtryk for, at Amir selv kender til betydningen af at bo i et ghetto-kategoriseret område. Endvidere kan hans oplevelse, af at blive positioneret som kriminel og bandemedlem (FD:12), læses som en betydningsfaktor i forhold til at undgå at tale dårligt om andre boligområder. Han ønsker ikke, at andre skal udsættes for samme kategorisering som ham selv og hans boligområde, er blevet det. I stedet for at kategorisere Mjølnerparken og Blågårds Plads som ghettoer, så fastholder Amir blot, at Lundtoftegade ifølge ham ikke kan defineres som en ghetto.

Trods Amir og Emres uenighed om hvorvidt andre boligområder kan betragtes som ghettoer, så er de fælles om at fremhæve Mjølnerparkens markante forskellighed fra Lundtoftegade. I nedenstående citat pointerer Emre og Amir, at der er stor forskel på, hvordan de unge passer på

deres klub i henholdsvis Mjølnerparken og Lundtoftegade:

Emre: "Og så igen f.eks. de havde jo den der klub nede i Mjølnerparken. Den der Hakuna Matata.

(...)

Emre: Den blev brændt ned og alle ting blev stjålet.

(...)

Emre: Ja, den blev lukket også.

Amir: Fordi de fandt våben derinde.

I2: Nå, hvem fandt det?

Amir: Politiet.

Emre: Prøv at kig på den her klub [i Lundtoftegade], den har været der i hvor mange år?

Amir: Mange år.

Emre: Rigtig mange år. Siden vi var helt små.

(...)

Emre: Ja. Der har aldrig været... der er ikke noget, der er blevet stjålet. Alt står, som det stod. Forstår du? Den er endda... nogle gange så er den... den kan være døgnåbent. Folk kan glemme at låse. Folk kan sidde heroppe uden pædagoger, ligesom vi gør nu. Pædagogerne det er fordi, de ved... de stoler på os. De ved, at der ikke er nogen, der tager noget. Så vi ser det her som vores andet hjem. Den her klub. Fordi vi er her... vi er her mere end vi er hjemme.

(...)

Emre: Vi passer på det det, fordi vi ved, det er vores. Så hvis vi endelig ødelægger noget, så er det... vi ødelægger det for os selv. Så det er klart, vi passer på tingene her" (FD: 14).

I citatet fremstår det som betydningsfuldt for Emre og Amir at tale frem, at de i Lundtoftegade har en særlig ansvarlighed over for deres omgivelser og herunder særligt klubben. Emre og Amir føler, at klubben i Lundtoftegade er deres klub og deres andet hjem, og derfor har de også et stort ansvar for at passe på klubben. Samtidig får de også understreget, at tilliden er central for klubbens eksistens, idet det pointeres, at pædagogerne stoler på dem. Drengene får således positioneret sig som ansvarsfulde og tillidsvækkende unge mennesker, og denne position får betydning for den måde hvorpå drengene kan subjektivere sig som unge drenge i Lundtoftegade. Positioneringen kan forstås som drengenes måde at forhandle den negative ghetto-diskurs, hvor de som drenge ofte knyttes til kriminalitet og uroligheder i de ghetto-kategoriserede boligområder. Men ikke alene taler drengene frem, at de er glade for deres klub og passer godt på den, men det fremstår også som et vigtigt projekt for dem, at sætte denne ansvarlighed i kontrast til noget andet og noget værre, nemlig Mjølnerparken.

I fokusgruppen med pigerne synliggøres denne kontrasterende fremstilling mellem Lundtoftegade og Mjølnerparken ligeledes:

Hafsa: "Jeg føler ikke, at det [Lundtoftegade] er en ghetto overhovedet. Altså ligesom Mjølnerparken, det kan jeg godt føle, det er en ghetto. (...)

Bianca: Nej, det føler jeg heller ikke. Jeg føler bare ikke at fx Mjølner... det ikke fordi vi har boet der før, vel... men du ved, bare hvad man hører, du ved de folk, man kender, så føler jeg ikke, at der findes f.eks. de samme ting, som de tre nævnt (...) [sjov, respekt og sammenhold]. Jeg tror mere, at det er det.

Hafsa: Og, der sker, altså der sker indbrud hos hinanden der [i Mjølnerparken].

Bianca: Der foregår tingene internt.

Karima: Der er altid brand...

Hafsa: Ja...

Bianca: Og i Mjølnerparken...

Karima: ja, og alle cyklerne bliver bare punkteret...

Hafsa: og tyveri og sådan rigtig meget...

Karima: jeg var der i to timer...

Hafsa: Og der bliver kastet sten på politiet...

Karima: Ja, jeg var der i to timer, og så var min cykel blevet stjålet. Og jeg havde også oplevet, at der kom sådan 6 politibetjente, og så var der folk der kastede... eller nogle drenge som kastede sten og stak af (...)

Bianca: Det hører ikke til her.

(...)

Karima: Jeg har jo set det på, jeg har jo set det i tv'et, ikke. Når de, når politiet er derhenne, så råber de jo til politiet: 'luder' og alt muligt, men det gør vi ikke her, der hilser vi bare" (FP: 8f).

Pigerne nævner en række eksempler og situationer, som stiller Mjølnerparken og dets beboere i et dårligt lys, og i samme ombæring understreges det gentagende gange, at disse negative hændelser på ingen måde udspiller sig i Lundtoftegade. I ovenstående citat er det endvidere interessant, at de forhold, som pigerne taler frem om Mjølnerparken, ikke nødvendigvis er oplevet af pigerne selv. Med Biancas udtalelse "det [er] ikke fordi vi har boet der før, vel... men du ved, bare hvad man hører, du ved de folk, man kender", synliggøres det, at hun ikke taler af egne erfaringer, men at hun har fået denne viden fra folk man kender. Karima har selv nogle negative erfaringer efter at have besøgt området, men hun udtrykker ligeledes, at hun har set det i tv'et, hvordan der bliver råbt efter politiet. Hvad folk og medier beretter om Mjølnerparken, tager pigerne her for gode varer. Ser man dette i forhold til de unges kritik af mediernes negative fremstilling af Lundtoftegade, synliggøres der her en tvetydighed i forhold til, hvordan pigerne forholder sig til mediernes og andre folks udtalelser. På den ene side er de kritiske over mediernes, ifølge dem, fejlagtige fremstillinger af Lundtoftegade, men når det handler om at sætte Mjølnerparken i et dårligt lys, så er pigerne knap så kritiske overfor, hvor de får deres viden fra. Det giver et billede af, at der er noget andet på spil, når det handler om dem selv frem for andre boligområder, hvor det har en særlig betydning for de unge at tale noget frem, som kan muliggøre nogle mere positive subjektiveringsmuligheder for de unge.

Måden hvorpå, de unge konstruerer et negativt billede af Mjølnerparken til fordel for en positiv fremstilling af Lundtoftegade, synes at adskille sig fra Wacquants teoretiske perspektiver på beboeres ageren i ghetto-kategoriserede boligområder. Ifølge Wacquant forsøger ghettoens beboere at opnå egen værdi ved at tage afstand fra og fremstille et devaluerende billede af deres eget boligområde. I stedet for ses det, hvordan det modsatte gør sig gældende i Lundtoftegade, idet de unge ikke overtager Lundtoftedegades territoriale stigma, men derimod fremstiller de et devaluerende billede af et andet og eksternt boligområde. I tråd med Wacquants perspektiver kan man derimod argumentere for, at der er tegn på en form for selvopretholdelsesstrategi, hvor de unge fremstiller et andet boligområde, Mjølnerparken, der ligeledes kategoriseres som en ghetto, som et demoraliserende og konfliktfyldt sted. Dette kan tolkes som et forsøg på at genvinde positiv værdi til Lundtoftegade og dets beboere, og de unges udtalelser synes således at indikere: ”Se, vores boligområde er slet ikke så slemt som nogle af de andre steder”. Måden hvorpå de unge positionerer andre, i dette tilfælde særligt Mjølnerparken, får således en værdiskabende betydning for den måde, de unge i Lundtoftegade kan positionere sig selv.

At ghetto-betegnelsen relateres til boligområder i USA såvel som Mjølnerparken og Blågårds Plads vidner om, at de unge egentlig ikke ønsker at gøre op med ghettoen som kategori. Idet de unge fastholder ghetto-betegnelsen, kan de knytte den til andre lang mere problematiske ghetto-kategoriserede boligområder end Lundtoftegade, og derved kan der netop skabes tvivl om ghetto-kategoriseringens berettigelse i forhold til Lundtoftegade. Det synliggør herved, at de unge forhandler ghetto-kategoriseringen, men at det er en forhandling, som tilpasses og influeres af de unges egen dagsorden. Gennem forhandlingen af ghetto-kategoriseringens berettigelse i forhold til Lundtoftegade muliggøres det for de unge at subjektivere sig på en for dem mere ønskværdig vis.

Kriminalitet og skyderier

I de foregående analyseafsnit er det blevet synliggjort, hvordan de unge tager afstand fra at betragte Lundtoftegade som en ghetto. Trods de unge ikke opfatter deres boligområde som et kriminelt sted, så synliggøres det dog alligevel i de unges udtalelser, hvordan kriminalitet får betydning for de unges hverdag i Lundtoftegade. I det følgende ser vi nærmere på, hvordan de unge italesætter kriminaliteten og skyderierne i deres boligområde.

I vores go-along med Hafsa førte hun os på eget initiativ ud af boligområdet og ud på selve Lundtoftegade, hvor hun udpegede den kælderopgang, hvor hash-handlen i Lundtoftegade ifølge hende foregår (GP: 3). Endvidere førte hun os forbi det område, hvor skyderierne havde foregået,

og hun fortalte om, hvordan der kort forinden var blevet skudt en mand netop dér, hvor vi passerede forbi (GP: 3). For os at se illustrerer Hafsas fortællinger og rundvisning i området en åbenhed i forhold til at tale om skyderierne og hash-handlen i området. I vores go-along med David og Jamil var det derimod på vores egen opfordring, at vi bevægede os ud på gaden, for derved at passere det samme område, som vi gjorde med Hafsa. På intet tidspunkt benyttede drengene sig af ordene skyderi eller hash-handel, og da vi spurgte ind til den ballade, som der havde været i området, så svarede David: *"det skete ude på gaden"* (GD: 5), og det var her vores opfattelse, at han indirekte refererede til de skyderier, der var foregået et par uger forinden. Hafsas åbenhed i forhold til disse emner set i relation til David og Jamils begrænsede og indirekte udtalelser herom igangsatte nogle refleksioner hos os. Var denne forskel i åbenhed omkring hash-handlen og skyderierne i området en tilfældighed? Eller kunne denne forskel, hvorpå henholdsvis Hafsa og drengene udtalte sig om skyderierne, ses i lyset af deres forskellige køns kategorier? I dette afsnit ser vi nærmere på nogle udtalelser, som kan belyse disse refleksioner yderligere.

Amir udtrykker, hvordan det ofte er drengene, der bliver betragtet som dem, der er skyld i skyderierne og problemerne i området:

Amir: "De tror jo, at det er os, der går rundt og skyder, men det er folk, der kommer ned og skyder her. Og de tror, at det er os, der går rundt og skaber problemer og ditten og datten. Det er også derfor, at der er mange der kigger ned på os sådan der. Men vi gør slet ikke sådan nogle ting. Det gør vi ikke, jeg sværger. Vi passer på os selv. Vi passer på hinanden og ikke andet" (FD: 6).

Som skrevet frem i analysens første del så synliggør Amirs udtalelse også her, hvordan drengene bliver gjort til et generaliserende *os*, og at der bliver set på drengene på en særlig negativ måde. I denne sammenhæng udtrykker Amir en følelse af frustration og magtesløshed, idet at drengene, inklusiv Amir selv, bliver positioneret som dem, der er skyld i skyderierne og problemerne i området. Amirs ordvalg *"Det gør vi ikke, jeg sværger. Vi passer på os selv"*, giver et billede af, at drengenes opfattelse af dem selv ikke stemmer overens med den måde, hvorpå de føler sig positioneret. Dette kan læses som et udtryk for, at de ikke vil indfanges i, hvad man kan betegne som en stereotyp *"kriminelle ghetto-dreng"* kategorisering. I udtalelsen synliggøres det også, hvordan skyderierne får en konkret betydning for drengenes hverdag, idet der bliver set ned på dem på grund af skudepisoderne i området. I måden hvorpå de subjektiverer sig som unge drenge i Lundtoftegade, kan de ikke afskrive de positioner, som de tilskrives. De positioner, som drengene føler er dem uretmæssigt tilskrevet, bliver en del af deres hverdag i boligområdet, og denne positionering af dem er noget, som de uundgåeligt må forholde sig til i hverdagen, eksempelvis når

de møder nedværdigende blikke i dagligdagen. På denne måde kan skyderierne og kategoriseringen af drengene som kriminelle ses som aspekter, der influerer på drengenes subjektiveringsmuligheder.

Ser vi disse iagttagelser i forhold til de foregående refleksioner om hvorvidt, der er forskel på hvordan drengene og pigerne udtaler sig om skyderierne, så kan man argumentere for, at Amir og Emres udtalelser støtter op om den mulige tolkning af, at de forskellige køns kategorier har en betydning for den måde, som henholdsvis drengene og pigerne udtaler sig om skyderierne i området. Hvor David og Jamil på kortfattet og indirekte vis refererer til skudepisoderne, så ser vi også hvordan Amir og Emre udtaler sig kort om skyderierne, og måden hvorpå de gør det, adskiller sig også fra Hafsas fortællinger herom. Vi ser her at Amir og Emres udtalelser om skyderierne og problemerne i området netop bliver knyttet til positioneringen af dem som kriminelle drenge, hvorimod der i Hafsas udtalelser om skyderierne ikke spores den samme oplevelse af at blive positioneret på baggrund af sit køn som pige. Det tyder derved på, at måden hvorpå drengene taler eller undlader at tale om skyderierne er forbundet med og influeret af den drengekategori, som de tilhører. Men drengene vil ikke lade sig underordne positioneringen af dem, og som illustreret i flere foregående analyseafsnit, så forhandler drengene positioneringen af dem som kriminelle problemskabende drenge. Drengene taler sammenhold, venskab og respekt frem som værdifulde og værdiskabende elementer i deres hverdag, og samtidig understreger de, hvordan de er aktive deltagere i samfundet, idet de eksempelvis er under uddannelse (FD: 3f, 13). I det følgende ser vi nærmere på en udtalelse, som bibringer yderligere perspektiver på drengenes ønske om at forhandle positioneringen af dem.

Nedenstående citat er ét af de få steder, hvor Amir og Emre italesætter kriminaliteten i Lundtoftegade:

Emre: "(...) Det eneste kriminalitet, der foregår hernede, det er hash-salget ude på hjørnet ikke. Det er ikke nogen hemmelighed. Det foregår åbenlyst jo. Så det er meget lav kriminalitet, så det skader ikke nogen. Og så igen det er ikke bandemedlemmer, der kommer og køber, det er Hr. og Fru Larsen.

Amir: Hr. og Fru Jensen der kommer og køber.

I2: Men er det sådan, at man ser det ske eller hvordan?

Emre: Ja, du kan gå ud på gaden og stå i fem minutter, så skal du nok opleve det" (FD: 7).

Hash-salget bliver her fremstillet som den eneste form for kriminalitet, der foregår i Lundtoftegade, og i drengenes optik er denne form for kriminalitet harmløs, idet den ifølge dem selv ikke skader nogen. Dette kan forstås som en legitimering og bagatellisering af hash-handlen, idet den gøres til en naturlig og ufarlig del af hverdagen. At drengene legitimerer hash-handlen, kan tolkes som

drengenes kategorisering af Lundtoftegade som et ikke-kriminelt sted. Når de legitimerer hash-handlen i deres boligområde, så får det samtidig også betydning for drengenes egen position i boligområdet, hvor positioneringen af dem som kriminelle ghetto-dreng kan søges forhandlet. I denne forbindelse bliver drengenes pointering af, at det ikke er bandemedlemmer men derimod Hr. og Fru Larsen og Jensen, der kommer og køber hash, interessant at forfølge. Kan denne understregning ses i lyset af, at det som oftest er drenge, der knyttes til det kriminelle og banderelaterede miljø? Er Amir og Emre bange for at blive associeret med hash-handlen og bandemiljøet, da de selv er unge drenge, som bor i et område, hvor hash-handlen foregår? Ved at understrege at det er Hr. og Fru Larsen, som kommer og køber, kan det måske holde Amir og Emre selv, såvel som andre drenge i området, uden for mistanke, idet at "Hr. og Fru Larsen" nærmere henleder tankerne på et ældre dansk ægtepar, som ikke på samme måde knyttes til eller konnoterer noget kriminelt. Ovenstående tolkning kan sammenfattes på følgende måde: Idet hash-handlen kan forstås som en form for kriminalitet, som knytter sig til det at være unge drenge, så kan drengenes legitimering og bagatellisering af denne form for kriminalitet læses som en måde, hvorpå de forsøger at fraskrive sig positioneringen af dem som kriminelle drenge. Dette kan endvidere læses som et udtryk for en forhandling af ghetto-begrebets berettigelse i forhold til Lundtoftegade. Ved at afskrive kriminaliteten kan drengene endvidere indtage nogle andre og for dem mere ønskværdige positioner end dem, de tilskrives af den negative ghetto-diskurs.

Et yderligere interessant aspekt ved ovenstående citat er, hvordan Amir og Emre indirekte taler etnicitetskategorien frem. Drengenes pointering af, at Hr. og Fru Larsen også kommer og køber hash, kan læses som et udtryk for, at Hr. og Fru Larsen er den etnisk danske majoritet. I modsætning til Lundtoftegades drenge med anden etnisk baggrund forbindes Hr. og Fru Larsen ikke på samme vis med kriminalitet. Ved at forbinde Hr. og Fru Larsen med hash-handlen, så legitimeres kriminaliteten yderligere, idet at det er noget som majoriteten er en del af. Dette minoritets- og majoritetsperspektiv kan forstås i et første- og andethedsperspektiv, hvor det kan læses som om, at Hr. og Fru Larsen positioneres som den majoriserede førstehed. Ved at pointere at denne førstehed også er en del af kriminaliteten, så får det betydning for den minoriserede andethed, som kan knyttes til bandemedlemmerne, idet at det hierarkiske og magtrelationelle forhold mellem første- og andethed sløres. Det kan således læses som drengenes forsøg på at forhandle den andethedsposition, som de selv oplever at blive associeret med i kraft af mediernes positionering af dem som bandemedlemmer samt på grund af deres anden etniske minoritetsbaggrund.

Hvor ovenstående tolkning peger på, at drengene søger at forhandle positioneringen af dem som kriminelle drenge og bandemedlemmer, så ser vi i det følgende, hvordan pigerne også bidrager til denne forhandling:

Karima: "Drengene har jo også... Folk tror jo, at de bare render rundt og laver indbrud, men de fortalte jo også, at de jo er i gang med en uddannelse. Nogle læste til jura. Andre var det der TDC.

Bianca: Det der teknisk noget.

Karima: Ja. Noget med telefon. Andre... en anden han var mekaniker. Men de laver noget, men i fritiden er de bare sammen med vennerne der nede i klubben og så videre. Så det er jo ikke noget med, at de render rundt og laver intet. Så de laver noget og efter det, så kommer de her sammen med vennerne, som vi gør.

I2: Men der var nogen, der troede, at de rendte og lavede intet, eller hvad?

Hafsa: Ja. Nogen tror jo, at de laver intet og bare sådan laver kriminalitet, men det gør de ikke" (FP: 10).

Pigerne stiller sig her kritiske over for måden, hvorpå drengene bliver opfattet som kriminelle drenge. I pigernes måde at eksplicitere at drengene gør, "som vi gør", synliggøres der et ønske om at forhandle positioneringen af drengene, og idet at pigerne italesætter, at drengene netop gør, som pigerne gør, bliver der skabt et fælles *vi*. Sagt på en anden måde, så synes pigerne at sige: "om vi er drenge eller piger, så gør vi det samme i vores hverdag". Samtidig med at pigerne taler et fælles *vi* frem, så antydes det også i pigernes udtalelser, at de er bevidste om, at de som piger i kraft af den betydning, som deres køn tillægges, har en anden position til rådighed end drengene, og netop den position, som pigerne indtager, ønsker de også at drengene skal tilbydes. Vi ser her, at det ikke blot er drengene selv, der ønsker at forhandle positioneringen af dem selv, men at pigerne ligeledes forsøger at forhandle drengenes position. Disse iagttagelser kan tolkes som et udtryk for, at der ikke er det samme på spil for pigerne som for drengene, idet at pigerne ikke på samme vis som drengene positioneres som kriminelle bandemedlemmer, da pigerne netop knyttes til en anden kønskategori. Pigerne har en anden stemme til rådighed i forhold til at udtale sig om kriminalitet og skyderier, da de ikke på samme vis som drengene er i fare for at blive indfanget i kategorien af kriminelle ghetto-drenge.

Endvidere kan pigernes ønske om at forhandle drengenes position forstås som et udtryk for, at pigerne, trods de ikke positioneres som kriminelle, alligevel influeres af den negative positionering af drengene. Dette skal forstås på den måde, at de positioneringer, som drengene tilskrives i relation til den negative ghetto-diskurs, er med til at skabe et negativt blik på Lundtoftegade og det at være beboer i boligområdet, hvilket således også potentielt rammer pigerne. At pigerne forsvarer drengene og forsøger at forhandle positioneringen af dem, kan måske føre til at blikket på drengene

ændres i en mere positiv retning, hvilket i forlængelse heraf måske kan afføde et mere positivt syn på hele Lundtoftegade. Pigernes positive positionering af drengene kan således også få en betydning for pigernes egne positionerings- og subjektiveringsmuligheder i Lundtoftegade, og det kan herved læses som fordelagtigt for pigerne selv, at positionere drengene som gode drenge, der er under uddannelse og som passer på pigerne såvel som boligområdet.

Ud fra dette afsnits indledende refleksioner om drengenes og pigernes forskellige måder at italesætte kriminalitet og skyderier i Lundtoftegade, så peger afsnittets pointer på, at pigernes åbenhed og drengenes begrænsede udtalelser i forhold til at berøre disse emner, ikke er tilfældigheder. Derimod er det blevet synliggjort, hvordan kønskategoriernes og de dertil knyttede diskursive positioneringer kan tilskrives afgørende betydning, når emner som skyderier og kriminalitet berøres. De unges subjektiveringsmuligheder kan således betragtes som influeret af den måde, hvorpå deres køns kategorier tillægges betydning i relation til den negative ghetto-diskurs.

Kapitel 6 – Afsluttende del

Forhandlingsrummet – en diskuterende og reflekterende afrunding

Intentionen med vores speciale har været at få et indblik i de unges hverdag i Lundtoftegade og deres egne fortællinger om livet i et ghetto-kategoriseret boligområde. Vi har søgt ind i feltet med en optagethed af at ville høre de unges egne stemmer – stemmer som for os at se ofte var oversete i forhold til ghetto-feltet, som særligt var domineret af politiske og journalistiske røster.

Både før og under selve interviewene i Lundtoftegade gjorde vi os refleksioner over, hvordan de unge forholdte sig til vores interesse for at tale med dem, idet de antageligvis var vant til kritiske røster omkring deres boligområde. De unge havde givetvis stillet sig selv og hinanden spørgsmålet om, hvorfor vi egentligt ville snakke med dem? Havde vi mon nogle kritiske intentioner og bagtanker? Og hvordan ville vi fremstille deres boligområde i vores speciale? Men hvorfor de unge havde sagt ja til at tale med os, var et spørgsmål som vi først blev opmærksomme på efter interviewene. Havde de unge en særlig intention med at ville tale med os, lige såvel som vi havde en særlig intention med at ville tale med dem? Og hvilken betydning tillagde de unge interviewet? Vi forfølger nu disse spørgsmål, og vi vil på diskuterende og reflekterende vis belyse et endnu uberørt aspekt af vores empiri, som bevæger sig ud over de pointer, som vi fremanalyserede i analysen.

Vi tager udgangspunkt i en udtalelse fra fokusgruppeinterviewet med pigerne, hvor pigerne i slutningen af interviewet fortæller om, hvordan det har været at deltage i interviewet:

Bianca: "Vi er glade for, at vi kunne hjælpe.

I2: Det kunne I uden tvivl.

Hafsa: Jeg håber i hvert fald, at I kunne bruge det til noget.

I1: Ja.

I2: Bestemt, det er der ikke nogen tvivl om.

Bianca: Og måske kommer jeres speciale... det kunne godt være, at det havde en effekt på fremtiden, hvis nogen fik læst det ude fra... at de måske også fik et bedre syn på det her sted.

I2: Det tænker du?

Bianca: Ja, det håber jeg rent faktisk ville ske.

Hafsa: Censoren og vejlederen.

Bianca: 'Du skal lige læse den her aflevering, det er faktisk ret chokerende, hvordan de har det dernede [i Lundtoftegade]' (FP: 26f).

Pigerne udtrykker, at de er glade for at *kunne hjælpe* os i forhold til vores speciale. I deres forhåbning om at nogle *ude fra* kommer til at læse specialet, giver pigerne udtryk for, at de i mødet med os ikke bare er glade for at kunne hjælpe. Samtidig øjner de muligheden for at blive lyttet til og for at igangsætte en forhandling af den stereotype diskursive fremstilling af dem og deres boligområde. Interviewsituationen bliver her til et forhandlingsrum, og vi er ikke kun medkonstruktører af det forskningsfelt, som vi undersøger, men lige såvel ser pigerne os som potentielle medforhandlere. Med Biancas udtalelse: *"Du skal lige læse den her aflevering, det er faktisk ret chokerende, hvordan de har det dernede"*, bringer hun perspektiver på banen, som står i kontrast til den negative ghetto-diskurs. Hun synes at give udtryk for, at de aspekter, som pigerne har talt frem i interviewet, er aspekter, som kan bruges mod den negative ghetto-diskurs, og som kan danne grundlag for forhandling. Men denne forhandling behøver ikke kun at afgrænse sig til interviewsituationen inde bag Lundtoftøgades mure samt til de skrevne sider i vores speciale. Pigerne afsøger muligheden for, at denne forhandling kan bevæge sig ud i samfundet igennem os.

I interviewene med de unge var vi bevidste og reflekterede omkring den asymmetriske relation mellem interviewer og informant. Hvad der derimod overraskede os var, at de unge så interviewsituationen som et forhandlingsrum, og at de betragtede os som potentielle medforhandlere. At den viden, som de unge gav os, ikke kun var brugbar for os i relation til vores speciale, men at den potentielt også kunne være brugbar for de unge selv, var således en overraskelse. Som forskere skal vi reflektere over vores forskerposition og betydningen af denne, men ud fra pigernes udtalelser i ovenstående citat finder vi det yderligere relevant at reflektere over, hvad de unge tillagde betydning i forhold til at positionere os som medforhandlere af Lundtoftøgades ghetto-kategorisering. Forhandler de unge igennem os, fordi vi er universitetsstuderende? Er det fordi vi er ældre end dem? Eller er det fordi, at de unge ser os som en del af den etnisk danske majoritetsbefolkning, som tilmed bor uden for det ghetto-kategoriserede boligområde? Pigernes positionering af os kan læses som et udtryk for, at vi og de unge tilhører forskellige kategorier, som tilmed bliver tillagt et magtrelationelt aspekt. I denne læsning gør pigerne os til den majoriserede førstehed, samtidig med at pigerne ser sig selv og de øvrige unge i Lundtoftegade som den minoriserede andethed. Pigerne tilskriver os en position, hvor det at tilhøre majoriteten betyder, at vi bliver indfanget i en førstehed – en førstehed som kan ses som repræsentant for den negative forståelse af de ghetto-kategoriserede boligområder, som de unge lige præcis ønsker at forhandle. På denne måde indtager vi en slags dobbeltrolle. På den ene side faciliterer vi muligheden for, at de unge igennem os kan igangsætte en forhandling af majoritetens

forståelse af de ghetto-kategoriserede boligområder inklusiv deres eget boligområde. Samtidig forstår pigerne os som en del af selv samme majoritet og derved som en del af dem, som repræsenterer det syn på deres boligområde, som de unge lige præcis ønsker at forhandle.

I nedenstående citat synliggøres Biancas refleksioner yderligere, over hvordan det har været at lade sig interviewe om det at være ung i Lundtoftegade:

Bianca: "Jeg er glad for, at vi rent faktisk... at vi kunne fortælle nogle, der vil høre på os, hvordan det rent faktisk er hernede i stedet for bare at drage konklusioner.

II: Så det var rart at fortælle om tingene?

Bianca: Ja. At det ikke er så slemt, som folk siger, at det er. Det kunne være dejligt, hvis medierne gad, at høre på os" (FP: 25).

Bianca udtrykker her glæde over, at hun og de andre unge er blevet hørt. I Biancas uvidenhed om hvilke teoretiske og tematiske perspektiver, som vi udleder af interviewene, så virker Bianca til at forstå dette speciales empiriske materiale som den "rigtige" måde at kende de unge og Lundtoftegade på, idet hun og de andre piger i interviewet fortæller os "*hvordan det rent faktisk er*" i Lundtoftegade. Ved at de unge selv er kommet til orde, har de givet os noget viden, som repræsenterer et stykke af den "rigtige" virkelighed – nemlig de unges levede virkelighed i Lundtoftegade. At operere med forståelser af en "rigtig" og "forkert" virkelighed strider imod vores metaoptikker, og det har heller ikke været specialets intention at definere en endegyldig sandhed om, hvad der er "rigtigt" eller "forkert" i forhold til at være ung i Lundtoftegade. Ikke desto mindre er termene et udtryk for forståelser hentet i den kontekst, som vi var og fortsat er optaget af – de unges egen – idet vi i analysen så, at de unge selv talte frem, at der er "rigtige" og "forkerte" måder at kende dem på.

Afslutningsvis er det interessant at forholde sig reflekterende til, om de unges positionering af os, har haft en særlig betydning for de fortællinger, som de unge har frembragt i interviewene. Vi betvivler ikke de unges fortællinger og ej heller det stærke fællesskab og tilhørsforhold til Lundtoftegade, som de taler frem, men vi ønsker blot at synliggøre et reflekterende blik på de unges egen dagsorden. Hvor vi har vores forskningsmæssige interesser, så har de unge også deres bevæggrunde for at tale med os og for at frembringe de fortællinger, som de gør. De unge fik muligheden for at vise det, ifølge dem, "rigtige" billede af deres liv og hverdag i Lundtoftegade – og det var en mulighed de greb. Med Biancas ord: "*det kunne godt være at det havde en effekt på fremtiden, hvis nogen fik læst det ude fra... at de måske også fik et bedre syn på det her sted*", kan de unges stemmer fra Lundtoftegade potentielt gøre en forskel. Med denne forhåbning om at vores

speciale kan gøre en forskel, stiller de unge os i en særlig ansvarsfuld position. De unge har givet os indsigt i og viden om deres hverdag, og nu står vi med denne viden i vores hånd, og et spørgsmål, som her presser sig på, er, om vi kan og skal give de unge noget igen? For hvordan lever vi op til de forventninger og forhåbninger, som de unge har til os? Hvordan kommer vores speciale til at gøre en forskel? I lyset af vores metaoptikker skal specialet læses som et diskursivt bidrag til ghetto-debatten – et bidrag som potentielt kan gøre en forskel i forståelsen af, hvad det vil sige at være ung i det ghetto-kategoriserede boligområde Lundtoftgade.

En midlertidig lukning af betydning

De unges hverdag i Lundtoftegade er rammesat omkring en aktiv brug af boligområdets sublokaliteter. Drengenes og pigernes færden i klubberne i området er kønsbaserede, idet klubberne er kønsopdelte, men gården og boldbanerne er derimod lokaliteter, hvor relationer på tværs af køn og alder muliggøres, og hvor sporten er et samlingspunkt for de unge. Fællesskab og sammenhold fremstår som særligt betydningsfulde elementer i de unges hverdag i Lundtoftegade, og det er især disse sublokaliteter i området, som danner rammen om de unges fællesskab.

Gården tillægges en positiv og tryk betydningsfuld betydning for de unge, hvilket står i kontrast til gaden uden for Lundtoftedades mure, som de unge knytter til utryghed. De unge konstruerer og opretholder fællesskabet inden for Lundtoftedades mure, men fællesskabet inkluderer ligeledes unge ude fra. Samtidig kategoriserer de unge deres relationer som familiære, hvilket muliggør, at de unge kan subjektivere sig som nogle, der har adgang til nære og betydningsfulde relationer inden for Lundtoftedades mure. De unge ønsker ikke at flytte væk fra boligområdet, og et stedsligt emotionelt tilhørsforhold til Lundtoftegade bliver i denne forbindelse tillagt stor betydning. De unge kan *mærke og føle* Lundtoftegade helt ind i hjertet, og de relationer, som de har i Lundtoftegade, ønsker de unge ikke at give afkald på til fordel for materielle værdier. De unges brug af mottoet *Lunden forever – forever Lunden* kan forstås som en positiv stedslig markering, hvorigennem de unge viser deres følelsesmæssige relation til boligområdet.

Men de unges positive oplevelser i Lundtoftegade og det stærke ungefællesskab bliver forstyrret af mediernes negative fremstillinger af deres boligområde. De unge er frustrerede over mediernes fremstillinger, da disse udlægninger ikke stemmer overens med de unges egne opfattelser af at bo i området. Mediernes negative fremstilling af Lundtoftegade kan forstås som en territorial stigmatisering, som de unge kontinuerligt forsøger at forhandle ved at tale fællesskabet, sammenholdet og områdets øvrige kvaliteter frem. Som modspil til den negative ghetto-diskurs konstruerer de unge på den måde en positiv moddiskurs om deres boligområde.

Drengene og pigerne påvirkes på forskellig vis af den negative ghetto-diskurs. Pigerne føler sig ikke direkte ramt af mediernes udtalelser, men de påvirkes af medierne igennem deres mødre, idet mødrene tager mediernes fremstillinger til sig og er bekymrede for deres døtres færden i boligområdet. Ved at pointere det stærke fællesskab blandt de unge i Lundtoftegade forsøger én af pigerne at forhandle det skeptiske blik, som hendes klassekammerater har på Lundtoftegade – et blik der stammer fra mediernes negative omtale af boligområdet. Også klassekammeraternes

forældre er skeptiske over for Lundtoftegade og forsøger at afholde deres børn fra at besøge området, hvilket får en betydning for pigernes sociale relation til klassekammeraterne. Socialt prioriterer pigerne at bruge deres tid i Lundtoftegade. En mulig læsning af denne prioritering kan være, at de unges udfordringer i forhold til at skabe venskaber og relationer uden for murene, kan have en forstærkende effekt indad til, hvorfor ungefællesskabet i Lundtoftegade forstærkes og bliver særligt betydningsfuldt for de unge.

Særligt drengene rammes af den negative ghetto-diskurs og det territoriale stigma, hvor de positioneres som ballademagere og kriminelle bandemedlemmer, og her bliver kønskategoriene betydningsfulde. Det er ikke kun medierne, men ligeledes nyttilflyttede og ældre beboere i Lundtoftegade, der positionerer drengene som ballademagere – en positionering som drengene selv forstår som den *forkerte* måde at kende dem på. Ifølge drengene er der en *rigtig* måde at kende dem på, som kontrasterer med mediernes positionering af drengene, og de fremhæver her den ældre danske beboer Inge som en repræsentant for den rigtige måde at kende drengene på. Drengenes subjektiveringsmuligheder er en konstant diskursiv forhandling, hvor medierne og de øvrige beboere syn på drengene har en stor betydning for, hvilke subjektiverings- og positioneringsmuligheder drengene tilbydes.

Pigerne og drengene influeres af den negative ghetto-diskurs på forskellige måder, men fælles for de unge er, at de forsøger at forhandle positioneringen af drengene som ballademagere. At pigerne forsøger at forhandle positioneringen af drengene, kan måske føre til at forståelsen af drengene ændres i en mere positiv retning. Hvis denne forståelse ændres, kan det muligvis føre til et forbedret syn på hele Lundtoftegade, og pigernes positive positionering af drengene kan derved ses som fordelagtigt for pigernes egne subjektiverings- og positioneringsmuligheder.

De unge forhandler ghetto-kategoriseringen af Lundtoftegade på forskellige måder. Kriminalitetens betydning i Lundtoftegade forhandles af drengene, idet de bagatelliserer og legitimerer hash-handelen i området, ved at italesætte den som en naturlig og harmløs del af hverdagen i boligområdet. Drengene legitimerer yderligere hash-handlen ved at inddrage etnicitetskategorien, idet de pointerer, at det er hr. og fru Larsen, som kommer og køber hashen. Herved får drengene gjort kriminaliteten til noget, som den etnisk danske majoritet også er en del af. På denne måde får drengene endvidere forhandlet forestillingen om, at denne form for kriminalitet primært knytter sig til etniske minoritetsdrenge som dem selv.

Endvidere kategoriserer de unge ikke Lundtoftegade som en ghetto, idet der ifølge de unge ikke er interne problematikker beboerne imellem. Men de unge afskriver ikke ghettoen som kategori, idet de kategoriserer Mjølnerparken såvel som boligområder i USA som ghettoer. De unge har brug for ghetto-begrebet, da de ved at kategorisere andre boligområder som ghettoer og ved at påpege, at disse områder er langt værre end Lundtoftegade, får forhandlet Lundtoftedades ghetto-kategorisering, og på den måde får de stillet spørgsmålstejn ved, hvorvidt det er berettiget, at deres eget boligområde kategoriseres som en ghetto.

Ovenstående sammenfatning er en midlertidig lukning af betydning, og den skal ses som én mulig læsning af vores empiri – som én mulig læsning af det at være ung i det ghetto-kategoriserede boligområde Lundtoftegade.

Resumé

This master thesis addresses the issues about young people in a ghetto-categorized residential area. The study investigates which matters are being emphasised as important to the young people in their everyday lives in an area often negatively framed in the media. It is based on qualitative research interviews with seven young people in Lundtoftegade in Copenhagen, which is classified as a ghetto-area by the government. Building on a social constructionist and poststructuralist theoretical framework, the thesis analyses these young peoples opportunities for positioning and subjectivization in their everyday lives within this residential area. The analysis is divided into two different perspectives. The “inner perspective” is concerned with the relationships between the young people in the residential area, and how they relate to their neighbourhood. The analysis reveals that the young people share a special community and that they have a strong sense of belonging in their neighbourhood. The “external perspective” focuses on how the young people experience the media’s portrayal of Lundtoftegade as a ghetto, as well as their own experience with living in a ghetto- categorized neighbourhood. In this regard, the gender category is of substantial importance in relation to how the young people are affected by the media’s accounts. In particular, the boys are targeted by their gender, since they are often positioned as criminals. By speaking about the sense of community and social cohesion that exist in the neighbourhood, the young people negotiate the negative ghetto-discourse upheld in the media and construct a positive oppositional discourse of their neighbourhood.

Litteraturliste

Bøger

Brinkmann, Svend og Tanggaard, Lene (2010): "Introduktion", i: Brinkmann, Svend og Tanggaard, Lene, *Kvalitative metoder. En grundbog*, Hans Reitzels Forlag, 1. udgave, 1. oplag.

Burr, Vivien (1995): "An Introduction to Social Constructionism", Routledge.

Børresen, Karin Sølvi og Schytte, Benny, (2008): "Unge udeliv – i multietniske boligområder", Statens Byggeforskningsinstitut, 1. udgave.

Børresen, Karin Sølvi, (2008): "Konflikter i boligområder – Opfattelser og håndtering", Statens Byggeforskningsinstitut, 1. udgave.

Christensen, Gerd (2009): "Ethiske konstruktioner i det kvalitative forskningsinterview", i: Jensen, Torben Bechmann og Christensen, Gerd (red.), *Psykologiske & pædagogiske metoder. Kvalitative og kvantitative forskningsmetoder i praksis*, Roskilde Universitetsforlag (lilla bog).

Damm, Piil Anna og Schulyz-Nielsen, Marie Louise og Tranæs Torben (2006): "En befolkning deler sig op", Rockwool Fonden, Gyldendal.

Davies, Bronwyn og Harré, Rom (1990): "Positioning. The Discursive Production of Selves", i: *Journal for the Theory of Social behaviour*, Vol. 20, no. 1.

Delica, Kristian, (2011): "Sociologisk refleksivitet og feltanalytisk anvendelse af etnografi – om Loic Wacquants syn på avancerede marginalisering" i: *Dansk sociologi*, nr. 1/22, 2011.

Foucault, Michel (2006): "Viljen til viden – Seksualitetens historie", DET lille FORLAG, Frederiksberg, 4. oplag.

Foucault, Michel (1983): "The Subject and Power", i: Dreyfus, H og Rabinow, P (red.), *Michel Foucault: Beyond Structuralism and Hermeneutics*, University of Chicago Press.

Frello, Birgitta (2012): "Kollektiv Identitet", Samfundslitteratur, 1. udgave.

Halkier, Bente (2010): "Fokusgrupper", i: Brinkmann, Svend og Tanggaard, Lene, *Kvalitative metoder. En grundbog*, Hans Reitzels Forlag, 1. udgave, 1. oplag.

Halkier, Bente (2012): "Fokusgrupper", Samfundslitteratur, 2. udgave, 3. oplag.

Harré, Rom og Langenhove, Luk van (1999) (red.): "The Dynamics of Social Episodes", i: Positioning Theory. Blackwell Publisher Ltd., UK

Juelskjær, Malou (2008): "Rummenes modstand. Subjektivisering set i et spatielt perspektiv", i: Kofoed, Jette og Staunæs, Dorthe (red.), *Magtballader – 14 fortællinger om magt, modstand og menneskers tilblivelse*, Danmarks Pædagogiske Universitetsforlag, 1. udgave, 2. oplag.

Karpatschhof, Benny (2010): "Den kvalitative undersøgelsesforms særlige kvaliteter", i: *Kvalitative metoder. En grundbog*, Hans Reitzels Forlag.

Khawaja, Iram (2010): "To belong everywhere and nowhere – fortællinger om muslimskhed, fællesgørelse og belonging", Roskilde Universitet, 1. udgave.

Khawaja, Iram (2005): "Det selvkonstruerede menneske" i: *Nordisk Udkast*, Nr. 1.

Kofoed, Jette (2004): "Elevpli – inklusion-eksklusionsprocesser blandt børn i skolen", Danmarks Pædagogiske Universitetshøjskole.

Kristiansen, Søren og Krogstrup, Hanne Kathrine (1999): "Deltagende observationer – introduktion til en forskningsmetodik", Hans Reitzels Forlag; 1. udgave, 6. oplag.

Krøjer, Jo (2005): "Relationel subjektivisering – socialkonstruktivistisk teori om relationer", i: Ritchie, Tom (red.): *Relationer i psykologien*, Billesø & Baltzer Forlagene, 1. udgave, 1. oplag.

Kusenbach, Margarethe (2003): "Street phenomenology – The go-along as ethnographic research tool", i: *Ethnography*, SAGE Publications.

Kvale, Steiner (2001): "Interview – En introduktion til det kvalitative forskningsinterview", Hans Reitzels Forlag, 6. oplag.

Mazanti, Birgitte (2002): "Fortællinger fra et sted", Statens Byggeforskningsinstitut, 1. udgave.

Qvotrup Jensen, Sune og Christensen, Ann-Dorte (2012): "Territorial stigmatisering og lokal autonomi", i: *Social Kritik*, 130/2012.

Simonsen, Dorthe Gert (1996): "Som et stykke sæbe mellem fedtede fingre", i: *Kvinder, køn & Forskning*, nr. 2. Syddansk Universitetsforlag.

Soei, Aydin (2011): "Vrede unge mænd – optøjer og kampen for anerkendelse i et nyt Danmark", i: *Tiderne Skifter*, 1. udgave, 2. oplag.

Staunæs, Dorthe (2004): "Køn, etnicitet og skoleliv", Forlaget Samfundslitteratur, Frederiksberg, 1. udgave.

Schultz Larsen, Troels (2011): "Med Wacquant i det ghettopolitiske felt", i: *Dansk Sociologi*, nr. 1/22. årg. 2011.

Schultz Larsen, Troels (2009): "De Forsømte – Skifte til en socialvidenskabelig analyse om relationerne mellem produktionen af forsømte boligområder, de sociale kampe om det boligsociale integrationsarbejde og den boligsociale integration", Roskilde Universitet.

Stormhøj, Christel (2006): "Poststrukturalismer – videnskabsteori, analysestrategi, kritik", Forlaget Samfundslitteratur, Frederiksberg, 1. udgave.

Søndergaard, Dorte Marie (2003): "Subjektivering og nye identiteter – en psykologi i et pædagogisk felt", i: *Kvinder, Køn og Forskning*, nr. 4: Feminisme, Jazz, Subjektivering.

Søndergaard, Dorte Marie (2006): "Tegnet på kroppen", Museum Tusulanums Forlag, 3. oplag.

Søndergaard, Dorte Marie (2009): "At forske i komplekse tilblivelser. Kulturanalytiske, narrative og poststrukturalistiske tilgange til empirisk forskning", i: Jensen, Torben Bechmann og Christensen, Gerd (red.), *Psykologiske & pædagogiske metoder. Kvalitative og kvantitative forskningsmetoder i praksis*, Roskilde Universitetsforlag (lilla bog).

Wacquant, Loïc og Schultz Larsen, Troels (2008): "Ghettoer og anti-ghettoer. En diagnostik af den nye urbane fattigdom", i *Praktiske Grunde - Tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskab*, nr. 2.

Wacquant, Loïc (2008): "Urban Outcasts. A Comparative Sociology of Advanced Marginality", Cambridge: Polity Press.

Wacquant, Loïc (2004): "Ghetto", i: Smelser, Neil J. og Baltes, Paul B (red.), *International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*, London: Pergamon Press.

Internetkilder

(Altinget1) Bang, Mads: *Ny aftale udvider liste over udsatte områder* (10. juni 2013):
<http://www.altinget.dk/artikel/ny-aftale-udvider-liste-over-udsatte-boliger>

(Berlingske1) Jørgensen, Steen: *Skyderier i København og omegn* (12. august 2013):
<http://www.b.dk/nationalt/bandekonflikten-skud-for-skud>

(Berlingske2) Nielsen, Jens Beck og Jørgensen, Steen A.: *»Det er ikke noget trylleslag«* (12. maj 2013):
<http://www.b.dk/nationalt/det-er-ikke-noget-trylleslag>

(Boligen1) Andersen, Heidi: *Op mod hver 4. er fattig i Danmarks udsatte boligområder* (Oktober 2012):
<http://www.blboligen.dk/artikelarkiv/2012/oktober/op-mod-hver-4-er-fattig-i-danmarks-udsatte-boligomraader>

(Cfbu1) Sigurd, Frederik Mühldorff og Madsen, Mette Fabricius: *Kriminaliteten ud af boligområderne* (november 2011):
http://www.cfbu.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/Kriminaliteten_ud_af_boligomraaderne_de_c._2011.pdf

(Cfbu2) Avlund, Nikolaj: *Tryghed i udsatte boligområder* (november 2012):
http://www.cfbu.dk/fileadmin/user_upload/Tryghed_i_udsatte_boligomraader_web.pdf

(Ekstrabladet1) Agger, Simone: *Kriminaliteten eksploderer i Vollsmose* (23. august 2012):
<http://ekstrabladet.dk/112/article1812851.ece>

(Lundtoftegade1) *Helhedsplan for Lundtoftegade*:
<http://www.lundtoftegade.dk/default.asp?page=/cms/Main.asp?ID=57047><http://www.lundtoftegade.dk/>

(Lundtoftegade2) *Helhedsplan for AKB-Lundtoftegade 2012-2016*:
<https://subsite.kk.dk/~media/DF7849A04CF8491CA130F6CE66B6B39D.ashx>

(Mbb1) Pressemeldelse: *Ny ghettoliste* (1. oktober 2012):
<http://mbbl.dk/nyheder/nyhed/ny-ghettoliste>

(Mbb2) Pressemeldelse: *Bred aftale om udsatte boligområder* (10. juni 2013):
<http://mbbl.dk/nyheder/nyhed/bred-aftale-om-udsatte-boligomraader>

(Mbb13) Ministeriet for by, bolig og landdistrikter: *Aftale mellem regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om nye kriterier for særligt udsatte boligområder:*
<http://mbbl.dk/sites/mbbl.dk/files/dokumenter/Almbo/aftalen.pdf>

(Mbb14) Ministeriet for by, bolig og landdistrikter: *Liste over særligt udsatte boligområder pr. 1. oktober 2012* (1. oktober 2012):
http://mbbl.dk/sites/mbbl.dk/files/dokumenter/Almbo/liste_over_saelrigt_udsatte_boligomraader_pr_1_okt_2012.pdf

(Mbb16) Hansen, Carsten: *Udsatte boligområder – de næste skridt* (13. maj 2013):
<http://mbbl.dk/ministeren/debatindlaeg-og-taler/udsatte-boligomraader-de-naeste-skridt>

(Mbb18) Ministeriet for by, bolig og landdistrikter: *Udsatte boligområder - De næste skridt. Regeringens udspil til en styrket indsats* (maj 2013):
http://mbbl.dk/sites/mbbl.dk/files/dokumenter/publikationer/tryghed_i_udsatte_boligomraader.pdf

(Mbb19) Ministeriet for by, bolig og landdistrikter: *Slut med begrebet 'ghetto' i Danmark* (17. oktober 2011):
<http://www.mbb1.dk/ministeren/debatindlaeg-og-taler/slut-med-begrebet-ghetto-i-danmark>

(Mbb110) Ministeriet for by, bolig og landdistrikter: *Tidligere lister over særligt udsatte boligområder 2010-2011:*
<http://mbbl.dk/publikationer/tidligere-lister-over-saelrigt-udsatte-boligomraader-2010-2011>

(Politi1) Københavns Politi: *Døgnrapport for søndag den 10-03-2013* (10. marts 2013):
<https://www.politi.dk/Koebenhavn/da/lokalnyt/Doegnrappporter/100313.htm>

(Politiken1) Ritzau: *Flere skud affyret i ghettoområde vest for København* (26. november 2013):
<http://politiken.dk/indland/ECE1823820/flere-skud-affyret-i-ghettoomraade-vest-for-koebenhavn>

(Politiken2) Sæhl, Marie: *Regeringen indfører nye kriterier for danske 'ghettoer'* (10. juni 2013):
<http://politiken.dk/politik/ECE1992698/regeringen-indfoerer-nye-kriterier-for-danske-ghettoer/>

(Politiken3) Sæhl, Marie: *Her er Danmarks syv nye ghettoer* (10. juni 2013):
<http://politiken.dk/politik/ECE1992817/her-er-danmarks-syv-nye-ghettoer/>

(Politiken4) Ritzau: *Politiet rykker ud til skudepisode i Lundtoftgade i København* (11. april 2013):
<http://politiken.dk/indland/ECE1942883/politiet-rykker-ud-til-skudepisode-i-lundtoftgade-i-koebenhavn/>

(Socialministeriet1) Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration: *Regeringens strategi mod ghettoisering* (maj 2004):
<http://www.sm.dk/data/Lists/Publikationer/Attachments/588/ghettoisering.pdf>

(Socialministeriet2) Socialministeriet: *Ghettoen tilbage til samfundet. Et opgør med parallelsamfund i Danmark* (oktober 2010):
<http://www.sm.dk/data/Dokumentertilnyheder/2010/Ghettoen%20tilbage%20til%20samfundet.pdf>

(Socialministeriet3) Socialministeriet: *Liste over ghettoområder pr.1. januar 2011* (1. januar 2011):
http://www.sm.dk/data/Dokumentertilnyheder/2011/ghettoomr%C3%A5der_pr_1_januar.pdf

(Socialministeriet4) Ministeriet for by, bolig og landdistrikter: *Aftale mellem regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om nye kriterier for særligt udsatte boligområder*:
<http://mbbl.dk/sites/mbbl.dk/files/dokumenter/Almbo/aftalen.pdf>

(Statsministeriet1) Statsministeriet: *Statsminister Anders Fogh Rasmussens nytårstale 2004*:
http://www.stm.dk/_p_7458.html

(TV2nyheder1) Ritzau: *Skudsalve affyret mod klubhus i Greve-ghetto* (5. oktober 2012):
<http://nyhederne.tv2.dk/article.php/id-58225739:skudsalve-affyret-mod-klubhus-i-greveghetto.html>

(TV2nyheder2) Lauridsen, Jan: *Afsløring: Sådan styres Værebros Hårde Kerne* (25. marts 2013):
<http://nyhederne.tv2.dk/article.php/id-66257329:afsl%C3%B8ring-s%C3%A5dan-styres-v%C3%A6rebros-h%C3%A5rde-kerne.html>

Individuel ansvarlighed

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1 – Indledende del	
Ghettoen på dagsordenen (fælles)	
Eksisterende forskning på feltet (fælles)	
Unge i et ghetto-kategoriseret boligområde (fælles)	
Problemformulering (fælles)	
Uddybning af problemformulering (fælles)	
Kapitel 2 – Ghetto – en indføring i feltet	
Historisk oprids (Sofie)	
Ghettobegrebet i en dansk kontekst (Sofie).....	
Lundtoftegade (Tina).....	
Ghettobegrebets anvendelse (Tina)	
Kapitel 3 - Metodologi	
Videnskabsteori (Sofie).....	
Metode.....	
Den kvalitative forskningsmetode (Tina)	
De tilgængelige metodiske veje (Tina).....	
Forskeren som medkonstruktør (Tina)	
Forskningsmæssig kvalitetsvurdering (Sofie)	
Afgrænsning af feltet (Sofie).....	
Rammerne for adgangen til informanter (Sofie)	
Præsentation af informanter (Tina).....	
Vores kvalitative tilgange.....	
Fokusgruppeinterviewet - et kollektivt forhandlingsrum (Tina).....	
Forberedelse af fokusgruppeinterview (Tina).....	
Interviewsituationen - Fokusgruppe (Sofie).....	
Go-along metoden - et stedsspecifikt fokus (Sofie)	
Interviewsituationen - Go-along (Tina)	
Efterbehandling af interviews (Tina)	
Kapitel 4 – Teori	
Overordnede teoretiske optikker (Tina)	
Subjektivisering (Tina).....	
Positionering (Sofie).....	
Kategorisering (Sofie)	
Territorial stigmatisering (Sofie).....	
Kapitel 5 – Analyse	
Analysestrategi (Tina)	
Første analysedel – det indre perspektiv.....	
Lundtoftegades sublokaliteter (Tina).....	
Distinktionen imellem gaden og gården (Tina).....	
Det familiære fællesskab (Sofie)	
Det inkluderende fællesskab (Sofie).....	
Lunden forever – forever Lunden (Sofie).....	
Sociale og relationelle til- og fravalg (Tina).....	

Kategoriernes minoriserende og majoriserende effekter (Tina)	
At kende de unge rigtigt og forkert (Sofie)	
Anden analysedel – det ydre perspektiv	
Den medieskabte ghetto-diskurs (Sofie).....	
Den territoriale stigmatiserings negative betydning (Tina)	
Hvad er en ghetto – og hvem skaber den? (Sofie).....	
Lundtoftegade versus Mjølnerparken (Tina)	
Kriminalitet og skyderier (Sofie).....	
Kapitel 6 – Afsluttende del (fælles)	
Forhandlingsrummet – en diskuterende og reflekterende afrunding	
En midlertidig lukning af betydning.....	
Resumé	

Bilag 2

Interviewguide - Fokusgruppeinterview

Introduktion til interviewet

Præsentation af hvad vi gerne vil med interviewet:

Vi vil gerne snakke med jer om, hvordan det er at bo her i Lundtoftegade. Lundtoftegade er ofte i medierne, men vi vil gerne snakke med jer om, hvordan I synes, det er at bo her.

- Er der nogle af jer, der har prøvet at blive interviewet før?
- Dette interview er anderledes end det, man normalt forbinder med at blive interviewet, hvor interviewereren stiller en masse spørgsmål hele tiden. Nu er det mest jer, der skal snakke med hinanden – vi skal lytte og lære noget om og af jer.
- Der vil være nogle øvelser under interviewet.
- Vi er interesserede i at høre om jeres erfaringer og oplevelser med at bo her.
- Alle oplevelser er lige vigtige at fortælle om, og der er IKKE rigtige og forkerte ”svar”.
- Interviewet varer 1 – 1 ½ time
- Vi optager på diktafon.
- I kan blive anonymiseret.

Første del af interviewet: Fokus på de unges liv i Lundtoftegade

1) Præsentationsrunde:

Vi kan starte med at tage en runde, hvor vi præsenterer os selv for hinanden:

- Hvad vi hedder, hvor gamle vi er, og hvad vi laver til hverdag.

2) Første øvelse:

Værdiord

- I fællesskab skal I udvælge tre ord, som I synes beskriver Lundtoftegade, som I ser området.
- I kan vælge mellem 15 ord: Ghetto Udsat boligområde, Fællesskab, Venskab, Sammenhold, Engagement, Forskellighed, Kriminalitet, Vold, Mistillid, Sjov, Sport, Tryghed, Respekt og Fritidsaktiviteter.
- Der er også nogle blanke stykker papir, hvor I kan tilføje andre ord.
- Hvorfor har I valgt disse ord?

3) Hvordan bruger I området?

- Hvor kan I godt lide at komme?
- Hvem er I sammen med?

4) Hvad er det bedste ved at bo her?

- Er der nogle ting, som I ikke er så glad for ved at bo her i området?
- Er der nogle ting, som I godt kunne tænke jer var anderledes/bedre ved at bo i området?
- Hvis I flyttede et andet sted hen, hvad ville I så savne ved området?

Anden del af interviewet: Fokus på det 'ydre' blik på Lundtofte som en ghetto

5) Anden øvelse:

Værdiord (de samme som før)

- I fællesskab skal I vælge 3 ord, som I tror at folk der ikke bor i området ville udvælge, hvis de skulle beskrive Lundtoftegade.
- Hvorfor har I valgt disse 3 ord?

6) Hvordan ville I gerne have at folk, som ikke bor her, beskrev Lundtoftegade?

- Hvilke ord ville I ønske at de beskrev området med?
- Hvorfor?

7) Betyder det noget for jer, hvad andre tænker om Lundtoftegade?

8) Hvad tænker I om at bo i et område, som jævnligt er i nyhederne og aviserne?

9) Hvad tænker i om at bo i et område, som bliver kaldt en ghetto?

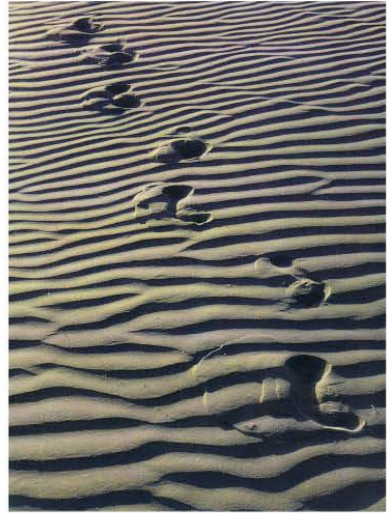
Afslutning

- Hvordan de har du/I oplevet at være med i interviewet?
- Er der noget som har overrasket dig/jer?

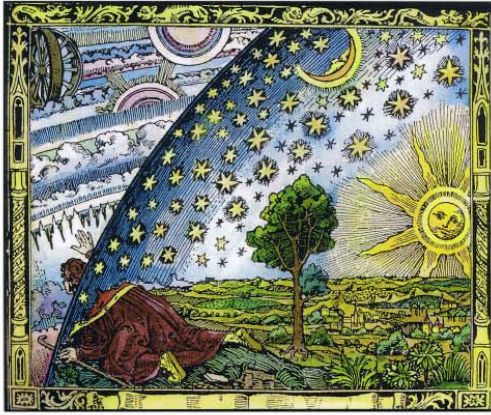
Bilag 3

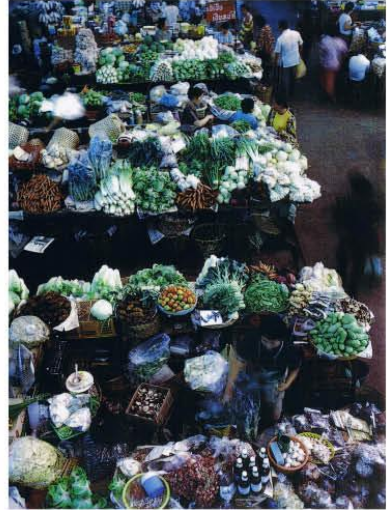
1

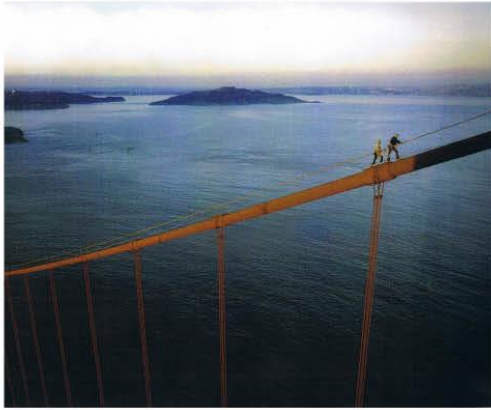
2

3

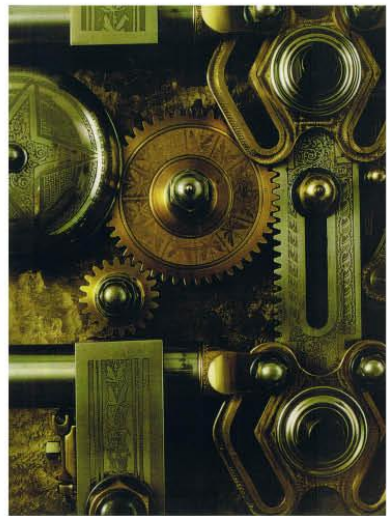
4

5

6

7

8

9

10

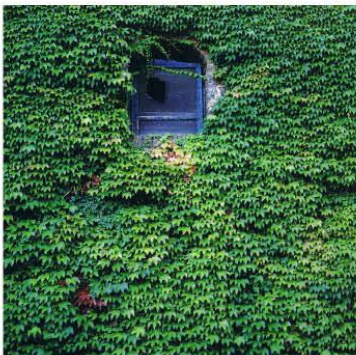
11

12

13

14

15

Bilag 4

Mulige samtale-emner til go-along

Disse emner skal udelukkende ses som inspiration til, hvad vi kunne snakke om under de to go-alongs. Derfor har vi ikke udfærdiget en decideret interviewguide, men vi har reflekteret over potentielle emner, hvis informanterne skulle finde det udfordrende at være så styrende som metoden ligger op til.

Om personen

- Hvor længe har du boet i området?
- Hvem bor du sammen med?
- Hvad laver du til daglig?

Relationer

- Har du venner og familie i området?
- Har du venner og familie uden for området?

Om området

- Hvilken del af området kan du bedst lide?
- Hvilken del af området synes du mindst om?
- Boligfornyelsen – nye altaner mv. – betydningen af dette.

Brugen af området

- Hvem bruger området og hvordan?
- Forskellen på årstiderne – liv og aktiviteter.

Områdets forskellige arenaer

- Klubberne
- Legepladsen
- Beboerkontoret
- Sportsarealerne/boldbanerne
- De grønne områder/grill plads
- Nyttehaverne
- Containeren med sportsartikler
 - Bruges af hvem og hvornår?
- Opgange og gangarealer

Uden for området

- Ser du nogen forskel i at bo her kontra ovre på den anden side af gaden?
- Hvordan tror du at andre ser området?
- Tænker du over hvordan andre ser området?